

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนด โดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 46.1 ซึ่งอธิบายถึง เหตุการณ์ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ฟ้องร้องบริษัทต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 510/2559 โดยมี คำขอท้ายฟ้อง ดังนี้ (1) ให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 ธันวาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 สิงหาคม 2553 (2) ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และบริษัทดำเนินการแบ่งแยกและโอนทรัพย์สิน สุทธิตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 จำนวน 68,569.69 ล้านบาท รวมทั้งค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่นใด และ (3) เพิกถอนการแบ่งแยกทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สิทธิการใช้ที่ดินเพื่อวางระบบการขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ปัจจุบันพนักงานอัยการได้จัดทำ คำให้การและคำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลปกครองกลางแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวด ปัจจุบัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีเรื่องสำคัญที่จะรายงาน ดังนี้

1. การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม

การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินรวม ในการทดสอบการด้อยค่า การคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้น และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปีโตรเลียม ปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วอาจแตกต่างกับปริมาณปีโตรเลียมที่นำมาใช้ ประโยชน์ได้จริงในอนาคต เนื่องจากการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มี อยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งในระยะเริ่มต้นของแต่ละโครงการ ผลการประมาณอาจมีความคลาดเคลื่อนสูง แต่ความคลาดเคลื่อนจะลดลงเมื่อดำเนินการผลิตจนใกล้สิ้นสุดโครงการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อตัดสินใจ ลงทุนของผู้บริหาร ทั้งนี้ ผู้บริหารได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญภายในกลุ่มบริษัทประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่ พิสูจน์แล้วโดยใช้วิธีการประมาณที่ใช้กันทั่วไปในอุตสาหกรรมสำรวจและผลิตปีโตรเลียม ผู้เชี่ยวชาญ ดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจตลอดจนประสบการณ์ในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการประมาณให้เหมาะสมกับ ข้อมูลที่มีอยู่ ณ เวลาที่ทำการประมาณ ซึ่งปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วอาจแตกต่างกันไปขึ้นกับ

ดุลยพินิจและประสบการณ์เฉพาะบุคคล นอกจากนี้ ผลการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วว่าเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การรับรู้ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.13 นโยบายการบัญชี - ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการทางบัญชีและข้อสมมติฐานที่สำคัญ - การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว และประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในที่สำคัญที่ได้ออกแบบไว้โดยเฉพาะการควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่นำมาจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัทมีความเชื่อถือได้ และการนำข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วมาใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายตลอดจนการพิจารณาการค้อยค่าของสินทรัพย์

2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประมาณและจัดทำข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วของกลุ่มบริษัท

3. ใช้ผลการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมของหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยหน่วยกำกับดูแลดังกล่าวมีกระบวนการและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบการประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียมภายในประเทศที่ผู้ดำเนินการโครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) ได้นำส่งรายงานไว้ ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วปี 2558 ของกลุ่มบริษัท กับข้อมูลปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วที่หน่วยกำกับดูแลตรวจสอบได้ และได้กระทบยอดปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วตามรายงานที่เกี่ยวข้องกับปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วระหว่างปี เพื่อให้ทราบปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วภายในประเทศที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการโครงการที่ได้รับสัมปทาน ณ สิ้นปี 2559

4. ทดสอบว่ากลุ่มบริษัทได้รับรู้การเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญของปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วในรอบระยะเวลาบัญชีที่เหมาะสม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกลุ่มบริษัท และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายอย่างเหมาะสม

2. ค่าความนิยม

ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มบริษัทได้ประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเป็นประจำทุกปี โดยกลุ่มบริษัทจะทำการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด ผลที่ได้จะนำมาเปรียบเทียบกับมูลค่าตามบัญชีเพื่อพิสูจน์ว่าค่าความนิยมด้อยค่าหรือไม่ ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทได้ใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ ได้แก่ ปริมาณสำรองปีโตรเลียม ราคาน้ำมัน แพลนธุรกิจ และอัตราคิดลด ประมาณการและข้อสมมติฐานเหล่านี้ ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทเป็นผู้กำหนดโดยใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญ ตามที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.18 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ - ค่าความนิยม หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ - การด้อยค่าของสินทรัพย์ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 20 ค่าความนิยม และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 21 - การด้อยค่าของสินทรัพย์ และด้วยวิธีการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนมีความซับซ้อน ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาข้อสมมติฐานเกี่ยวกับการประมาณการมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการ ประมาณการ และข้อสมมติฐานที่ใช้ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน และประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายในที่ได้ออกแบบไว้ โดยพิจารณาขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ในกระบวนการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน การอนุมัติสมมติฐานราคาพลังงานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนธุรกิจ และการอนุมัติแผนธุรกิจ ของคณะกรรมการบริหาร และการอนุมัติผลการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมของผู้บริหาร

2. ประเมินความสมเหตุสมผลของประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดอิสระ โดย

2.1 ประเมินความสอดคล้องกันของราคาของพลังงานกับแนวโน้มราคาพลังงานในตลาดโลก และอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 ประเมินความสมเหตุสมผลของรายได้และรายจ่ายในการดำเนินงานในอนาคตเทียบกับรายได้และรายจ่ายในการดำเนินงานในอดีต

3. ประเมินความสมเหตุสมผลของอัตราคิดลด และองค์ประกอบที่ใช้ในการคำนวณหาต้นทุนถัวเฉลี่ยของเงินทุน และเปรียบเทียบกับต้นทุนเฉลี่ยถัวเฉลี่ยของเงินทุนของบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน

4. ทดสอบการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

3. ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต

ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นรายการที่มีนัยสำคัญรวมอยู่ในประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนในงบการเงินรวม การเรือถอนอุปกรณ์การผลิตเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ วิธีการเรือถอนจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ได้แก่ แหล่งพื้นที่บนบก และแหล่งพื้นที่นอกชายฝั่ง ซึ่งมีโครงสร้างหลัก คือ แท่นผลิตกลาง (Central Processing Platforms) แท่นหลุมผลิต (Well Head Platform) หลุมพัฒนา (Development Well) ท่อขนส่ง (Pipeline) และอุปกรณ์การผลิตอื่นที่ใช้ ประกอบกับหลักเกณฑ์แต่ละประเทศที่กำหนดให้ดำเนินการเรือถอนทั้งหมดหรือบางส่วน รวมถึงการเรือถอนในอดีตมีน้อยหรือมีบางลักษณะ ทำให้กลุ่มบริษัทมีข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนค่าเรือถอนจำกัดสำหรับใช้อ้างอิงในการประมาณค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้การคำนวณประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิตต้องอาศัยการใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญในการกำหนดข้อสมมติฐานเกี่ยวกับต้นทุนค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิต อัตราเงินเพื่อ อัตราคิดลด และช่วงเวลาที่จะมีการเรือถอนซึ่งขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของโครงการซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก ได้แก่ ราคาน้ำมัน และต้นทุนในการดำเนินงาน ซึ่งข้อสมมติฐานอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ผู้บริหาร ได้ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญของกลุ่มบริษัทซึ่งมาจากกลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา กลุ่มงานโครงการผลิตและสนับสนุน ฝ่ายตลาดทุนและนักลงทุนสัมพันธ์ ฝ่ายวิเคราะห์ธุรกิจปิโตรเลียม และสายงานบัญชี ในการประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต

กลุ่มบริษัทเปิดเผยข้อมูลประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.22 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ - ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ - ประมาณการหนี้สิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29 ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญดังนี้

1. ทำความเข้าใจกระบวนการประมาณต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตและประเมินความเสี่ยงของการควบคุมภายในที่ออกแบบไว้เกี่ยวกับการจัดทำประมาณการ การทบทวนและการเปลี่ยนแปลงประมาณการ และการอนุมัติ
2. ประเมินคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบในการจัดทำประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิต
3. ประเมินความสมเหตุสมผลของข้อสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน อุปกรณ์การผลิต โดย

3.1 ประเมินความสมเหตุสมผลของต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต โดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อสมมติฐานที่นำมาใช้ โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับธุรกิจและข้อมูลการเรือถอนจากโครงการอื่นที่มีลักษณะเทียบเคียงกันได้

3.2 ประเมินความสอดคล้องกันของช่วงเวลาที่จะมีการรื้อถอนกับแผนการลงทุนหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับช่วงเวลาที่จะมีการรื้อถอน

3.3 ประเมินความสมเหตุสมผลของอัตราเงินเพื่อ และอัตรากิลด โดยการซักถามผู้เชี่ยวชาญ และเทียบเคียงกับแหล่งข้อมูลภายนอก

4. ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของต้นทุนค่ารื้อถอนที่นำมาคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน อุปกรณ์การผลิต กับข้อมูลที่ได้รับจากวิศวกรของกลุ่มบริษัททั้ง โครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ดำเนินการในโครงการที่ได้รับสัมปทาน (Operator) และโครงการที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ร่วมทุน (Non-operator)

5. ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปีที่มีนัยสำคัญของต้นทุนค่ารื้อถอนที่ประมาณการขึ้น และการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนกับหลักฐานสนับสนุน

6. ทดสอบการคำนวณประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต

7. สำหรับโครงการที่กลุ่มบริษัทได้มีการส่งรายงานแผนงานการรื้อถอนเบื้องต้น และประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียมต่อหน่วยกำกับดูแลด้านพลังงานของประเทศไทย โดยรายงานดังกล่าวต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ประเมินความน่าเชื่อถือของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท โดยพิจารณาคุณสมบัติ ประสบการณ์การทำงาน และความเป็นอิสระของผู้เชี่ยวชาญภายนอกของกลุ่มบริษัท ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยกำกับดูแลกำหนดเกี่ยวกับการใช้บุคคลภายนอกทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารคาดว่ารายงานประจำปีจะจัดเตรียมให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้อื่นที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบต่อกรรมการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบต่อความประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบบและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและของบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร
- สรุปลักษณะความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทหรือบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบริษัทภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- 9 -

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่ามีความสำคัญที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เพื่อป้องกันไม่ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่ได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

(นางวันสนันท์ ทองมีสี)

ผู้ตรวจเงินแผ่นดิน 1

(นางสาวสุนันท์ วงศ์เมฆ)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 7

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	215,566,411,132	239,977,946,794	62,648,286,060	67,524,575,559
เงินลงทุนชั่วคราว	5	176,813,625,899	106,747,408,094	59,192,546,702	34,908,223,763
ลูกหนี้การค้า	6	143,191,055,315	141,978,782,800	124,562,469,670	125,235,790,273
ลูกหนี้อื่น	7	43,223,950,727	53,505,267,774	11,229,820,841	16,134,514,184
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	8.1	530,365,629	974,975,603	8,160,734,985	6,398,234,555
สินค้าคงเหลือ	10	116,883,543,400	84,085,258,831	22,987,980,292	17,167,157,043
พัสดุคงเหลือ	11	31,026,266,857	31,643,833,649	5,661,775,885	4,830,075,982
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์		2,278,953,598	9,516,121,123	618,972,244	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		11,976,447,829	11,272,606,755	3,581,409,533	3,482,069,475
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		741,490,620,386	679,702,201,423	298,643,996,212	275,680,640,834
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนต่อขาย	14.2	23,839,541,021	13,352,991,912	18,116,254,567	13,108,787,234
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	13.6	-	-	210,360,505,443	210,211,247,132
เงินลงทุนในการร่วมค้า	13.4, 13.6	36,843,812,673	39,090,094,426	22,884,267,327	24,209,267,327
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	13.5, 13.6	19,429,576,628	22,929,975,363	3,173,227,030	3,173,227,030
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	15.2	2,205,879,075	1,969,131,856	7,390,216	7,390,216
ลูกหนี้อื่นระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	9.3	404,434,639	186,641,940	3,023,756,267	3,881,135,969
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	8.2	15,017,824,346	10,545,706,453	27,582,205,637	33,113,581,022
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	16	6,227,549,199	6,287,622,534	3,839,563,972	3,842,531,263
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	17	1,098,229,959,680	1,118,677,236,091	285,001,575,032	276,502,321,212
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18	160,744,095,822	163,154,279,938	14,348,065,711	14,644,123,988
สินทรัพย์เหมือง	19	18,678,910,382	19,934,947,500	-	-
ค่าความนิยม	20	50,778,166,385	51,408,131,651	-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	22.2	10,581,203,858	10,436,140,084	-	-
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ	23	1,529,678,020	2,644,245,753	1,777,456,049	3,069,553,790
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์		246,849,916	7,204,688,101	99,668,317	451,608,804
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	24	46,082,981,325	26,472,151,009	5,877,710,369	7,033,378,532
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,490,840,462,969	1,494,293,984,611	596,091,645,937	593,248,153,519
รวมสินทรัพย์		2,232,331,083,355	2,173,996,186,034	894,735,642,149	868,928,794,353

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	25	30,526,999,660	26,475,149,627	-	-
เจ้าหนี้การค้า		159,526,622,939	149,107,653,585	133,387,903,741	124,356,209,585
เจ้าหนี้อื่น		47,576,605,724	45,915,064,120	23,478,969,389	22,680,072,011
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	27	64,055,692,422	54,618,350,781	24,139,813,716	37,148,508,674
เงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	9.5	-	-	2,117,071,996	1,864,273,968
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		21,105,884,506	21,373,829,654	4,823,679,215	1,148,443,603
หนี้สินตราสารอนุพันธ์		7,823,994,445	10,247,586,670	743,498,596	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	26	8,976,413,301	7,647,430,016	3,390,127,991	3,806,559,398
รวมหนี้สินหมุนเวียน		339,592,212,997	315,385,064,453	192,081,064,644	191,004,067,239
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เจ้าหนี้ระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	9.6	505,041,348	537,562,668	3,503,837,921	4,664,122,800
เงินกู้ยืมระยะยาว	27	519,266,904,102	578,215,365,306	210,903,682,857	234,894,849,929
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	22.2	44,020,389,148	50,781,763,598	212,389,427	94,832,990
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	28	21,072,327,428	18,787,507,369	8,140,102,985	6,760,584,947
ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนระยะยาว	29	72,751,557,264	75,746,670,941	-	-
เงินมัดจำถังก๊าซ		9,898,534,048	9,311,079,998	9,898,534,048	9,311,079,998
หนี้สินตราสารอนุพันธ์		4,856,896,977	7,459,843,775	1,171,425,711	1,829,238,083
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	30	48,770,210,686	30,083,954,130	19,414,386,586	16,523,337,146
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		721,141,861,001	770,923,747,785	253,244,359,535	274,078,045,893
รวมหนี้สิน		1,060,734,073,998	1,086,308,812,238	445,325,424,179	465,082,113,132

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)</u>				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 2,857,245,725 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	31.1	28,572,457,250	28,572,457,250	28,572,457,250
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 2,856,299,625 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	31.2	28,562,996,250	28,562,996,250	28,562,996,250
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	31.2	29,211,131,966	29,211,131,966	29,211,131,966
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองตามกฎหมาย	32.1	2,857,245,725	2,857,245,725	2,857,245,725
ทุนสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	32.2	1,174,389,774	1,145,105,235	1,174,389,774
ยังไม่ได้จัดสรร				
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		6,779,320,912	4,986,806,037	7,517,806,054
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		762,947,649,190	697,147,025,225	449,410,217,970
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		408,649,360,167	390,540,348,571	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,171,597,009,357	1,087,687,373,796	449,410,217,970
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,232,331,083,355	2,173,996,186,034	894,735,642,149

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายเทวินทร์ วงศ์วานิช)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

(นางนิธิตา เทพนังกูร)

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่

รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2559	2558	2559	2558	
รายได้จากการขายและการให้บริการ	34	1,718,846,039,961	2,025,551,710,229	1,439,393,492,138	1,712,251,091,561
ต้นทุนขายและการให้บริการ	36	1,463,042,520,502	1,802,311,361,445	1,347,178,876,606	1,646,624,194,120
กำไรขั้นต้น		255,803,519,459	223,240,348,784	92,214,615,532	65,626,897,441
รายได้อื่น	35	9,682,645,328	30,784,167,417	40,762,874,116	53,535,944,304
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ		4,472,680,400	(5,992,079,008)	3,003,134,917	1,144,618,264
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย		269,958,845,187	248,032,437,193	135,980,624,565	120,307,460,009
ค่าใช้จ่ายในการขาย	36	17,584,824,789	19,031,939,190	14,281,059,205	16,043,009,986
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	36	47,722,709,093	52,367,894,420	30,005,954,378	62,257,941,801
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	9.11	1,242,595,878	1,279,238,300	112,888,356	116,867,543
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม		2,595,140,068	6,312,780,469	-	-
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม	37	13,570,434,139	15,210,772,103	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	21, 36	7,203,003,233	72,873,218,316	793,452,030	16,956,959,913
กำไรจากการดำเนินงาน		180,040,137,987	80,956,594,395	90,787,270,596	24,932,680,766
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	13.7.1	2,980,567,211	1,749,942,869	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13.7.2	1,162,641,231	4,281,762,039	-	-
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้		184,183,346,429	86,988,299,303	90,787,270,596	24,932,680,766
ต้นทุนทางการเงิน	38	28,887,254,079	30,079,395,891	10,906,455,692	11,374,727,185
กำไรก่อนภาษีเงินได้		155,296,092,350	56,908,903,412	79,880,814,904	13,557,953,581
ภาษีเงินได้	22.1	26,593,074,497	25,071,429,548	9,072,769,378	4,003,158,050
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		128,703,017,853	31,837,473,864	70,808,045,526	9,554,795,531
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	12	872,073,877	(1,118,168,914)	-	-
กำไรสำหรับปี		129,575,091,730	30,719,304,950	70,808,045,526	9,554,795,531
การแบ่งปันกำไร					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่					
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		94,039,732,600	20,666,429,339	70,808,045,526	9,554,795,531
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี		569,345,640	(730,012,230)	-	-
		94,609,078,240	19,936,417,109	70,808,045,526	9,554,795,531
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม					
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		34,663,285,253	11,171,044,525	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี		302,728,237	(388,156,684)	-	-
		34,966,013,490	10,782,887,841	-	-
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	33	32.48	6.98	24.79	3.35
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	12, 33	0.20	(0.25)	-	-
		32.68	6.73	24.79	3.35

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	128,703,017,853	31,837,473,864	70,808,045,526	9,554,795,531
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่				
เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน	(4,209,674,876)	37,817,189,576	-	-
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	5,055,509,044	(1,096,610,471)	5,007,467,333	(834,292,288)
กำไรเงินได้เกี่ยวกับผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(1,001,670,252)	167,195,160	(1,001,493,467)	166,858,458
ผลขาดทุนจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	406,705,383	818,593,289	-	-
กำไรเงินได้เกี่ยวกับเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	1,807,287,647	(1,319,922,183)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	104,918,204	2,654,552,630	-	-
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่				
เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(1,136,390,447)	(130,116,560)	(863,033,354)	(315,891,409)
กำไรเงินได้เกี่ยวกับผลขาดทุนจากการประมาณการ				
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	230,897,889	(106,872,304)	172,606,671	63,163,138
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	(73,491,182)	(51,338,086)	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี	1,184,091,410	38,752,671,051	3,315,547,183	(920,162,101)
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	129,887,109,263	70,590,144,915	74,123,592,709	8,634,633,430
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	725,586,572	(1,000,937,017)	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	130,612,695,835	69,589,207,898	74,123,592,709	8,634,633,430
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	95,891,533,440	46,325,146,751	74,123,592,709	8,634,633,430
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	473,709,352	(653,475,745)	-	-
	96,365,242,792	45,671,671,006	74,123,592,709	8,634,633,430
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	33,995,575,823	24,264,998,164	-	-
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	251,877,220	(347,461,272)	-	-
	34,247,453,043	23,917,536,892	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

งบการเงินรวม														
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่														
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น														
กำไรสะสม														
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น														
ส่วนแบ่งกำไร														
ส่วนเกินทุน (ขาดทุน)														
การป้องกัน														
ความเสี่ยง														
ในการร่วมค้า														
สัดส่วนการถือหุ้น														
ของส่วนของผู้ถือหุ้น														
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่														
ที่ไม่มีอำนาจควบคุม														
รวม														
หมายเหตุ	ทุนที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	สำรองตามกฎหมาย	สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	ยังไม่ได้จัดสรร	เงินลงทุนเพื่อขาย	การแปลงค่างบการเงิน	ความเสียหายกระแสเงินสด	ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นและบริษัทร่วม	จากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น	ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	ที่ไม่มีอำนาจควบคุม	รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,098,744,054	642,830,344,726	4,177,178,515	2,123,596,114	(874,435,150)	(2,808,789,968)	(23,891,493,083)	(21,273,943,572)	683,286,519,149	371,407,678,365	1,054,694,197,514
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี														
สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	32.2	-	-	46,361,181	(46,361,181)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหุ้นผู้ถือหุ้นสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน		-	-	-	(1,504,682,346)	-	-	-	-	-	-	(1,504,682,346)	(800,058,581)	(2,304,740,927)
ค่าใช้จ่ายภาษีสำหรับหุ้นผู้ถือหุ้นสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน		-	-	-	777,929,911	-	-	-	-	-	-	777,929,911	413,635,146	1,191,565,057
เงินปันผลจ่าย	42	-	-	-	(31,401,457,183)	-	-	-	-	-	-	(31,401,457,183)	-	(31,401,457,183)
เงินปันผลจ่ายของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12,409,544,983)	(12,409,544,983)
การซื้อธุรกิจของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,977,121	2,977,121
การขายธุรกิจของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	142,881,196	142,881,196
การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียในบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	317,044,688	317,044,688	317,044,688	7,865,243,415	8,182,288,103
กำไรสำหรับปี		-	-	-	19,936,417,109	-	-	-	-	-	-	19,936,417,109	10,782,887,841	30,719,304,950
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	(208,451,024)	(927,229,162)	24,789,633,788	(334,105,344)	2,415,405,639	-	25,943,704,921	25,735,253,897	13,134,649,051	38,869,902,948
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,145,105,235	630,383,740,012	3,249,949,353	26,913,229,902	(1,208,540,494)	(393,384,329)	(23,574,448,395)	4,986,806,037	697,147,025,225	390,540,348,571	1,087,687,373,796
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,145,105,235	630,383,740,012	3,249,949,353	26,913,229,902	(1,208,540,494)	(393,384,329)	(23,574,448,395)	4,986,806,037	697,147,025,225	390,540,348,571	1,087,687,373,796
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี														
สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	32.2	-	-	29,284,539	(29,284,539)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหุ้นผู้ถือหุ้นสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน		-	-	-	(1,522,821,631)	-	-	-	-	-	-	(1,522,821,631)	(809,703,414)	(2,332,525,045)
ค่าใช้จ่ายภาษีสำหรับหุ้นผู้ถือหุ้นสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน		-	-	-	271,121,768	-	-	-	-	-	-	271,121,768	144,158,854	415,280,622
เงินปันผลจ่าย	42	-	-	-	(28,560,055,960)	-	-	-	-	-	-	(28,560,055,960)	-	(28,560,055,960)
เงินปันผลจ่ายของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16,029,854,696)	(16,029,854,696)
การซื้อธุรกิจของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(162,700)	(162,700)
การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียในบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	(752,863,004)	(752,863,004)	(752,863,004)	455,344,095	(297,518,909)
การเพิ่มทุนของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	101,776,414	101,776,414
กำไรสำหรับปี		-	-	-	94,609,078,240	-	-	-	-	-	-	94,609,078,240	34,966,013,490	129,575,091,730
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		-	-	-	(789,213,327)	4,060,830,819	(3,203,505,086)	1,450,846,175	237,205,971	-	2,545,377,879	1,756,164,552	(718,560,447)	1,037,604,105
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,174,389,774	694,362,564,563	7,310,780,172	23,709,724,816	242,305,681	(156,178,358)	(24,327,311,399)	6,779,320,912	762,947,649,190	408,649,360,167	1,171,597,009,357

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	สำรอง ตามกฎหมาย	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	
				สำรองเพื่อกองทุน ประกันวินาศภัย	ยังไม่ได้จัดสรร	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	
						เงินลงทุนเพื่อขาย	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,098,744,054	360,704,120,961	4,179,266,018	426,613,504,974
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี							
สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	32.2	-	-	46,361,181	(46,361,181)	-	-
เงินปันผลจ่าย	42	-	-	-	(31,401,457,183)	-	(31,401,457,183)
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	9,554,795,531	-	9,554,795,531
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(252,728,271)	(667,433,830)	(920,162,101)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,145,105,235	338,558,369,857	3,511,832,188	403,846,681,221
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,145,105,235	338,558,369,857	3,511,832,188	403,846,681,221
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี							
สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	32.2	-	-	29,284,539	(29,284,539)	-	-
เงินปันผลจ่าย	42	-	-	-	(28,560,055,960)	-	(28,560,055,960)
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	70,808,045,526	-	70,808,045,526
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(690,426,683)	4,005,973,866	3,315,547,183
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	28,562,996,250	29,211,131,966	2,857,245,725	1,174,389,774	380,086,648,201	7,517,806,054	449,410,217,970

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	94,609,078,240	19,936,417,109	70,808,045,526	9,554,795,531
รายการปรับปรุงกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ(จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	128,733,799,545	143,336,113,767	18,674,804,701	16,740,654,680
(โอนกลับ)ขาดทุนจากการซื้อขายสินทรัพย์	2,587,860,987	71,416,007,108	(44,610,013)	(1,055,745)
ขาดทุนจากการซื้อขายของเงินลงทุน	4,615,142,246	1,457,211,207	838,062,044	16,958,015,658
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(33,538,901)	1,239,448,254	14,196,605	649,742,609
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	(1,887,214,404)	(2,423,222,481)	-	(10,327,276,047)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	(2,980,567,211)	(1,749,942,869)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(1,162,641,231)	(4,281,762,039)	-	-
กำไรส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	34,966,013,490	10,782,887,841	-	-
สำรองภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	2,121,893,119	2,058,880,178	772,524,145	692,026,429
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	588,651,939	13,527,338,889	669,025,390	2,951,948,560
(กำไร)ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	4,573,363,592	1,743,416,331	(181,345,533)	1,490,869,991
(โอนกลับ)หนี้สงสัยจะสูญ	276,281,098	(3,394,453,680)	5,153,796,614	35,047,242,470
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจตัดจำหน่าย	1,023,210,620	5,123,388,019	-	-
โอนกลับค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	(3,132,533,767)	(6,752,831,122)	(545,488,112)	(736,119,749)
(โอนกลับ)สำรองพัสดุสิ้นเปลืองเสื่อมสภาพ	51,611,651	355,652,709	7,557,229	(5,551,652)
เงินปันผลรับ	(797,964,720)	(483,229,196)	(24,937,105,096)	(25,236,298,571)
ภาษีเงินได้	26,593,074,497	25,071,429,548	9,072,769,378	4,003,158,050
ดอกเบี้ยรับ	(5,625,346,196)	(6,292,921,571)	(4,521,724,748)	(4,233,115,363)
ต้นทุนทางการเงิน	28,887,254,079	30,079,395,891	10,906,455,692	11,374,727,185
อื่น ๆ	183,661,456	20,777,952	75,590,275	104,862,339
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	314,191,090,129	300,770,001,845	86,762,554,097	59,028,626,375

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
สินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง				
ลูกหนี้การค้า	(1,634,008,318)	34,553,065,347	684,892,295	20,794,705,581
ลูกหนี้อื่น	10,733,769,228	(10,768,065,732)	5,357,415,728	8,361,256,557
สินค้าคงเหลือ	(30,842,111,464)	43,472,348,395	(5,276,259,246)	13,274,288,989
พัสดुकงเหลือ	212,059,703	(3,828,233,161)	(377,090,199)	(433,033,456)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(710,888,167)	(79,353,011)	606,272,071	(4,001,142,920)
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ	1,114,567,733	1,868,545,032	1,292,097,741	2,184,218,909
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(20,202,912,872)	(7,017,679,530)	1,135,905,642	(3,735,355,691)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้า	11,077,080,579	(31,942,847,237)	9,308,816,872	(19,143,408,530)
เจ้าหนี้อื่น	(88,715,153)	3,812,473,470	3,459,602,197	(1,035,531,643)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,006,187,895	(57,644,509)	(476,162,167)	4,101,568,509
เงินมัดจำค่าง๊าซ	587,454,050	581,596,920	587,454,050	581,596,920
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	14,600,287,812	4,111,333,266	(614,873,836)	6,870,333,201
	(13,147,228,974)	34,705,539,250	15,688,071,148	27,819,496,426
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	301,043,861,155	335,475,541,095	102,450,625,245	86,848,122,801
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(30,608,627,146)	(42,137,161,044)	(5,388,119,380)	(5,035,756,803)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	270,435,234,009	293,338,380,051	97,062,505,865	81,812,365,998

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินจ่ายสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(105,625,743,322)	(154,869,947,143)	(23,332,183,687)	(35,446,938,207)
เงินจ่ายสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(2,896,181,830)	(6,419,437,911)	(113,746,520)	(69,800,965)
เงินจ่ายสำหรับพัฒนาสินทรัพย์เหมือง	(6,779,727)	(1,496,702,048)	-	-
เงินจ่ายสำหรับค่าเช่าที่ดินและอาคารตามสัญญาระยะยาว	(879,396,276)	(271,956,362)	(483,789,112)	(271,889,500)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนเพื่อขาย	(7,241,567,484)	-	-	-
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	(273,986,608)	(1,874,815,115)	(3,357,532,820)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในการร่วมค้า	(238,279,000)	(165,324,280)	-	-
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(1,099,191,075)	(795,937,500)	-	-
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(236,747,219)	-	-	-
เงินสดรับ(จ่าย)สำหรับเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	(53,054,545)	-	(83,491,726)	3,296,936,284
เงินสดจ่ายสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะยาว	(4,926,055,615)	(530,856,554)	(6,840,217,600)	(8,037,480,830)
เงินรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	196,427,129	546,014,789	109,926,686	365,259,464
เงินรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	307,185,973	4,370,732,683	-	706,980,000
เงินรับจากการคืนทุนของการร่วมค้า	1,371,266,397	73,883,832	1,325,000,000	-
เงินรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	27,683,249,492	-	27,683,249,492
เงินรับจากการขายเงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	31,034,272
รับคืนเงินให้กู้ยืมระยะยาว	-	3,528,321,941	6,477,185,637	6,052,007,867
เงินสดรับจากการยกเลิกสัญญาเช่าในสถานีบริการน้ำมัน	12,839,082	25,232,600	12,839,082	25,232,600
เงินรับค่างวดตามสัญญาเช่าการเงิน	6,000,000	2,257,745,279	-	1,111,368,279
เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น	(68,185,067,033)	(24,202,432,808)	(24,558,020,939)	(15,057,584,690)
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	4,492,257,194	7,197,408,136	2,575,840,069	2,703,238,647
เงินปันผลรับ	6,087,696,704	10,301,012,858	24,937,105,096	25,236,298,571
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(178,914,390,647)	(133,042,979,604)	(21,848,368,129)	4,970,378,464

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญของบริษัทย่อย	101,776,414	10,208,355,328	-	-
เงินสดรับ(จ่าย)จากการกู้ยืมระยะสั้น	-	-	252,798,028	(1,142,296,219)
เงินสดรับจากการขายคืนหุ้นทุนซื้อคืนของบริษัทย่อย	32,562,500	-	-	-
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะยาว	26,651,894,839	48,179,019,927	-	4,193,809,606
เงินสดรับสุทธิสำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน	5,491,166,489	-	-	-
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(74,153,077,256)	(134,958,004,088)	(36,499,015,396)	(34,603,505,396)
เงินจ่ายค่าวงตามสัญญาเช่าการเงิน	(841,573,563)	(688,319,709)	(546,392,992)	(553,421,036)
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น				
จากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น(ลดลง)	4,051,850,033	(5,336,285,278)	-	-
เงินสดจ่ายคืนทุนทางการเงิน	(32,618,015,201)	(35,302,560,188)	(14,432,361,167)	(13,765,340,188)
เงินสดจ่ายชำระหุ้นทุนซื้อคืนของบริษัทย่อย	(330,081,400)	(2,104,534,625)	-	-
เงินปันผลจ่าย	(44,589,910,656)	(43,811,002,166)	(28,560,055,960)	(31,401,457,183)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(116,203,407,801)	(163,813,330,799)	(79,785,027,487)	(77,272,210,416)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินในเงินดอลลาร์และรายการเทียบเท่าเงินสด	(447,884,676)	(761,517,083)	(305,399,748)	(3,884,774)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	718,913,453	9,871,691,638	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่ถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์				
ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	173,710,948	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(24,411,535,662)	5,765,955,151	(4,876,289,499)	9,506,649,272
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	239,977,946,794	234,211,991,643	67,524,575,559	58,017,926,287
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายงวด	4 215,566,411,132	239,977,946,794	62,648,286,060	67,524,575,559

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หมายเหตุ	หัวข้อเรื่อง
1	ข้อมูลทั่วไป
2	เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน
3	นโยบายการบัญชี
4	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
5	เงินลงทุนชั่วคราว
6	ลูกหนี้การค้า
7	ลูกหนี้อื่น
8	เงินให้กู้ยืม
9	รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
10	สินค้าคงเหลือ
11	พัสดुकงเหลือ
12	การขายกิจการและการดำเนินงานที่ยกเลิก
13	เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม
14	เงินลงทุนเพื่อขาย
15	เงินลงทุนระยะยาวอื่น
16	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
17	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
18	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
19	สินทรัพย์เหมือง
20	ค่าความนิยม
21	การด้อยค่าของสินทรัพย์
22	ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
23	เงินจ่ายล่วงหน้าค่าเช่าก๊าซ
24	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น
25	เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน
26	หนี้สินหมุนเวียนอื่น
27	เงินกู้ยืมระยะยาว
28	ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน
29	ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน
30	หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น
31	ทุนเรือนหุ้น
32	เงินสำรอง

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หมายเหตุ	หัวข้อเรื่อง
33	กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน
34	รายได้จากการขายและการให้บริการ
35	รายได้อื่น
36	ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะ
37	ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม
38	ต้นทุนทางการเงิน
39	ส่วนงานดำเนินงาน
40	การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน
41	การวัดมูลค่ายุติธรรม
42	เงินปันผลจ่าย
43	สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน
44	การดำเนินการกรณีศาลปกครองกล่ามีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวโครงการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
45	ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
46	เหตุการณ์อื่น ๆ
47	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ) จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทมหาชนจำกัดในประเทศไทย และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนคือ

สำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ ตั้งอยู่เลขที่ 555 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ธุรกิจหลักของบริษัทฯ เป็นการดำเนินธุรกิจด้านปิโตรเลียม โดยบริษัทฯ ลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมทำงาน และบริษัทร่วม (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียมขั้นปลาย ธุรกิจถ่านหิน รวมถึงธุรกิจอื่น ๆ ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 39 ส่วนงานดำเนินงาน

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ กฎระเบียบและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

การจัดรายการในงบการเงินเป็นไปตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2554” ลงวันที่ 28 กันยายน 2554 ออกตามความในมาตรา 11 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นด้วยข้อสมมติฐานที่ว่าผู้ใช้งบการเงินมีความเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย หลักการบัญชีที่ใช้ อาจแตกต่างไปจากหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปซึ่งใช้ในประเทศอื่น

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้น รายการบัญชีบางประเภทซึ่งใช้มูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าตามที่ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

รายการที่มีสาระสำคัญซึ่งเกิดขึ้นระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท และมีการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้แสดงเป็นหลักล้านบาท ยกเว้นที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษจัดทำขึ้นจากงบการเงินที่เป็นภาษาไทย ในกรณีที่มีเนื้อความขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกัน ให้ใช้งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

3. นโยบายการบัญชี

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559

- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง งบกระแสเงินสด
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ภาษีเงินได้
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาเช่า
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง รายได้
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 (ต่อ)

- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเพื่อรุนแรง
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง กำไรต่อหุ้น
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การค้ำของสินทรัพย์
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การรวมธุรกิจ
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาประกันภัย
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ขเล็ก
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง งบการเงินรวม
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การร่วมกิจการงาน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 (ต่อ)

- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของ กิจการหรือของผู้ถือหุ้น
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่ทำขึ้นตาม รูปแบบกฎหมาย
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรีดถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรีดถอน การบูรณะ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 (ต่อ)

- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 เรื่อง งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า (ปรับปรุง 2558)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ (ปรับปรุง 2558)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า (ปรับปรุง 2558)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์
ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของ
รายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19
(ปรับปรุง 2558) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ (ปรับปรุง 2558)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ (ปรับปรุง 2558)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า (ปรับปรุง 2558)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20 เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับ
เหมืองขุดหิน
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560

- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบกระแสเงินสด
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ภาษีเงินได้
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง สัญญาเช่า
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง รายได้
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
- ◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเพื่อรุนแรง

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 (ต่อ)

◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การค้ำของสินทรัพย์
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง เกษตรกรรม
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 104 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับ โครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน
◆ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 107 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง งบการเงินรวม

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 (ต่อ)

- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 เรื่อง การร่วมการงาน (ปรับปรุง 2559)
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น (ปรับปรุง 2559)
- ◆ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง การวัดมูลค่าชุดธรรม
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจให้แก่ผู้เช่า (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 เรื่อง ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
- ◆ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่มีผลบังคับใช้ในปี 2560 (ต่อ)

- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์
ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการ
เหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19
(ปรับปรุง 2559) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง การขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า (ปรับปรุง 2559)
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20 เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับ
เหมืองขุดดิน
- ◆ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ (ปรับปรุง 2559)

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้ออกมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงจำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 และวันที่ 1 มกราคม 2560 ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบของมาตรฐานและการตีความมาตรฐานดังกล่าว และเชื่อว่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเมื่อนำมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สรุปได้ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ

มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้กำหนดทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในการร่วมค้า และเงินลงทุนในบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยกิจการสามารถเลือกบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียได้ตามที่อธิบายไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ทั้งนี้ กิจการต้องใช้วิธีการบันทึกบัญชีเดียวกันสำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภทและหากกิจการเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินเฉพาะกิจการ กิจการต้องปรับปรุงรายการดังกล่าวโดยวิธีปรับย้อนหลัง

มาตรฐานฉบับดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท เนื่องจากฝ่ายบริหารได้พิจารณาแล้วว่าตัวเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการตามเดิม

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.2.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดภายในสามเดือน ส่วนเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ได้แสดงเป็นหนี้สินหมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

3.2.2 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญพิจารณาจากลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ โดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่คงเหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวดตามประวัติการชำระหนี้และสถานะทางการเงินของลูกหนี้ในปัจจุบัน รวมทั้งพิจารณาจากอัตราร้อยละตามอายุหนี้ของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นงวดหนี้สงสัยจะสูญที่เกิดขึ้นรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.3 สินค้าคงเหลือ

สินค้านคงเหลือแสดงมูลค่าด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยราคาทุนคำนวณตามเกณฑ์ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ราคาทุนของสินค้านคงเหลือ ประกอบด้วยต้นทุนทั้งหมดในการซื้อ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการซื้อ ส่วนลดรับ ส่วนลดตามปริมาณการซื้อ รวมถึงเงินนำส่งหรือเงินรับชดเชยจากภาษีและกองทุนต่าง ๆ ส่วนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับนั้นคำนวณจากราคาโดยประมาณที่คาดว่าจะขายตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นสำเร็จรูป และค่าใช้จ่ายในการขายที่เกี่ยวข้อง และรับรู้ส่วนของมูลค่าสุทธิที่จะได้รับที่ต่ำกว่าราคาทุนในงบกำไรขาดทุนภายใต้หัวข้อต้นทุนขาย กลุ่มบริษัทจะรับรู้ค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้านเมื่อสินค้านล้าสมัย หรือเสื่อมคุณภาพ

3.2.4 พัสดคงเหลือ

พัสดคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนซึ่งคำนวณตามเกณฑ์ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก หักด้วยค่าเผื่อพัสดเสื่อมสภาพและล้าสมัย สำหรับพัสดที่เสื่อมสภาพ ล้าสมัย หรือไม่ได้ใช้งาน

3.2.5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและหนี้สินที่ถือไว้เพื่อขาย

สินทรัพย์หรือกลุ่มของสินทรัพย์ที่จำหน่าย (ที่ประกอบด้วยสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและหนี้สินที่ถือไว้เพื่อขาย) จะถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายเมื่อมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืนส่วนใหญ่มาจากการขาย มิใช่มาจากการใช้สินทรัพย์นั้นต่อไป ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อการขายนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากและสินทรัพย์นั้นมีไว้เพื่อขายในทันทีในสภาพปัจจุบัน โดยขึ้นอยู่กับข้อตกลงที่เป็นไปตามปกติและถือปฏิบัติกันทั่วไปสำหรับการขายสินทรัพย์นั้น ซึ่งผู้บริหารได้ผูกมัดกับแผนการเสนอขายสินทรัพย์อย่างจริงจังในราคาที่สมเหตุสมผลสอดคล้องกับมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสินทรัพย์นั้น โดยได้เริ่มดำเนินการตามแผนเพื่อหาผู้ซื้อและเพื่อทำตามแผนให้สมบูรณ์และมีความเป็นไปได้ว่าการขายจะเสร็จสมบูรณ์ภายใน 1 ปีนับจากวันที่จัดประเภท โดยสินทรัพย์หรือกลุ่มของสินทรัพย์ที่จำหน่ายนั้นจะวัดมูลค่าด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย

กลุ่มบริษัทหยุดคิดค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย ตั้งแต่วันที่ที่สินทรัพย์ดังกล่าวเข้าเงื่อนไขในการจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย กลุ่มบริษัทยังคงรับรู้ต่อไป สำหรับหนี้สิน รวมถึงดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินซึ่งถูกจัดประเภทเป็นหนี้สินที่ถือไว้เพื่อขาย

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทใหญ่ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อบริษัทใหญ่มีอำนาจเหนือบริษัทย่อยและมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับบริษัทย่อย รวมถึงมีความสามารถในการทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากอำนาจเหนือบริษัทย่อย ซึ่งรวมถึงกรณีที่บริษัทใหญ่มีสิทธิในการออกเสียงน้อยกว่ากึ่งหนึ่งในบริษัทย่อย บริษัทใหญ่พิจารณาข้อเท็จจริงและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องว่ามีอำนาจเหนือบริษัทย่อยหรือไม่

งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวมนับจากวันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

บริษัทใหญ่ปันส่วนกำไรหรือขาดทุนและแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นให้กับผู้เป็นเจ้าของของ บริษัทใหญ่และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม แม้ว่าจะทำให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมติดลบ

กลุ่มบริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจโดยปฏิบัติตามวิธีซื้อ ยกเว้นกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การ ควบคุมเดียวกัน ต้นทุนการรวมธุรกิจวัดมูลค่าด้วยจำนวนรวมของมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ มูลค่า ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในบริษัทของผู้ถูกซื้อและมูลค่ายุติธรรมของส่วนได้เสียที่มีอยู่ ณ วันที่ซื้อ (หาก เป็นการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ)

- ในการรวมธุรกิจแต่ละครั้ง กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อด้วยมูลค่า ยุติธรรมหรือมูลค่าของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของผู้ถูกซื้อตามสัดส่วนของหุ้นที่ถือโดยส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุมนั้น
- กรณีการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ถืออยู่ก่อนหน้า การรวมธุรกิจใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อและรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุน
- ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ รวมถึงค่าธรรมเนียมวิชาชีพที่จ่ายให้แก่ที่ปรึกษา ผู้ประเมินราคา และค่าที่ปรึกษาอื่น ๆ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ

การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทย่อยโดยที่ไม่ได้ทำให้กลุ่มบริษัทสูญเสียอำนาจในการ ควบคุม กลุ่มบริษัทบันทึกการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวภายใต้หัวข้อส่วนเกินทุน(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลง สัดส่วนการถือหุ้น ในบริษัทย่อยในส่วนของผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน กลุ่มบริษัทรับรู้ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงิน ลงทุนในกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนในบริษัทย่อยแสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการโดยใช้วิธีราคาทุน

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยรายชื่อบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของบริษัทย่อยไว้ใน หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.7 เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม

การร่วมค้าคือการร่วมการงานซึ่งกลุ่มบริษัทมีการควบคุมร่วมและมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมการงานนั้น การควบคุมร่วมหมายถึงการร่วมกันควบคุมการงานซึ่งได้ตกลงกันไว้ในสัญญา ซึ่งการควบคุมร่วมจะมีได้ก็ต่อเมื่อ การตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์จากผู้ที่ร่วมกันควบคุมแล้วเท่านั้น

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว

กลุ่มบริษัทใช้วิธีซื้อเป็นวิธีการบัญชีสำหรับการบันทึกการได้มาซึ่งการร่วมค้าและบริษัทร่วม ต้นทุนการซื้อการร่วมค้าและบริษัทร่วมที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ของการร่วมค้าและบริษัทร่วม เฉพาะส่วนที่เป็นของกลุ่มบริษัทจะบันทึกเป็นค่าความนิยมซึ่งรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม

งบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทได้รวมส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของการร่วมค้าและบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย นับจากวันที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญจนถึงวันที่การมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญสิ้นสุดลง รายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มบริษัทกับการร่วมค้าและบริษัทร่วมจะถูกตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในการร่วมค้าและบริษัทร่วมนั้น เว้นแต่มีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันดังกล่าวเกิดการด้อยค่า

กลุ่มบริษัทรับส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของการร่วมค้าและบริษัทร่วมตามสัดส่วนที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในกำไรหรือขาดทุนของการร่วมค้าและบริษัทร่วม เงินปันผลที่กลุ่มบริษัทได้จากการร่วมค้าและบริษัทร่วมจะนำไปหักจากมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน

กลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนจากการร่วมค้าและบริษัทร่วมอีกต่อไป หากส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้าและบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้าและบริษัทร่วม เว้นแต่กลุ่มบริษัทได้ค้ำประกันหรือมีภาระผูกพันในหนี้สินตามกฎหมายหรือต้องจ่ายชำระหนี้แทนการร่วมค้าและบริษัทร่วม

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน กลุ่มบริษัทรับรู้ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วมแสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยใช้วิธีราคาทุนและแสดงในงบการเงินรวมโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยรายชื่อการร่วมค้าและบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของการร่วมค้าและบริษัทร่วมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 13

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.8 การดำเนินงานร่วมกัน

การดำเนินงานร่วมกันเป็นการร่วมการงานที่กลุ่มบริษัทมีสิทธิในสินทรัพย์และมีภาระผูกพันในหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการร่วมการงานนั้น กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามส่วนได้เสียในการดำเนินงานร่วมกันในงบการเงินเฉพาะกิจการและงบการเงินรวมนับตั้งแต่วันที่มีการควบคุมร่วมจนถึงวันที่การควบคุมร่วมสิ้นสุดลง

กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยการดำเนินงานร่วมกันและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของการดำเนินงานร่วมกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 13

3.2.9 เงินลงทุนอื่น

กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนซึ่งมิได้จัดประเภทเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม เป็นเงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไป

เงินลงทุนในตราสารทุนและกองทุนรวมที่เป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้ผลต่างที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นรายการกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขายในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงจำนวนสะสมภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดจะถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไป และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน โดยกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น ถ้าราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนทันที

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างเงินสดสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุน และเมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีถ่วงน้ำหนักจากจำนวนทั้งหมดที่ถือไว้

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.10 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกควบคุมโดยบริษัทฯ หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ ซึ่งหมายความรวมถึง บริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้นของบริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน รวมถึงมีส่วนได้เสียในบริษัทฯ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีอำนาจควบคุมร่วม นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วม การร่วมค้า ผู้บริหารสำคัญ และกรรมการของบริษัทฯ รวมถึงกิจการที่ผู้บริหารสำคัญ หรือกรรมการของบริษัทฯ มีอำนาจควบคุม หรือมีอำนาจควบคุมร่วม หรือมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ แต่ละรายการ บริษัทฯ คำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

3.2.11 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

กลุ่มบริษัทแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นให้เป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ และแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินให้เป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศและที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินดังกล่าว จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทแปลงค่างบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศที่จัดทำงบการเงินเป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท โดยแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินด้วยอัตราปิด ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน และแปลงค่างบกำไรขาดทุนโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถ่วงเฉลี่ยระหว่างงวด ผลต่างที่เกิดขึ้นจากการแปลงค่ารายการดังกล่าว รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงจำนวนสะสมภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น

เมื่อกลุ่มบริษัทจำหน่ายหน่วยงานในต่างประเทศ จึงจะบันทึกผลต่างซึ่งแสดงภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นส่วนหนึ่งของกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหน่วยงานในต่างประเทศนั้น

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.12 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืม ประกอบด้วย ดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดจากการกู้ยืม โดยต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งการก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข จะรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์ดังกล่าว จนกระทั่งการดำเนินการส่วนใหญ่ที่จำเป็นในการเตรียมการก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ ตามประสงค์เสร็จสิ้นลง ในกรณีที่เงินกู้ยืมเกิดขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อก่อสร้างหรือผลิตสินทรัพย์ จำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์นั้นเป็นต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างปีของเงินกู้ยืมนั้น หักด้วยรายได้ที่เกิดจากการนำเงินกู้ดังกล่าวไปลงทุนเป็นการชั่วคราว กรณีที่เงินกู้ยืมมีวัตถุประสงค์ทั่วไป กลุ่มบริษัทใช้วิธีการตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ด้วยรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ ในการปันส่วนต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์

ต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

3.2.13 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า โดยราคาทุนรวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน และประมาณการค่ารีถอดอน การขนย้ายและการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ ซึ่งเป็นภาระผูกพันที่เกิดจากการได้หรือใช้สินทรัพย์นั้น

ค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษาจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนในระหว่างงวดบัญชีที่เกิดรายการขึ้น ส่วนต้นทุนของการปรับปรุงสินทรัพย์ให้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ต้นทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของรายการ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงการตรวจสอบครั้งใหญ่ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ต้นทุนดังกล่าวไว้เป็นส่วนหนึ่งของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง กลุ่มบริษัทจะตัดมูลค่าตามบัญชีของส่วนประกอบที่ถูกเปลี่ยนแปลงออก

การกำหนดค่าเสื่อมราคา กลุ่มบริษัทพิจารณาแต่ละส่วนแยกต่างหากจากกัน เมื่อแต่ละส่วนประกอบนั้นมีสาระสำคัญ

มูลค่าคงเหลือของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มีการประมาณการด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับในปัจจุบันหักต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น หากมีอายุและสภาพที่คาดว่าจะ เป็น เมื่อสิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ และ ทบทวนมูลค่าคงเหลือ อายุการให้ประโยชน์ และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างน้อยทุกสิ้นปี

ค่าเสื่อมราคามันก็เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน จำนวนโดยวิธีเส้นตรงหรือตามหน่วยของผลผลิตตลอดอายุ

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)
- 3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)
- 3.2.13 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

การให้ประโยชน์ที่ประมาณการไว้ของสินทรัพย์แต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

อาคาร และส่วนปรับปรุงอาคาร	3 - 30 ปี
เครื่องจักร และอุปกรณ์	3 - 40 ปี
เครื่องจักรอื่น ๆ	ตามหน่วยของผลผลิต
สินทรัพย์อื่น ๆ	5 - 10 ปี

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

กำไรหรือขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เกิดจากการเปรียบเทียบสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการขายกับมูลค่าคงเหลือตามบัญชี ณ วันจำหน่าย โดยได้รวมอยู่ในการคำนวณกำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน

สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

กลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม บันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ใช้เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมโดยใช้วิธีผลสำเร็จของงาน (The Successful Efforts Method) ซึ่งมีนโยบายการบัญชี ดังนี้

ต้นทุนสินทรัพย์

ต้นทุนของสินทรัพย์ ประกอบด้วย ต้นทุนทั้งหมดเพื่อการค้าซึ่งสิทธิในผลผลิตปิโตรเลียม หรือต้นทุนในการได้มาในสัดส่วนของสินทรัพย์ รวมถึงต้นทุนค่ารีอตอนอุปกรณ์การผลิต

ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียมของหลุมสำรวจ จะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์ และจะเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินของโครงการที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วเมื่อมีการสำรวจพบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ แต่จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่มีการพิสูจน์ว่าไม่พบปริมาณสำรอง หรือพบ แต่ไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์

รายจ่ายสำรวจเพื่องานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์ ตลอดจนค่าสงวนพื้นที่ในช่วงการสำรวจ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดในกำไรหรือขาดทุน

รายจ่ายเพื่อการพัฒนา ทั้งในส่วนของสินทรัพย์ที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว รวมถึงต้นทุนของหลุมพัฒนาที่ไม่ประสบความสำเร็จจะถูกบันทึกไว้เป็นสินทรัพย์

- 3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)
- 3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)
- 3.2.13 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาของต้นทุนการได้มาซึ่งสิทธิในผลผลิตปิโตรเลียม คำนวณ โดยวิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of Production) ตลอดอายุของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) ค่าเสื่อมราคาของต้นทุนหลุมสำรวจ การพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงต้นทุนค่ารีดออนอุปกรณ์การผลิต ยกเว้น โครงการที่ยังไม่สำเร็จ คำนวณ โดยวิธีสัดส่วนของผลผลิตตลอดอายุของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) หรือปริมาณสำรองที่พิสูจน์และพัฒนาสำเร็จ (Proved Developed Reserves) กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการของปริมาณสำรองโดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและปริมาณสำรองที่พิสูจน์และพัฒนาสำเร็จ คำนวณ โดยวิศวกรของกลุ่มบริษัท และ ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ร่วมดำเนินงาน

รายจ่ายส่วนที่สำรองแทนรัฐบาล (Carried Cost) ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต

กลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม บันทึกบัญชีเกี่ยวกับรายจ่ายส่วนที่สำรองแทนรัฐบาล (Carried Cost) ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยมีนโยบายการบัญชี ดังนี้

ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิตที่มีรัฐบาลเป็นผู้ร่วมทุนบางสัญญา กลุ่มผู้ร่วมทุนอื่นที่ไม่ใช่รัฐบาลมีข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายต้นทุนในช่วงระยะเวลาสำรวจทั้งหมด ซึ่งรวมถึงต้นทุนในส่วนของรัฐบาลจนกว่าจะได้รับอนุมัติพื้นที่พัฒนาปิโตรเลียม (First Development Area) ต้นทุนในช่วงระยะเวลาสำรวจที่กลุ่มผู้ร่วมทุนจ่ายแทนรัฐบาลดังกล่าว (Carried Cost) เป็นไปตามสัดส่วนที่ตกลงกัน ทั้งนี้ เมื่อโครงการได้ทำการผลิตแล้ว กลุ่มผู้ร่วมทุนจะได้รับคืน Carried Cost ในรูปของการแบ่งปันผลผลิตปิโตรเลียมตามวิธีการที่ได้ตกลงกัน โดยปราศจากดอกเบี้ย กลุ่มบริษัทได้บันทึกการรายจ่าย Carried Cost ตามประเภทกิจกรรมปิโตรเลียม ภายใต้วิธีผลสำเร็จของงาน ซึ่งส่วนใหญ่บันทึกเป็นรายการภายใต้สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในงบแสดงฐานะการเงิน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมในกำไรหรือขาดทุน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.14 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า ซึ่งราคาทุนรวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาสินทรัพย์

กลุ่มบริษัทใช้วิธีราคาทุนสำหรับการบันทึกบัญชีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยแนวทางราคาทุนนั้นเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในนโยบายการบัญชีหัวข้อ “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์”

ค่าเสื่อมราคابันทิกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน จำนวนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ซึ่งอยู่ระหว่าง 5 - 30 ปี และไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

3.2.15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า ค่าตัดจำหน่ายบันทิกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจตามมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการอื่น กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์นั้นตามราคาทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย สิทธิในการใช้คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ สิทธิในการใช้สินทรัพย์ เช่น ท่อขนส่งก๊าซ สิทธิในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากร และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ เช่น สิทธิในการดำเนินงานอื่น สิทธิบัตร และสัญญาซื้อขายกับลูกค้า (Customer Contract)

สินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากร เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่กลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมบันทึกโดยใช้ราคาทุน และเมื่อมีการสำรวจพบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ สิทธิภายใต้อำนาจนั้นจะถูกโอนไปเป็นสินทรัพย์ของโครงการที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว และมีวิธีวัดมูลค่าภายหลังตามวิธีการที่ระบุไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3.2.13 ส่วนโครงการที่พิสูจน์ว่าไม่พบปริมาณสำรองหรือพบ แต่ไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ สิทธิภายใต้อำนาจนั้นจะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนถูกตัดจำหน่ายและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ซึ่งอยู่ระหว่าง 3 - 40 ปี ยกเว้น สัญญาซื้อขายกับลูกค้า (Customer Contract) ถูกตัดจำหน่ายตามประมาณการปริมาณขาย

กลุ่มบริษัททบทวนมูลค่าคงเหลือ อายุการให้ประโยชน์ และวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างน้อยทุกสิ้นปี

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.16 สินทรัพย์เหมือง

กลุ่มธุรกิจประเภทถ่านหิน จะบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ใช้เพื่อการสำรวจและการผลิตถ่านหิน ซึ่งประกอบด้วย สิทธิในเหมืองถ่านหิน และค่าใช้จ่ายในการสำรวจและพัฒนาเหมืองแร่ถ่านหิน ดังนี้

สิทธิในเหมืองถ่านหิน

สิทธิในเหมืองถ่านหิน ประกอบด้วย ต้นทุนทั้งหมดเพื่อการค้าซึ่งสิทธิในเหมืองถ่านหิน และรวมถึงต้นทุนค่าสำรวจและพัฒนาพื้นที่เหมืองถ่านหิน

ค่าใช้จ่ายในการสำรวจและพัฒนาเหมืองแร่ถ่านหิน

ค่าใช้จ่ายในการสำรวจบันทึกเป็นต้นทุนสินทรัพย์ (ค่าใช้จ่ายในการสำรวจแร่ถ่านหิน) ตามพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะประกอบไปด้วย ต้นทุนทางตรงสุทธิ เช่น ค่าสิทธิบัตร ค่าใช้จ่ายในการสำรวจทางธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์ และไม่รวมค่าสูญหายไปและค่าใช้จ่ายในการบริหารที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ โดยมีเงื่อนไขต่อไปนี้

- ก) ต้นทุนสินทรัพย์นั้นคาดว่าจะได้รับคืนเมื่อพื้นที่นั้นได้รับการพัฒนาแล้วเสร็จและเริ่มการทำเหมือง หรือจากการขายพื้นที่สำรวจ
- ข) กิจกรรมการสำรวจในพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ยังไม่ถึงขั้นที่สามารถประเมินถึงความมีอยู่จริงของปริมาณสำรองในเชิงพาณิชย์ได้อย่างสมเหตุสมผล และกิจกรรมการสำรวจยังดำเนินอยู่โดยต่อเนื่อง

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของรายจ่ายในการสำรวจขึ้นอยู่กับความสำเร็จและประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่จะได้รับ ซึ่งในกรณีที่พิจารณาแล้วว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจน้อย หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ รายจ่ายในการสำรวจแร่ถ่านหินดังกล่าว จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุนทันที

รายจ่ายเพื่อการพัฒนาเหมืองและต้นทุนในการพัฒนาพื้นที่ก่อนที่จะทำการผลิต จะถูกบันทึกไว้เป็นสินทรัพย์เหมืองหากเข้าเงื่อนไขและมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายของสิทธิในเหมืองถ่านหิน คำนวณโดยใช้วิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of production) ที่ขุดได้

ค่าใช้จ่ายในการสำรวจและพัฒนาเหมืองแร่ถ่านหิน จะเริ่มตัดจำหน่ายเมื่อเริ่มผลิตถ่านหินในเชิงพาณิชย์ โดยใช้วิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of production)

ปริมาณสัดส่วนของผลผลิตและอายุการให้ประโยชน์ของสัมปทานเหมืองถ่านหิน จะถูกประมาณและสอบทานโดยกลุ่มบริษัท

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.17 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าการเงิน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปยังกลุ่มบริษัทถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนตามมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย จะเป็นส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินที่คงค้างอยู่ ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะแสดงรวมอยู่ในเงินกู้ยืมระยะยาว ส่วนค่าใช้จ่ายทางการเงินจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาจากสัญญาเช่าการเงิน จะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น หรือตามอายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า

สัญญาเช่าการเงิน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปยังผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน กลุ่มบริษัทแสดงสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินรวมอยู่ในรายการเงินให้กู้ยืมในงบแสดงฐานะการเงินด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า และบันทึกส่วนรายได้ทางการเงินตลอดอายุสัญญาเช่าด้วยเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผล โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบที่สะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนที่คงที่ในแต่ละงวดของเงินลงทุนสุทธิของผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่านั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

สัญญาเช่าดำเนินงาน - กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน กลุ่มบริษัทแสดงสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานในงบแสดงฐานะการเงินตามลักษณะของสินทรัพย์ด้วยราคาทุน รับรู้ต้นทุน(ซึ่งรวมถึงค่าเสื่อมราคา)ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการได้รับรายได้ค่าเช่าเป็นค่าใช้จ่ายและรับรู้รายได้ค่าเช่าตามเกณฑ์เส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่านั้น

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.17 สัญญาเช่า (ต่อ)

การบัญชีสำหรับข้อตกลงที่มีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบ

กลุ่มบริษัทได้มีการพิจารณาว่าข้อตกลงเป็นหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ โดยอ้างอิงจากเนื้อหาของข้อตกลง โดยข้อตกลงถือเป็นสัญญาเช่าหรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบ เมื่อการปฏิบัติตามข้อตกลงขึ้นอยู่กับการใช้สินทรัพย์ที่เฉพาะเจาะจงและข้อตกลงนั้นให้สิทธิแก่ผู้ซื้อ (ผู้เช่า) ในการควบคุมการใช้สินทรัพย์

กลุ่มบริษัทแยกค่าตอบแทนสำหรับสัญญาเช่าและส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่น โดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการแยก หากกลุ่มบริษัทสรุปว่าเป็นสัญญาเช่าการเงิน แต่ไม่สามารถแบ่งแยกจำนวนดังกล่าว ได้อย่างน่าเชื่อถือก็จะรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินในจำนวนที่เท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงนั้น หลังจากนั้นจำนวนหนี้สินจะลดลงตามจำนวนที่จ่าย และต้นทุนทางการเงินตามนั้นจากหนี้สินจะรับรู้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท

3.2.18 ค่าความนิยม

กลุ่มบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมด้วยราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา และทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปี หรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น แต่หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่าเป็นกำไรในกำไรหรือขาดทุน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะบันทึกส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมธุรกิจให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมธุรกิจ และกลุ่มบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี กลุ่มบริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในกำไรหรือขาดทุน และกลุ่มบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

3.2.19 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทคำนวณภาษีเงินได้สำหรับกิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2532 และภาษีเงินได้นิติบุคคลในต่างประเทศอื่น ๆ ที่กลุ่มบริษัทได้ไปลงทุน

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน ได้แก่ ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระ ซึ่งคำนวณจากกำไรประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งเกี่ยวกับรอบบัญชีที่คำนวณภาษีเงินได้ ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการในปีก่อน ๆ

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.19 ภาษีเงินได้ (ต่อ)

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ตั้งเต็มจำนวนตามวิธีบันทึกหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินกับมูลค่าที่แสดงอยู่ในงบการเงิน ผลแตกต่างชั่วคราวส่วนใหญ่ตามงบการเงินรวมเกิดจากรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และประมาณการหนี้สินค่ารี้อถอน

อัตรากำไรที่มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ใช้เป็นอัตราในการคำนวณภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะรับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแก่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำจำนวนผลแตกต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ และจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

กลุ่มบริษัทรับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด เว้นแต่ภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกนอกกำไรหรือขาดทุน ทั้งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหรือการรวมธุรกิจ

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะหักกลบกันได้ก็ต่อเมื่อมีสิทธิตามกฎหมายและสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกัน

กลุ่มบริษัทหักกลบสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในการแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน

3.2.20 เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซตามสัญญา Take-or-Pay

บริษัทฯ ได้มีการทำสัญญาซื้อก๊าซธรรมชาติ (ก๊าซฯ) กับผู้ขาย ซึ่งมีการกำหนดปริมาณการรับก๊าซฯ ขั้นต่ำในแต่ละปี (Annual Minimum Quantity) หากในปีสัญญาใด บริษัทฯ ไม่สามารถรับก๊าซฯ ได้ครบตามปริมาณขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในสัญญา บริษัทฯ จะต้องชำระค่าซื้อก๊าซฯ ล่วงหน้าสำหรับปริมาณก๊าซฯ ในส่วนที่ไม่สามารถรับได้ (Take-or-Pay) โดยหลังจากสิ้นปีสัญญาในแต่ละปี บริษัทฯ และผู้ขาย จะทำการตกลงและยอมรับในปริมาณก๊าซฯ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่า Take-or-Pay สำหรับปีสัญญานั้น ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา ทั้งนี้ บริษัทฯ มีสิทธิที่จะรับก๊าซฯ ที่ได้ชำระเงินล่วงหน้าไปแล้วนั้นในปีสัญญาต่อ ๆ ไป (Make-up) โดยต้องรับก๊าซฯ ให้ครบตามปริมาณรับก๊าซฯ ขั้นต่ำสำหรับปีสัญญานั้น ๆ ก่อน บริษัทฯ บันทึกรายการชำระค่าซื้อก๊าซฯ ภายใต้สัญญานี้เป็นเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.21 การด้อยค่าของสินทรัพย์

กลุ่มบริษัทประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังนี้

- ค่าความนิยมเป็นรายปี หรือ เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า
- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หรือ สินทรัพย์เหมือง เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า

กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายหรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า ซึ่งในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ และในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่าย

กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า

กลุ่มบริษัทรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในกำไรหรือขาดทุน

3.2.22 ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน

กลุ่มบริษัทบันทึกประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน (Decommissioning Costs) เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะเกิดการระงับพันธอันเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถประมาณการจำนวนเงินที่ต้องจ่ายได้อย่างสมเหตุสมผล

กลุ่มบริษัทรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการของต้นทุนค่ารื้อถอน ซึ่งต้นทุนดังกล่าวได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และอาคารและอุปกรณ์ และตัดจำหน่ายโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิตของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว และวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภท ตามลำดับ ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนได้รับการประเมินขึ้นและสอบทานโดยวิศวกรของกลุ่มบริษัทและดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.23 ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ภาระผูกพันของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพนักงานรับรู้และวัดมูลค่าผลประโยชน์ของพนักงาน แต่ละประเภทดังนี้

1. ผลประโยชน์ของพนักงานระยะสั้น รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ
2. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน - โครงการสมทบเงิน บริษัทฯ และพนักงาน ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสิทธิประโยชน์ของบริษัทฯ เงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ
3. ผลประโยชน์หลังออกจากงาน - โครงการผลประโยชน์ ใช้เทคนิคการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย และคิดลดผลประโยชน์ โดยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected unit credit method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน โดยรับรู้เป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้ต้นทุนบริการปัจจุบัน ต้นทุนบริการในอดีต ดอกเบี้ยสุทธิจากหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิ เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ ผลกำไรขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ ซึ่งรวมถึงผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และรับรู้จำนวนสะสมในบัญชีกำไรสะสมในส่วนของผู้ถือหุ้น
4. ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ใช้เทคนิคการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย คิดลด โดยวิธีคิดลดผลประโยชน์แต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected unit credit method) เพื่อกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน โดยรับรู้เป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้ต้นทุนบริการปัจจุบัน ต้นทุนบริการในอดีต ดอกเบี้ยสุทธิจากหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิ เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ ผลกำไรขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ ซึ่งรวมถึงผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนทันที
5. ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างรับรู้เป็นหนี้สินและค่าใช้จ่าย เมื่อแสดงชัดเจนว่าผูกพันกับรายการใดรายการหนึ่ง ดังนี้
  - เลิกจ้างพนักงานหรือกลุ่มของพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ
  - ให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานด้วยความสมัครใจของพนักงาน

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.24 การรับรู้รายได้

กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากการขาย เมื่อส่งมอบสินค้าหรือได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของให้กับผู้ซื้อแล้ว ส่วนรายได้จากการให้บริการรับรู้เมื่อมีการให้บริการ โดยพิจารณาถึงขั้นความสำเร็จของงาน ซึ่งรายได้ที่รับรู้ดังกล่าวแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้า

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ดอกเบี้ยรับ - รับรู้ตามสัดส่วนของระยะเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

ค่าสิทธิ - รับรู้ตามเกณฑ์ที่ได้ตกลงหรือสัญญาที่ทำได้ทำไว้

เงินปันผล - รับรู้เมื่อมีสิทธิได้รับเงินปันผล

โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

กลุ่มบริษัทมีโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า ลูกค้าจะได้รับรางวัลเป็นแต้มสะสม (คะแนน) ซึ่งลูกค้าสามารถนำคะแนนมาแลกเปลี่ยนเป็นส่วนลดค่าสินค้าหรือรางวัลจากกลุ่มบริษัท มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้างรับจากการขายเริ่มแรกจะต้องเป็นส่วนระหว่างคะแนนและส่วนประกอบอื่น ๆ ของรายการขายนั้น การบันทึกส่วนไปยังคะแนนใช้วิธีการประมาณ โดยอ้างอิงจากมูลค่ายุติธรรมของรางวัลที่ลูกค้าใช้สิทธิแลก ซึ่งมูลค่ายุติธรรมนี้ประมาณโดยใช้มูลค่าส่วนลดหรือมูลค่ารางวัลปรับปรุงด้วยอัตราที่คาดว่าจะไม่ใช่สิทธิ โดยรับรู้เป็นรายได้รอรับรู้และจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิและกลุ่มบริษัทได้ปฏิบัติตามสัญญาภาระผูกพันที่จะจัดหาของรางวัลนั้น จำนวนที่รับรู้เป็นรายได้ขึ้นอยู่กับจำนวนของคะแนนที่ลูกค้าได้ใช้สิทธิในการแลกเปลี่ยนเป็นส่วนลดค่าสินค้า ซึ่งต้องสัมพันธ์กับจำนวนรวมของคะแนนที่คาดว่าจะมีการใช้สิทธิ นอกจากนี้ รายได้รอรับรู้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีความเป็นไปได้ว่าลูกค้าจะไม่นำคะแนนมาใช้สิทธิอีกต่อไป

รายได้นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.2.25 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล รวมถึงความช่วยเหลือที่ไม่เป็นตัวเงิน จะรับรู้เมื่อมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขของเงินอุดหนุนที่กำหนดไว้และจะได้รับเงินอุดหนุนนั้น กลุ่มบริษัทรับรู้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้อย่างเป็นระบบตลอดระยะเวลาที่รับรู้ต้นทุนที่เงินอุดหนุนนั้นจ่ายให้เป็นการชดเชย โดยรับรู้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ในกำไรหรือขาดทุน

3.2.26 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยการนำกำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ปรับปรุงด้วยดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหุ้นกู้ค้ำประกันที่มีลักษณะคล้ายหุ้นสุทธิต่อหุ้นที่จ่ายภาษีที่เกี่ยวข้องกับหุ้นกู้ดังกล่าว หักด้วยจำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยบุคคลภายนอกในระหว่างปี

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.27 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้อื่น เงินให้กู้ยืมระยะสั้น เงินลงทุนเพื่อขาย เงินลงทุนระยะยาวอื่น เงินให้กู้ยืมระยะยาว และสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ หนี้สินทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีเฉพาะสำหรับแต่ละรายการ ได้แสดงเปิดเผยแยกไว้ในแต่ละหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มบริษัทได้ใช้เครื่องมือทางการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยและราคาลาดของน้ำมันและผลิตภัณฑ์ โดยเครื่องมือทางการเงินที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในอนาคตที่สินทรัพย์หรือหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่จะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะรับรู้ในงบการเงิน ณ วันที่ทำสัญญา ค่าธรรมเนียมส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะตัดจำหน่ายตลอดอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินที่มีการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทรับรู้จำนวนสุทธิของดอกเบี้ยที่ได้รับจาก/จ่ายให้แก่คู่สัญญาตราสารอนุพันธ์ตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยในต้นทุนทางการเงินตามเกณฑ์คงค้าง และรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงานในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ในกำไรหรือขาดทุน

สัญญาป้องกันความเสี่ยงของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์

สัญญาป้องกันความเสี่ยงของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์เป็นสัญญาที่สร้างขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์ในตลาดโลกตามสัญญาซื้อขายน้ำมันและผลิตภัณฑ์ที่ได้ตกลงไว้ โดยมีการกำหนดราคาที่จะซื้อขายในอนาคต และรับรู้ผลต่างที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุนเมื่อครบกำหนดสัญญา

นโยบายการบริหารความเสี่ยง ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 40

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.27 เครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทพิจารณากรณีที่เกี่ยวข้องของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

หากเป็นการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมเฉพาะส่วนของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องของรายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยง

หากเป็นการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง ส่วนที่มีประสิทธิภาพจะรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

3.2.28 การวัดมูลค่ายุติธรรม

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่ายุติธรรมและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวัดมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม และหากต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินใด ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง การวัดมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวจะเป็นไปตามหลักการของมาตรฐานฉบับนี้

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการตลาดในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่อง หรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะใช้วิธีการราคาทุนหรือวิธีรายได้ใน การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ และหนี้สินดังกล่าวแทน

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ในการนำเทคนิคการวัดมูลค่ายุติธรรมข้างต้นมาใช้ กลุ่มบริษัทจะใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (observable inputs) ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมให้มากที่สุด โดยกำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ออกเป็นสามระดับ ตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กลุ่มบริษัทประมาณขึ้น

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารได้พิจารณาใช้ประมาณการ และข้อสมมติฐาน ซึ่งมีผลกระทบต่อการรายงานสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน และในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติฐานที่สำคัญและที่มาของความไม่แน่นอนในการประมาณการ ซึ่งอาจมีผลต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่รายงานในงบการเงินมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทรับรู้ประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีต โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะทำให้กลุ่มบริษัทต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น และสามารถประมาณมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัทบันทึกประมาณการหนี้สินค่ารีดออนเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะเกิดภาระผูกพันอันเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีตและสามารถประมาณการจำนวนเงินที่ต้องจ่ายได้อย่างสมเหตุสมผล โดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้ประมาณการหนี้สินค่ารีดออนด้วยจำนวนประมาณการของต้นทุนค่ารีดออนสินทรัพย์ที่สร้างเสร็จพร้อมใช้งาน ต้นทุนดังกล่าวได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ และตัดจำหน่ายโดยวิธีตัดส่วนของผลผลิตของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภท ประมาณการหนี้สินค่ารีดออนได้รับการประเมินขึ้นและสอบทานโดยวิศวกรของกลุ่มบริษัทและดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

การประมาณการหนี้สินขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในปัจจุบัน ได้แก่ ข้อบังคับต่าง ๆ เทคโนโลยี และระดับราคา ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณการและตั้งข้อสมมติฐานไว้

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ (ต่อ)

ภาษีเงินได้

กลุ่มบริษัทมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในหลายประเทศ ในการประมาณการหนี้สินภาษีเงินได้ต้องใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นสาระสำคัญ เนื่องจากมีรายการค้าและการคำนวณจำนวนมากที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้ที่คาดว่าจะเกิด โดยใช้เกณฑ์การประมาณการภาษีส่วนเพิ่มที่จะถึงกำหนดชำระผลแตกต่างระหว่างภาษีเงินได้ที่ชำระจริงกับประมาณการจะกระทบต่อภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะรับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำจำนวนผลแตกต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ ซึ่งสมมติฐานเกี่ยวกับกำไรทางภาษีในอนาคตที่ถูกกำหนดขึ้นมีความไม่แน่นอน อาจมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะกระทบต่อการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

การประมาณปริมาณสำรองปีโตรเลียม

ปริมาณสำรองปีโตรเลียม เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการประเมินการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ของกลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปีโตรเลียม รวมถึงการทดสอบการถือค่า การเปลี่ยนแปลงในปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว ซึ่งจะมีผลกระทบต่อมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิและค่าเสื่อมราคาที่คำนวณตามวิธีตัดส่วนของผลผลิต

ปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว คือ ปริมาณของปีโตรเลียมที่สามารถผลิตในเชิงพาณิชย์ ณ วันที่กำหนดใด ๆ โดยมีความแน่นอนสูง ภายใต้เงื่อนไขสภาวะเศรษฐกิจ และวิธีการผลิตในปัจจุบัน รวมถึงกฎระเบียบของรัฐ โดยปริมาณสำรองปีโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว จะมีการตรวจสอบและประเมินทุกปีโดยนักธรณีวิทยาและวิศวกรแหล่งกักเก็บปีโตรเลียมของกลุ่มบริษัท

ต้นทุนการสำรวจปีโตรเลียม

ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปีโตรเลียมของหลุมสำรวจของกลุ่มธุรกิจประเภทที่ดำเนินการสำรวจและผลิตปีโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์และมีอายุมากกว่า 12 เดือน จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่ (1) พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว หรือ (2) พบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์และมีแผนงานสำรวจและประเมินในอนาคต ซึ่งในการตัดสินใจว่าจะตัดจำหน่ายต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปีโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์และมีอายุมากกว่า 12 เดือนหรือไม่นั้น จำเป็นต้องใช้ข้อสมมติฐานในการประเมินเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานในรอบระยะเวลาบัญชีภายหลัง ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปีโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์ดังกล่าว จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

3. นโยบายการบัญชี (ต่อ)

3.2 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.2.29 การประมาณการและข้อสมมติฐานที่สำคัญ (ต่อ)

การค้ำของสินทรัพย์

กลุ่มบริษัทได้มีการพิจารณาตั้งค่าเผื่อการค้ำของสินทรัพย์เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่ามูลค่าตามบัญชีอาจสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายกับมูลค่าจากการใช้ (ซึ่งคำนวณจากการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตคิดลด) มูลค่าตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนและส่วนปรับลดจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ รายการขาดทุนจากการค้ำของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่กลุ่มบริษัทรับรู้ในงวดก่อนอาจถูกกลับรายการ หากประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนได้เปลี่ยนแปลงไป

กลุ่มบริษัทกำหนดให้ปริมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ในอนาคต (สำหรับธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม) เป็นปัจจัยสำหรับทดสอบการค้ำ เนื่องจากกลุ่มบริษัทเชื่อว่าเป็นข้อบ่งชี้ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการประเมินกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับสำหรับการวัดมูลค่าจากการใช้ ซึ่งปริมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ในอนาคตประกอบด้วย ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว และที่ยังไม่พิสูจน์

การประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตคิดลดสำหรับการพิจารณาการค้ำของสินทรัพย์นั้น ขึ้นกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ปริมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ในอนาคต ราคาขายในอนาคต อุปสงค์และอุปทานในตลาด ปัจจัยความเสี่ยง อัตราค่าไรซันด์ ส่วนอัตราคิดลดที่ใช้ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตนั้น ขึ้นกับต้นทุนเงินลงทุนของหน่วยสินทรัพย์

3.2.30 การจัดการความเสี่ยงในส่วนของทุน

วัตถุประสงค์ของกลุ่มบริษัทในการบริหารทุนนั้น เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนทางการเงินของทุน

3.2.31 ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่กลุ่มบริษัทรายงานนี้ จำแนกตามส่วนงานทางธุรกิจและสอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบถามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

4. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินสด	202.76	136.42	47.59	51.60
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	106,286.14	129,806.00	37,489.76	38,762.90
เงินฝากประจำ	79,397.13	87,770.82	17,064.79	8,738.15
ตัวเงินคลัง	16,583.42	774.47	-	499.46
ตัวสัญญาใช้เงิน	4,691.57	1,782.28	-	-
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	8,046.15	19,472.47	8,046.15	19,472.47
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้ ไม่เกิน 3 เดือน	359.24	235.49	-	-
รวม	215,566.41	239,977.95	62,648.29	67,524.58

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เงินฝากประจำ ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย และเงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้ไม่เกิน 3 เดือน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.12 - 13.05 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.01 - 13.00 ต่อปี)

5. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินฝากประจำ	150,351.08	100,714.69	36,938.69	34,908.22
ตัวสัญญาใช้เงิน	3,486.66	5,785.09	-	-
พันธบัตร	1,044.44	149.88	3,047.45	-
เงินลงทุนอื่น	21,931.45	97.75	19,206.41	-
รวม	176,813.63	106,747.41	59,192.55	34,908.22

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.00 - 2.12 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.78 - 3.00 ต่อปี)

6. ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น	140,502.28	137,721.74	71,335.20	76,382.53
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,409.99)	(3,499.35)	(2,076.63)	(2,135.07)
ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น - สุทธิ	137,092.29	134,222.39	69,258.57	74,247.46
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 9.1)	6,098.77	7,756.39	55,303.90	50,988.33
รวม	143,191.06	141,978.78	124,562.47	125,235.79

โดยแยกตามอายุหนี้ได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	138,347.50	136,308.90	122,382.46	121,407.63
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	3,618.05	4,425.61	1,297.60	2,698.32
- เกิน 3 - 6 เดือน	442.28	850.05	299.41	729.97
- เกิน 6 - 12 เดือน	746.85	352.80	627.93	322.60
- เกิน 12 เดือน	3,702.97	3,829.56	2,288.30	2,501.13
	146,857.65	145,766.92	126,895.70	127,659.65
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,666.59)	(3,788.14)	(2,333.23)	(2,423.86)
รวม	143,191.06	141,978.78	124,562.47	125,235.79

ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้รวมลูกหนี้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในงบการเงินรวมจำนวน 11,589.18 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : 14,477.70 ล้านบาท) และในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 10,927.55 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : 14,214.00 ล้านบาท)

7. ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้อื่น	13,181.35	26,083.41	3,189.74	7,267.29
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(319.10)	(184.92)	(252.47)	(247.47)
ลูกหนี้อื่น	12,862.25	25,898.49	2,937.27	7,019.82
เงินชดเชยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงค้างรับ	6,081.06	5,635.51	5,916.93	5,471.65
เงินจ่ายล่วงหน้า	21,977.76	18,331.61	415.44	498.03
ลูกหนี้อื่น - กิจการอื่น - สุทธิ	40,921.07	49,865.61	9,269.64	12,989.50
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 9.2)	1,786.77	3,003.80	1,587.97	2,569.71
เงินจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุฯ 9.2)	516.11	635.86	372.21	575.30
รวม	43,223.95	53,505.27	11,229.82	16,134.51

เงินชดเชยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงค้างรับ ส่วนใหญ่ประกอบด้วย เงินชดเชยสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ผลิตในประเทศ หรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในประเทศ รวมถึงเงินชดเชยราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ โดยจะได้รับเงินชดเชยตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานกำหนด

8. เงินให้กู้ยืม

8.1 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ถึงกำหนดภายใน 1 ปี - กิจการอื่น	436.71	532.56	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ถึงกำหนดภายใน 1 ปี - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุฯ 9.2)	3.66	3.53	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 9.2)	90.00	438.89	8,160.73	6,398.23
รวม	530.37	974.98	8,160.73	6,398.23

8.2 เงินให้กู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว - กิจการอื่น	5,959.37	6,396.08	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุฯ 9.3)	60.47	64.13	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการอื่น	734.69	741.53	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 9.3)	8,263.29	3,343.97	27,582.21	33,113.58
รวม	15,017.82	10,545.71	27,582.21	33,113.58

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

9.1 ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
บริษัทย่อย	-	-	51,470.79	45,266.64
การร่วมค้า	2,927.52	3,869.48	1,390.73	2,697.65
บริษัทร่วม	1,149.42	1,318.30	420.56	466.00
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	2,278.43	2,857.40	2,278.42	2,846.83
รวม	6,355.37	8,045.18	55,560.50	51,277.12
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(256.60)	(288.79)	(256.60)	(288.79)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุฯ 6)	6,098.77	7,756.39	55,303.90	50,988.33

โดยแยกตามอายุหนี้ได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	6,064.67	7,362.06	55,134.14	50,345.70
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	15.72	380.69	154.27	641.21
- เกิน 3 - 6 เดือน	1.95	13.40	-	1.21
- เกิน 6 - 12 เดือน	0.93	57.27	-	57.27
- เกิน 12 เดือน	272.10	231.76	272.09	231.73
รวม	6,355.37	8,045.18	55,560.50	51,277.12
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(256.60)	(288.79)	(256.60)	(288.79)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	6,098.77	7,756.39	55,303.90	50,988.33

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

9.2 ลูกหนี้อื่น เงินจ่ายล่วงหน้า ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินถึงกำหนดภายใน 1 ปี และเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
<u>ลูกหนี้อื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	5,136.41	3,257.25
การร่วมค้า	177.05	132.45	26.26	25.75
บริษัทร่วม	212.86	1,476.69	6.37	1,295.94
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	1,505.30	1,459.65	-	2.59
	1,895.21	3,068.79	5,169.04	4,581.53
<u>หัก ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>	(108.44)	(64.99)	(3,581.07)	(2,011.82)
รวม (หมายเหตุฯ 7)	1,786.77	3,003.80	1,587.97	2,569.71
 <u>เงินจ่ายล่วงหน้า</u>				
บริษัทย่อย	-	-	62.46	64.33
การร่วมค้า	11.49	60.00	-	60.00
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	504.62	575.86	309.75	450.97
รวม (หมายเหตุฯ 7)	516.11	635.86	372.21	575.30

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)
- 9.2 ลูกหนี้เงินจ่ายล่วงหน้า ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินถึงกำหนดภายใน 1 ปี และเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
<u>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน</u>				
<u>ถึงกำหนดภายใน 1 ปี</u>				
การร่วมค้า (หมายเหตุฯ 8.1)	3.66	3.53	-	-
<u>เงินให้กู้ยืมระยะสั้น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	8,160.73	6,398.23
การร่วมค้า	-	348.89	-	-
บริษัทร่วม	90.00	90.00	-	-
รวม (หมายเหตุฯ 8.1)	90.00	438.89	8,160.73	6,398.23

การเปลี่ยนแปลงเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	438.89	313.29	861.84	4,331.29
- ให้เงินกู้	65.69	99.10	318.87	388.04
- รับคืนเงินกู้	-	-	(235.37)	(3,684.97)
- ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	(3.50)	(172.52)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(1.49)	26.50	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	503.09	438.89	941.84	861.84
<u>บวก ส่วนที่ถึงกำหนดรับชำระภายใน 1 ปี</u>				
(หมายเหตุฯ 9.3)	-	-	7,218.89	5,536.39
<u>หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>	(413.09)	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม - สุทธิ	90.00	438.89	8,160.73	6,398.23

เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ในงบการเงินรวม มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.25 - 4.20 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 3.50 - 4.20 ต่อปี) และงบการเงินเฉพาะกิจการ มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.53 - 3.27 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.75 - 2.58 ต่อปี)

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

9.3 ลูกหนี้อื่น เงินจ่ายล่วงหน้า ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน และเงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
<u>ลูกหนี้อื่นระยะยาว</u>				
บริษัทย่อย	-	-	2,414.67	3,538.31
การร่วมค้า	338.01	186.64	338.01	186.64
บริษัทร่วม	66.42	-	-	-
รวม	404.43	186.64	2,752.68	3,724.95
<u>เงินจ่ายล่วงหน้าระยะยาว</u>				
บริษัทย่อย	-	-	271.08	156.19
รวมลูกหนี้อื่นระยะยาว	404.43	186.64	3,023.76	3,881.14
<u>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว</u>				
การร่วมค้า (หมายเหตุฯ 8.2)	60.47	64.13	-	-
<u>เงินให้กู้ยืมระยะยาว</u>				
บริษัทย่อย	-	-	75,240.86	79,547.08
การร่วมค้า	5,753.77	3,308.76	5,753.77	3,308.76
บริษัทร่วม	2,509.52	35.21	-	-
รวม	8,263.29	3,343.97	80,994.63	82,855.84
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ*	-	-	(53,412.42)	(49,742.26)
รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว (หมายเหตุฯ 8.2)	8,263.29	3,343.97	27,582.21	33,113.58

* บริษัทฯ รับรู้ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 53,412.42 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : 49,742.26 ล้านบาท) สำหรับเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อยแห่งหนึ่ง ซึ่งนำไปลงทุนในบริษัทย่อยแห่งหนึ่งและบริษัทร่วมแห่งหนึ่งในต่างประเทศ โดยภายหลังบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังกล่าวประสบปัญหาทางด้านการดำเนินงาน บริษัทฯ จึงได้รับรู้ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวโดยประเมินจากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของเงินให้กู้ยืม

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

9.3 ลูกหนี้อื่น เงินจ่ายล่วงหน้า ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน และเงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 (ต่อ)

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน				
- ภายใน 1 ปี	6.00	6.00	-	-
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	24.00	24.00	-	-
- เกิน 5 ปี	52.00	58.00	-	-
รายได้ทางการเงินในอนาคต	(17.87)	(20.34)	-	-
รวมลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	64.13	67.66	-	-

การเปลี่ยนแปลงเงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	3,343.97	8,618.51	88,392.23	81,221.93
- ให้เงินกู้	4,926.65	531.18	6,840.22	21,528.14
- รับคืนเงินกู้	-	(6,052.44)	(6,477.19)	(19,540.93)
- กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(7.25)	244.42	(541.74)	5,183.09
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(0.08)	2.30	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	8,263.29	3,343.97	88,213.52	88,392.23
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี (หมายเหตุฯ 9.2)	-	-	(7,218.89)	(5,536.39)
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(53,412.42)	(49,742.26)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม - สุทธิ	8,263.29	3,343.97	27,582.21	33,113.58

เงินให้กู้ยืมระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ในงบการเงินรวม มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.00 - 6.56 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.61 ต่อปี) และงบการเงินเฉพาะกิจการ มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.55 - 4.50 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.08 - 4.50 ต่อปี)

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

9.4 เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
บริษัทย่อย	-	-	41,175.35	36,269.51
การร่วมค้า	957.78	817.52	292.06	309.23
บริษัทร่วม	500.03	352.55	446.57	307.59
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	1.90	2.62	-	-
รวม	1,459.71	1,172.69	41,913.98	36,886.33

9.5 เจ้าหนี้อื่น หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินถึงกำหนดภายใน 1 ปี และเงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
<u>เจ้าหนี้อื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	4,495.18	4,742.13
การร่วมค้า	17.85	9.41	3.32	4.14
บริษัทร่วม	21.43	25.43	3.71	3.98
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	69.39	106.92	44.78	49.70
รวม	108.67	141.76	4,546.99	4,799.95

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

ถึงกำหนดภายใน 1 ปี

การร่วมค้า	437.63	437.63	437.63	437.63
------------	--------	--------	--------	--------

เงินกู้ยืมระยะสั้น*

บริษัทย่อย	-	-	2,117.07	1,864.27
------------	---	---	----------	----------

* บริษัทฯ มีนโยบายการบริหารจัดการสภาพคล่อง (Liquidity management) โดยการบริหารเงินรวมภายในกลุ่มบริษัท ซึ่งบริษัทฯ ทำหน้าที่บริหารเงินระยะสั้น เพื่อจัดการสภาพคล่องส่วนเกินและส่วนขาดของแต่ละบริษัทโดยวิธีการกู้ยืมเงินระยะสั้นระหว่างกัน และคิดอัตราดอกเบี้ยซึ่งอิงอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

9.6 เจ้าหนี้ระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
บริษัทย่อย	-	-	2,998.80	4,126.56
การร่วมค้า	9.53	10.25	9.53	10.25
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	495.51	527.31	495.51	527.31
รวม	505.04	537.56	3,503.84	4,664.12

9.7 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
การร่วมค้า	5,155.97	5,635.57	5,155.97	5,635.57

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- ภายใน 1 ปี	500.65	505.53	500.65	505.53
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,003.98	2,017.97	2,003.98	2,017.97
- เกิน 5 ปี	3,507.31	4,035.94	3,507.31	4,035.94
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(418.34)	(486.24)	(418.34)	(486.24)
รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	5,593.60	6,073.20	5,593.60	6,073.20

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)
- 9.8 รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
- สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
รายได้				
<u>ค่าขายสินค้าและบริการ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	495,171.23	577,583.22
การร่วมค้า	24,589.04	22,872.06	12,997.86	12,347.93
บริษัทร่วม	9,029.29	79,588.23	1,821.41	63,353.10
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	14,695.83	17,663.87	14,688.11	17,523.17
<u>ดอกเบี้ยรับ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	2,647.99	2,648.65
การร่วมค้า	175.29	81.98	151.36	81.12
บริษัทร่วม	70.22	26.16	-	22.38
<u>เงินปันผลรับ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	20,136.51	17,553.62
การร่วมค้า	-	-	3,346.33	3,719.39
บริษัทร่วม	-	-	1,095.44	3,769.56
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	544.11	378.00	110.00	90.00
<u>รายได้อื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	4,608.96	4,823.62
การร่วมค้า	165.08	274.77	98.96	101.57
บริษัทร่วม	38.24	9,598.15	23.52	9,498.00
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	1,213.74	4,622.89	44.42	2,320.02

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)
- 9.8 รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ค่าใช้จ่าย				
<u>ค่าซื้อสินค้าและบริการ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	455,367.00	495,551.64
การร่วมค้า	9,675.98	8,713.35	1,693.59	1,883.05
บริษัทร่วม	4,295.40	70,575.44	3,781.34	59,832.22
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	2,078.62	2,607.48	404.81	477.13
<u>ดอกเบี้ยจ่าย</u>				
บริษัทย่อย	-	-	31.33	42.11
การร่วมค้า	67.90	72.71	67.90	72.71
<u>ค่าใช้จ่ายอื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	9,551.25	19,513.17
การร่วมค้า	947.00	1,510.80	3.07	31.00
บริษัทร่วม	74.77	257.22	4.95	92.68
บริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	355.77	409.71	169.81	179.78

รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าวข้างต้น มิได้รวมถึงส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

การกำหนดราคาระหว่างบริษัทฯ กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เป็นไปตามปกติของธุรกิจเช่นเดียวกับที่กำหนดกับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน สำหรับราคาสินค้าที่ซื้อจากบริษัทย่อยเป็นไปตามราคาขายตามปกติของบริษัทย่อยที่อ้างอิงจากราคาตลาดโลก

- 9.9 ภาระผูกพันต่อบริษัทย่อย การร่วมค้า บริษัทร่วม และบริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกันมีรายละเอียดตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 45.1

9. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

9.10 รายการซื้อขายน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปที่ไม่มีการส่งมอบจริงกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการรักษาระดับสำรองน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปซึ่งได้กลับรายการในงบการเงินแล้ว

รายละเอียดของรายการดังกล่าว สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
<u>ค่าขาย</u>				
บริษัทย่อย	-	-	1,824.11	6,061.69
บริษัทร่วม	-	2,176.89	-	2,176.89
<u>ค่าซื้อ</u>				
บริษัทย่อย	-	-	1,898.75	6,285.76
บริษัทร่วม	-	2,176.89	-	2,176.89

9.11 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

รายละเอียดของค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
<u>ค่าตอบแทนกรรมการ</u>				
ค่าเบี้ยประชุมและโบนัส	318.02	271.65	43.24	35.43
<u>ค่าตอบแทนผู้บริหาร</u>				
เงินเดือน โบนัส และผลประโยชน์อื่นๆ	914.90	989.80	68.64	79.18
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	9.68	17.79	1.01	2.26
รวม	1,242.60	1,279.24	112.89	116.87

ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการวางแผน สั่งการ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

10. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	84,479.18	58,281.44	21,096.12	15,048.23
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	1,513.34	2,328.44	1,510.07	2,322.19
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	28,395.53	23,566.16	-	-
อื่น ๆ	3,289.89	3,819.86	689.88	650.32
	117,677.94	87,995.90	23,296.07	18,020.74
หัก ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสุทธิที่ จะได้รับและสำรองเสื่อมสภาพ	(794.40)	(3,910.64)	(308.09)	(853.58)
รวม	116,883.54	84,085.26	22,987.98	17,167.16

ภายใต้พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ตามประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดชนิดและอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2558 กำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 สำรองน้ำมันดิบ และน้ำมันสำเร็จรูป ไว้ที่อัตราร้อยละ 1 - 20 ของปริมาณการผลิตหรือนำเข้า โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 สินค้ำคงเหลือสำรองตามกฎหมาย ในงบการเงินรวม มีจำนวน 22,900.03 ล้านบาท (ปี 2558 : 16,069.90 ล้านบาท) และงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 5,808.71 ล้านบาท (ปี 2558 : 3,992.17 ล้านบาท) ซึ่งเป็นจำนวนสุทธิจากค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

ในปี 2559 กลุ่มบริษัทได้รับรู้มูลค่าที่ลดลงของสินค้ำคงเหลือให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นค่าใช้จ่ายในงบการเงินรวม จำนวน (3,116.24) ล้านบาท (ปี 2558 : (6,752.83) ล้านบาท) งบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน (545.49) ล้านบาท (ปี 2558 : (736.12) ล้านบาท) นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทได้ตั้งสำรองสินค้ำเสื่อมสภาพในงบการเงินรวมจำนวน 17.02 ล้านบาท (ปี 2558 : 0.46 ล้านบาท) และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 0.46 ล้านบาท (ปี 2558 : 0.46 ล้านบาท)

11. พัสดุดคงเหลือ

พัสดุดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อะไหล่ อุปกรณ์ และอื่น ๆ	31,894.65	32,476.89	5,682.33	4,843.08
หัก สำรองพัสดุดเสื่อมสภาพ	(868.38)	(833.06)	(20.55)	(13.00)
รวม	31,026.27	31,643.83	5,661.78	4,830.08

12. การขายกิจการและการดำเนินงานที่ยกเลิก

เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2559 PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ลงนามในสัญญาซื้อขาย (Sales and Purchase Agreement หรือ SPA) เพื่อขาย PTTEP Oman Company Limited (PTTEP OM) ซึ่งเป็นผู้ถือสัดส่วนร้อยละ 100 ในโครงการโอมาน 44 ให้แก่ ARA Petroleum LLC (ARA) โดยสัญญาจะมีผลสมบูรณ์ต่อเมื่อมีการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันตามที่ระบุใน SPA เรียบร้อยแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559 PTTEPO ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันตามที่ระบุใน SPA รวมทั้งได้รับอนุมัติจากรัฐบาลโอมานแล้ว ทำให้ ARA เป็นผู้ถือสัดส่วนทั้งหมดในโครงการโอมาน 44 โดย PTTEPO ได้รับเงินสดประมาณ 16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (564 ล้านบาท) และจะทยอยรับเงินสดอีกประมาณ 7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (242 ล้านบาท) ตามข้อตกลงกับผู้ซื้อ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 18 เดือน นับจากวันที่ลงนามในสัญญาซื้อขาย

กลุ่มบริษัทได้รับรู้รายการขายบริษัทดังกล่าวในงบการเงินรวม โดยบันทึกกำไรจากการขายประมาณ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (704 ล้านบาท) เป็นส่วนหนึ่งของกำไร(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

ทั้งนี้ การขายบริษัท PTTEP OM ส่งผลให้ส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่เกี่ยวข้องถูกจัดประเภทเป็นส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก โดยบริษัทฯ ได้แสดงผลการดำเนินงานของส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิกแยกออกจากผลการดำเนินงานปกติ และแสดงเป็นกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี ในงบกำไรขาดทุนรวม และกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม โดยกลุ่มบริษัทได้มีการจัดประเภทของรายการสำหรับส่วนงานนี้ที่เกิดขึ้นในปี 2558 ใหม่ เพื่อนำมาแสดงเปรียบเทียบกับงบการเงินปีปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานของการดำเนินงานที่ยกเลิกในข้อมูลทางการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558
งบกำไรขาดทุนรวม		
รายได้	1,136.50	1,359.86
ค่าใช้จ่าย	(923.22)	(2,694.35)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	213.28	(1,334.49)
ภาษีเงินได้	(44.83)	216.32
กำไร(ขาดทุน)สุทธิจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	168.45	(1,118.17)
กำไรจากการขายเงินลงทุน	703.62	-
รวมกำไร(ขาดทุน)สุทธิจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	872.07	(1,118.17)

12. การขายกิจการและการดำเนินงานที่ยกเลิก (ต่อ)

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	0.20	(0.25)

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน	(146.49)	117.23

ข้อมูลกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558
<u>กระแสเงินสดได้มาจาก(ใช้ไปใน)การดำเนินงานที่ยกเลิก</u>		
เงินสดได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	29.75	(213.15)
เงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(0.21)	(339.86)
เงินสดได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	-	-
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)การดำเนินงานที่ยกเลิก	29.54	(553.01)

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม

13.1 ข้อมูลบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ของบริษัทฯ

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย				
บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP)	ไทย	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	65.29	65.29
บริษัท พีทีที แอลเอ็นจี จำกัด (PTTLNG)	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	100.00	100.00
บริษัท ปตท. จำกัดก๊าซธรรมชาติ จำกัด (PTTNGD)	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	58.00	58.00
บริษัท เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ จำกัด (EnCo) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้เช่า	50.00	50.00
บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี่ โซลูชันส์ จำกัด (PTTES) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ให้บริการทางเทคนิคและ ดำเนินงาน	40.00	40.00
บริษัท พีทีที เมนเทนแนนซ์ แอนด์ เอนจิเนียริง จำกัด (PTTME) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	บริการบำรุงรักษาโรงงานผลิต และงานวิศวกรรม	40.00	40.00
บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) (GPSC) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 75)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า ไอน้ำ และน้ำเพื่อ การอุตสาหกรรม	22.58	22.58
PTT (Cambodia) Limited (PTTCL)	กัมพูชา	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
PTT Oil Myanmar Co., Ltd. (PTTOM)	เมียนมาร์	ให้บริการด้านธุรกิจ	100.00	100.00
บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (PTTOR) (เดิมชื่อ : บริษัท ปตท. ธุรกิจค้าปลีก จำกัด (PTRB))	ไทย	รับจ้างบริหารงานและ การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
Subic Bay Energy Co., Ltd. (SBECL)	หมู่เกาะเคย์แมน	การตลาดน้ำมัน	-	100.00
บริษัท พีทีที แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด (PTT TANK)	ไทย	ท่าเทียบเรือและ คลังผลิตภัณฑ์	100.00	100.00
บริษัท ไทยลูบเบลิ้นดิง จำกัด (TLBC) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ผสมและบรรจุน้ำมันหล่อลื่น	48.95	48.95
PTT International Trading Pte. Ltd. (PTTT)	สิงคโปร์	การค้าระหว่างประเทศ	100.00	100.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.1 ข้อมูลบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย (ต่อ)				
PTT International Trading London Limited (PTTT LDN)	อังกฤษ	การค้าระหว่างประเทศ	100.00	-
บริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด (PTTPL) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	บริการด้านโลจิสติกส์	50.00	50.00
บริษัท พีทีที พีเอ็มเอ็มเอ็มเอ จำกัด (PTTPMMA)	ไทย	ผลิตและจำหน่าย เม็ดพลาสติกพอลิเมทิล เมทาคริเลต	100.00	100.00
บริษัท พีทีที โพลีเมอร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (PTTPM) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	การตลาดผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	50.00	50.00
บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (PTTGC)	ไทย	ปิโตรเคมีและการกลั่น	49.42	49.34
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 49.93)	ไทย	การกลั่นน้ำมัน	49.10	49.10
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (IRPC)	ไทย	ปิโตรเคมีและการกลั่น	38.51	38.51
บริษัท ไทยออยล์เพาวเวอร์ จำกัด (TP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าและ ไอน้ำ	26.00	26.00
บริษัท พีทีที เอ็นเนอร์ยี่ รีซอร์สเซส จำกัด (PTTER)	ไทย	ลงทุนในต่างประเทศ	100.00	100.00
PTT Green Energy Pte. Ltd. (PTTGE)	สิงคโปร์	ลงทุนในธุรกิจปาล์มน้ำมัน	100.00	100.00
PTT Regional Treasury Center Pte. Ltd. (PTTRTC)	สิงคโปร์	ให้บริการทางการเงิน	100.00	100.00
บริษัท บีซีเนส เซอร์วิสเซส อัลไลแอนซ์ จำกัด (BSA)	ไทย	รับจ้างบริหารงาน	100.00	100.00
บริษัท พีทีที ไอซีที โซลูชันส์ จำกัด (PTTICT) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ให้บริการด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	20.00	20.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.1 ข้อมูลบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>การร่วมค้า</u>				
บริษัท ทรานส์ ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด (TTM(T))	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	50.00	50.00
Trans Thai-Malaysia (Malaysia) Sdn. Bhd. (TTM(M))	มาเลเซีย	ก๊าซธรรมชาติ	50.00	50.00
บริษัท ผลิตไฟฟ้าและน้ำเย็น จำกัด (DCAP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และน้ำเย็น	35.00	35.00
บริษัท พีทีที เอ็มซีซี ไซโอบี จำกัด (PTTMCC)	ไทย	ปิโตรเคมี	50.00	50.00
บริษัท พีทีที อาซาฮี เคมีคอล จำกัด (PTTAC)	ไทย	ปิโตรเคมี	50.00	48.50
บริษัท เอชเอ็มซี โพลีเมอส์ จำกัด (HMC)	ไทย	ปิโตรเคมี	41.44	41.44
<u>บริษัทร่วม</u>				
บริษัท ท่อส่งปิโตรเลียมไทย จำกัด (THAPPLINE) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 49.59)	ไทย	ท่อขนส่งน้ำมัน	40.40	40.40
KELOIL-PTT LPG Sdn. Bhd. (KPL)	มาเลเซีย	บรรจุและขาย LPG	40.00	40.00
บริษัท ปิโตรเอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด (PAT)	ไทย	การตลาดน้ำมัน	35.00	35.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.2 เงินลงทุนในการร่วมค้า และบริษัทร่วม ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
การร่วมค้า				
กลุ่มบริษัท PTTEP				
Erawan 2 FSO Bahamas Limited (Erawan 2)	บาฮามาส	ให้เช่าเรือ FSO	13.11	13.11
กลุ่มบริษัท GPSC				
บริษัท ไทยโซลาร์รีนิวเอเบิล จำกัด (TSR)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	40.00	40.00
Nam Lik1 Power Company Limited (NLIPC)	ลาว	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	40.00	40.00
บริษัท ผลิตไฟฟ้า นวนคร จำกัด (NNEG)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	30.00	30.00
กลุ่มบริษัท PTTOR				
บริษัท โอจีพี เอนเนอร์ยี โซลูชันส์ จำกัด (OGPS)	ไทย	ขายพลังงานพร้อมใช้	40.00	40.00
กลุ่มบริษัท PTTGC				
บริษัท ไทย อีทอกซีเลท จำกัด (TEX)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์	50.00	50.00
Emery Oleochemical (M) Sdn. Bhd. (EOM)	มาเลเซีย	ผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ชีวภาพ	50.00	50.00
Emery Specialty Chemical Sdn. Bhd. (ESC)	มาเลเซีย	ผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	50.00	50.00
NatureWorks LLC (NTR)	สหรัฐอเมริกา	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพ	50.00	50.00
กลุ่มบริษัท TOP				
TOP-NTL Pte. Ltd. (TOP-NTL)	สิงคโปร์	ให้บริการจัดการกองทุน	50.00	50.00
TOP-NTL Shipping Trust (TOP-NTL(BT))	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	50.00	50.00
TOP-NYK MarineOne Pte. Ltd. (TOP-NYK)	สิงคโปร์	ให้บริการขนส่งน้ำมันทางเรือ	50.00	50.00
บริษัท ทีโอพี นอดิคอล สตาร์ จำกัด (TOP-NS)	ไทย	ให้บริการจัดเก็บและขนส่งน้ำมันทางเรือ	35.00	35.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.2 เงินลงทุนในการร่วมค้า และบริษัทร่วม ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
การร่วมค้า (ต่อ)				
กลุ่มบริษัท IRPC				
บริษัท ไออาร์พีซี พีซีซี จำกัด (IRPC PCC)	ไทย	จำหน่ายปิโตรเคมี	49.99	49.99
กลุ่มบริษัท PTTER				
FEE (Bru) Pte. Ltd. (FEEBRU)	สิงคโปร์	เหมืองถ่านหิน	35.00	35.00
กลุ่มบริษัท PTTGE				
Chancellor Oil Pte. Ltd. (Chancellor)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	77.56	77.56
บริษัทร่วม				
กลุ่มบริษัท PTTEP				
บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP*	ออสเตรเลีย	ให้บริการฐานปฏิบัติการ ทางเดินอากาศ	50.00	50.00
UAQ Petroleum Limited (UAQ)**	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	-	30.00
กลุ่มบริษัท GPSC				
บริษัท บางปะอิน โคอเจนเนอร์ชั่น จำกัด (BIC)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และไอน้ำ	25.00	25.00
Xayaburi Power Company Limited (XPCL)	ลาว	โรงไฟฟ้าพลังน้ำ	25.00	25.00
กลุ่มบริษัท PTTOR				
FST Aviation Services Limited (FST)	ฮ่องกง	บริการเติมน้ำมันอากาศยาน	25.00	25.00
กลุ่มบริษัท PTTGC				
PT Indo Thai Trading (ITT)	อินโดนีเซีย	ปิโตรเคมี	49.00	49.00
บริษัท วินไทย จำกัด (มหาชน) (VNT)	ไทย	ปิโตรเคมี	24.98	24.98
บริษัท อีสเทิร์น ฟลูอิด ทรานสปอร์ต จำกัด (EFT)	ไทย	โครงสร้างพื้นฐาน	22.65	22.65

* บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP ได้แก่ Mungalalu Truscott Airbase Pty Ltd. และ Troughton Island Pty Ltd.

** เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2559 PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH) ได้ถอนการลงทุนใน UAQ Petroleum Limited ซึ่งร่วมลงทุนในแปลงสัมปทาน Umm Al-Quwain

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.2 เงินลงทุนในการร่วมค้า และบริษัทร่วม ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทร่วม (ต่อ)				
กลุ่มบริษัท PTTGC (ต่อ)				
บริษัท ไทยอีสเทิร์น ท็อปซีดีส์ ออยล์ จำกัด (TETSO)	ไทย	ปิโตรเคมี	30.00	-
กลุ่มบริษัท TOP				
บริษัท ที.ไอ.เอ็ม. ซิฟ แมนเนจเม้นท์ จำกัด (TIM)	ไทย	ให้บริการขนส่งทางเรือ	33.33	33.33
บริษัท แม่สอดพลังงานสะอาด จำกัด (MCE)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายเอทานอล	30.00	30.00
บริษัท อุบล ไบโอดี เอทานอล จำกัด (UBE)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายเอทานอล	21.28	21.28
กลุ่มบริษัท IRPC				
บริษัท อุเบ เคมิคอลส์ (เอเชีย) จำกัด (มหาชน) (UCHA)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายปิโตรเคมี	25.00	25.00
กลุ่มบริษัท PTTER				
East Mediterranean Gas Company S.A.E. (EMG)	อียิปต์	ท่อขนส่งก๊าซ	25.00	25.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP :				
บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (PTTEPI)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Southwest Vietnam Company Limited (PTTEP SV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Kim Long Vietnam Company Limited (PTTEP KV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Hoang - Long Company Limited (PTTEP HL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Hoan - Vu Company Limited (PTTEP HV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Oman Company Limited (PTTEP OM)*	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	-	100.00
PTTEP Algeria Company Limited (PTTEP AG)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิส จำกัด (PTTEP Services)	ไทย	ให้บริการสนับสนุนบุคลากร	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด (PTTEPS)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Iran Company Limited (PTTEP IR)**	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	-	100.00
PTTEP Holding Company Limited (PTTEPH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Indonesia Company Limited (PTTEP ID)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00

* รายละเอียดเพิ่มเติมอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 12 เรื่อง การขายกิจการและการดำเนินงานที่ยกเลิก

** เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2559 PTTEP IR ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้ว

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :</u>				
PTTEP Africa Investment Limited (PTTEP AI)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Rommana Company Limited (PTTEPR)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Pty Limited (PTTEP AU)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP South Asia Limited (PTTEP SA)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP New Zealand Limited (PTTEP NZ)*	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	-	100.00
PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Perth Pty Limited (PTTEP AP)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP International Holding Company Limited (PTTEP IH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Southwest Vietnam Pipeline Company Limited (PTTEP SVPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	100.00	100.00
PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH)	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
JV Shore Base Limited (JV Shore Base)**	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	-	100.00
PTTEP Netherland Holding Limited (PTTEP NL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
JV Marine Limited (JV Marine)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP South Mandar Limited (PTTEP SMD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP South Sageri Limited (PTTEP SS)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00

* เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 PTTEP NZ ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้ว

** เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 JV Shore Base ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้ว

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :</u>				
PTTEP Sadang Limited (PTTEP SD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Malunda Limited (PTTEP ML)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Netherlands Coöperatie U.A. (PTTEP NC)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Canada Limited (PTTEP CA)	แคนาดา	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Canada International Finance Limited (PTTEP CIF)	แคนาดา	ให้บริการจัดหาเงินทุนเพื่อธุรกิจ ของกลุ่มบริษัท	100.00	100.00
PTTEP MEA Limited (PTTEP MEA)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP HK Holding Limited (PTTEP HK)	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Netherlands Holding Coöperatie U.A. (PTTEP NH)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Brazil Investment B.V. (PTTEP BI)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Brazil Investments in Oil and Gas Exploration and Production Limitada (PTTEP BL)	บราซิล	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Offshore Pty Limited (PTTEP AO)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Browse Basin Pty Limited (PTTEP AB)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :				
PTTEP Australia International Finance Pty Limited (PTTEP AIF)*	ออสเตรเลีย	ให้บริการจัดหาเงินทุนเพื่อธุรกิจ ของกลุ่มบริษัท	100.00	100.00
PTTEP Australasia Pty Limited (PTTEP AA)*	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australia Timor Sea Pty Limited (PTTEP AT)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Finance) Pty Limited (PTTEP AAF)*	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Petroleum) Pty Limited (PTTEP AAP)*	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Tullian Pty Limited (PTTEP AAT)*	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Operations) Pty Limited (PTTEP AAO)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Limited (PTTEP AAA)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Australasia (Staff) Pty Limited (PTTEP AAS)	ออสเตรเลีย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Cove Energy Limited (Cove)	อังกฤษ	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Cove Energy Mozambique Rovuma Onshore Limited (CEMROL)	ไซปรัส	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Cove Energy East Africa Limited (CEEAL)	ไซปรัส	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP Mozambique Area 1 Limited (PTTEP MZA1) (เดิมชื่อ : Cove Energy Mozambique Rovuma Offshore Limited (CEMROFL))	ไซปรัส	ปิโตรเลียม	100.00	100.00

* เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2559 PTTEP AIF, PTTEP AA, PTTEP AAF, PTTEP AAP, PTTEP AAT ได้ยื่นเอกสารเพื่อชำระบัญชีต่อนายทะเบียน

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTEP (ต่อ) :				
Cove Mozambique Terra Limitada (CMTL)*	โมซัมบิก	ปิโตรเลียม	-	100.00
Cove Mozambique Energia Limitada (CMEL)*	โมซัมบิก	ปิโตรเลียม	-	100.00
Cove Energy Kenya Limited (CEKL)	เคนยา	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
Sinphuhorm Holdings Limited (SHL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP SP Limited (PTTEP SP)	อังกฤษ	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท ปตท. สผ. จี 7 จำกัด (PTTEP G7)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO) (เดิมชื่อ : PTTEP HK Investment Limited (PTTEP HKI))	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (PTTEP TC)	ไทย	บริหารจัดการด้านการเงินของ กลุ่มบริษัท	100.00	100.00
บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (PTTEP BC)	ไทย	ปิโตรเลียม	100.00	-
บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTNGD :				
บริษัท อมตะ จัดจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ จำกัด (AMATA NGD)	ไทย	ก๊าซธรรมชาติ	80.00	80.00
บริษัทย่อย ของกลุ่ม GPSC :				
บริษัท ผลิตไฟฟ้าและพลังงานร่วม จำกัด (CHPP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และน้ำเย็น	100.00	100.00
บริษัท นที ซินเนอร์ยี จำกัด (NSC)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
บริษัท ไออาร์พีซี คลีน พาวเวอร์ จำกัด (IRPCCP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า ใอน้ำ และน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม	51.00	51.00
Ichinoseki Solar Power 1 GK (ICHINOSEKI)	ญี่ปุ่น	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	99.00	99.00
GPSC International Holdings Limited (GPSCIH)	ฮ่องกง	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	-

* เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2559 CMTL และ CMEL ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากรัฐบาลสาธารณรัฐโมซัมบิกเรียบร้อยแล้ว

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTCL :</u>				
PTT (Lao) Co., Ltd (PTT Lao)	ลาว	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTOR :</u>				
บริษัท ปตท. บริหารธุรกิจค้าปลีก จำกัด (PTTRM)	ไทย	บริหารสถานีบริการน้ำมันและ ร้านสะดวกซื้อ	100.00	100.00
บริษัท ปตท. บริหารธุรกิจค้าปลีก จำกัด (PTTRS)	ไทย	บริหารบุคลากร	100.00	100.00
บริษัท ไทยลูบเบลินดิง จำกัด (TLBC) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ผสมและบรรจุน้ำมันหล่อลื่น	51.05	51.05
PTT Philippines Trading Corporation (PTTTC)	ฟิลิปปินส์	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
PTT Philippines Corporation (PTTPC)	ฟิลิปปินส์	การตลาดน้ำมัน	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTT :</u>				
PTT International Trading DMCC (PTTT DMCC)	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	การค้าสากลน้ำมัน	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTPM :</u>				
Polymer Marketing DMCC Company Limited (PM DMCC)	สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์	การตลาดผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC :</u>				
บริษัท พีทีที ฟีนอล จำกัด (PPCL)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท พีทีที เมินเทนแนนซ์ แอนด์ เอนจิเนียริง จำกัด (PTTME) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	บริการบำรุงรักษาโรงงานผลิต และงานวิศวกรรม	60.00	60.00
บริษัท ไทยแท็งก์เทอร์มินัล จำกัด (TTT)	ไทย	บริการจัดเก็บและขนถ่าย เคมีภัณฑ์เหลว น้ำมัน และก๊าซ	51.00	51.00
บริษัท เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส จำกัด (NPCSE)	ไทย	บริการด้านความปลอดภัยและ สิ่งแวดล้อม	100.00	100.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC (ต่อ) :				
บริษัท ปตท.เคมิคอล อินเตอร์เนชั่นแนล (สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก) จำกัด (AP ROH)*	ไทย	ให้บริการแก๊วสหกิจใน กลุ่มบริษัท	100.00	100.00
บริษัท ไทยสโตนิกส์ จำกัด (TSCL)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
PTTGC International (Netherlands) B.V. (GCINTERNL)	เนเธอร์แลนด์	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ กิจการต่างประเทศ	100.00	100.00
Vencorex Holding (VCR)	ฝรั่งเศส	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	85.00	85.00
บริษัท ทีโอซี ไกลคคอล จำกัด (TOCGC)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน) (GGC)** (เดิมชื่อ : บริษัท ไทยโอลีโอเคมี จำกัด)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	100.00	100.00
บริษัท โซลูชัน ครีเอชัน จำกัด (SOLUTIONCRE)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ เกี่ยวข้องในกลุ่มสุขภาพและ โภชนาการ	100.00	100.00
บริษัท ไบโอสเปคตรัม จำกัด (BIOSPEC)*	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	100.00	100.00
บริษัท ออเรีย ไบโอสเปคตรัม จำกัด (AURIA)	ไทย	วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	100.00	100.00
PTT Chemical International Pte. Ltd. (CHINTER)	สิงคโปร์	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ กิจการต่างประเทศ	100.00	100.00
PTTGC International (USA) Inc. (GCINTERUSA)	สหรัฐอเมริกา	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ กิจการต่างประเทศ	100.00	100.00

* อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

** เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัท ไทยโอลีโอเคมี จำกัด จัดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนแล้วเสร็จ

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGC (ต่อ) :</u>				
บริษัท บางกอกโพลีเอททีลีน จำกัด (มหาชน) (BPE)*	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท ไทยแพตตี้แอลกอฮอล์ จำกัด (TFA)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	100.00	100.00
Myriant Corporation (MYRIANT)	สหรัฐอเมริกา	วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชีวภาพ	100.00	100.00
PTTGC America Corporation (AMERICACORP)	สหรัฐอเมริกา	ลงทุน และดำเนินธุรกิจ ในกิจการต่างประเทศ	100.00	100.00
PTTGC America LLC (AMERICALLC)	สหรัฐอเมริกา	ดำเนินธุรกิจปิโตรเคมี	100.00	100.00
บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ็นพีซี เอสแอนด์อี จำกัด (NPCSG)	ไทย	บริการด้านความปลอดภัย	100.00	-
บริษัท เวนคอเร็กซ์ (ไทยแลนด์) จำกัด (VENCOREXTH)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	100.00	100.00
Vencorex France S.A.S. (VCF)	ฝรั่งเศส	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ชนิดพิเศษ	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม TOP :</u>				
บริษัท ไทยออยล์เพาเวอร์ จำกัด (TP) (กลุ่มบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และไอน้ำ	73.99	73.99
บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด (TPX)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายพาราไซลีน	99.99	99.99
บริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน) (TLB)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายน้ำมัน หล่อลื่นพื้นฐาน	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์มาร์ีน จำกัด (TM)	ไทย	ให้บริการขนส่งผลิตภัณฑ์น้ำมัน ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์เคมี เหลวทางเรือ	99.99	99.99

* อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม TOP (ต่อ) :</u>				
บริษัท ไทยออยล์ เอทานอล จำกัด (TET)	ไทย	ลงทุนในธุรกิจเอทานอลและ ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มพลังงาน ทางเลือก	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี เซอร์วิส จำกัด (TES)	ไทย	ให้บริการบริหารงาน ด้านการจัดการและบริการอื่น	99.99	99.99
บริษัท ไทยออยล์ โซลเว้นท์ จำกัด (TOS)	ไทย	ลงทุนในธุรกิจผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	99.99	99.99
บริษัท ท็อป เอสพีพี จำกัด (TOPSPP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าและ ไอน้ำ	99.99	99.99
บริษัท ทรัพพ์ทิพย์ จำกัด (SAPTHIP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เอทานอล	50.00	50.00
บริษัท ท็อป โซลเว้นท์ จำกัด (TS)	ไทย	จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	99.99	99.99
บริษัท สักดิ์ไชยสิทธิ จำกัด (SAKC)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	80.52	80.52
TOP Solvent (Vietnam) LLC. (TSV)	เวียดนาม	จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารทำละลายและเคมีภัณฑ์	100.00	100.00
Thaioil Marine International Pte. Ltd. (TOMI)	สิงคโปร์	ลงทุนในธุรกิจให้บริการขนส่ง น้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ ปิโตรเลียมทางเรือ	100.00	100.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย ของกลุ่ม TOP (ต่อ) :				
บริษัท ท็อป มารี ไทม์ เซอร์วิส จำกัด (TMS)	ไทย	ให้บริการเดินเรือรับส่งลูกเรือ และสัมภาระทางทะเล ในอ่าวไทย	55.00	55.00
บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด (LABIX)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สารลิเเนียร์แอลคิลเบนซีน	75.00	75.00
บริษัทย่อย ของกลุ่ม IRPC :				
บริษัท ไทย เอ บี เอส จำกัด (TABS)*	ไทย	ผลิตและจำหน่ายเม็ดพลาสติก	99.99	99.99
บริษัท ไออาร์พีซี เอแอนด์แอล จำกัด (IRPCAL)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายปิโตรเคมี	59.94	59.94
บริษัท น้ำมัน ไออาร์พีซี จำกัด (OIRPC)	ไทย	จำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันและ ก๊าซ	99.99	99.99
บริษัท รักษ์ป่าสัก จำกัด (RAKPHASAK) (เดิมชื่อ : บริษัท น้ำมัน ทีพีไอ (2001) จำกัด)	ไทย	ให้บริการเช่าเรือบรรทุกน้ำมัน	99.99	99.99
บริษัท ไออาร์พีซี โพลีออล จำกัด (IRPCP)	ไทย	ผลิตและจำหน่ายฟองน้ำ วิทยาศาสตร์	99.99	99.99
บริษัท เทคโนโลยี ไออาร์พีซี จำกัด (TECHIRPC)	ไทย	โรงเรียนอาชีวะ	99.99	99.99
บริษัท อาร์.โซลูชั่น จำกัด (IRPCS)** (เดิมชื่อ : บริษัท ไออาร์พีซี เซอร์วิส จำกัด)	ไทย	ให้บริการรักษาความปลอดภัย	99.50	99.50
บริษัท ระยอง แอ็งค์ เทอร์มินัล จำกัด (RTC)***	ไทย	ให้บริการเช่าถังสำหรับบรรจุ สารเคมี	-	99.99

* เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2559 TABS โอนธุรกิจทั้งหมดให้ IRPC และ TABS ได้ดำเนินการจดทะเบียนขอเลิกกิจการกับกระทรวงพาณิชย์ในวันเดียวกัน

** อยู่ภายใต้กระบวนการล้มละลาย

*** จดทะเบียนชำระบัญชีแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย ของกลุ่ม IRPC (ต่อ) :				
บริษัท ไออาร์พีซี พลังงาน จำกัด (IRPCENERGY)*	ไทย	ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	-	99.99
บริษัท ทีพีไอ อินเทอร์เน็ต พอร์ทัล จำกัด (TPIINTERNETPORTAL)**	ไทย	จำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมัน	99.99	99.99
บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTER :				
PTT Mining Limited (PTTML)	ฮ่องกง	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
International Coal Holdings Pty Ltd (ICH)***	ออสเตรเลีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	-	100.00
Straits (Brunei) Pte. Ltd. (Straits (Brunei))	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Sakari Resources Ltd. (SAR)	สิงคโปร์	ลงทุนในธุรกิจเหมืองถ่านหิน	95.49	95.26
Yoxford Holdings (YOXFORD)	เมอริเชียส	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Madagascar Consolidated Mining SA (MCM)	มาดากัสการ์	เหมืองถ่านหิน	80.00	80.00
Tiger Energy Trading Pte. Ltd. (TET)	สิงคโปร์	การตลาดเหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
Sakari Energy Pte. Ltd. (SAEnergy)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Reyka Wahana Digdjaya Pte. Ltd. (RWD)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Sakari Energy Trading Pte. Ltd. (SET)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Sakari Marine & Infrastructure Pte. Ltd. (SMI)	สิงคโปร์	วิศวกรรมทางทะเล	100.00	100.00
PT Straits Consultancy Services (SCS)	อินโดนีเซีย	ให้บริการบริหารงาน	100.00	100.00
PT Bahari Perdana Persada (BPPD)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00

* จดทะเบียนชำระบัญชีแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2559

** อยู่ระหว่างชำระบัญชี

*** ดำเนินการปิดบริษัทแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2559

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTER (ต่อ) :				
PT Bahari Putra Perdana (BPPN)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Reyka Wahana Digdjaya (RWD)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Bahari Cakrawala Sebuk (BCS)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Bumi Borneo Metalindo (BBM)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Citra Pertiwi Nusantara (CPN)	อินโดนีเซีย	อุปกรณ์ลำเลียงและขนส่ง ถ่านหิน	100.00	100.00
PT Bumiborneo Pertiwi Nusantara (BPN)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Karbon Mahakam (KM)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Metalindo Bumi Raya (MBR)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Borneo Citrapertiwi Nusantara (BCN)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Separi Energy (SE)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Jembayan Muarabara (JMB)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Kemilau Rindang Abadi (KRA)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Arzara Baraindo Energitama (ABE)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	100.00	100.00
PT Cakrawala Abadi Jaya (CAJ)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PT Sakti Utama Luas (SUL)	อินโดนีเซีย	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Tri Tunggal Lestari Bersama (TTLB)	อินโดนีเซีย	ธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐาน	100.00	100.00
PT Makassar Prima Coal (MPC)	อินโดนีเซีย	เหมืองถ่านหิน	70.00	70.00
PTT International Holding Limited (PTTIH)	ฮ่องกง	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PTT International Investment Limited (PTTII)	ฮ่องกง	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PTT International (Singapore) Company Pte. Limited (PTT Inter (Sing))	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.3 ข้อมูลบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกัน ของบริษัทย่อยของบริษัทฯ (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม PTTGE :</u>				
Sabran Brothers Pte. Ltd. (Sabran)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
Kalimantan Thailand Palm Pte. Ltd. (KTP)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	100.00	100.00
PTT Green Energy (Hong Kong) Limited (PTTGE HK)	ฮ่องกง	จัดหาเงินทุน	100.00	100.00
บริษัท ปตท.กรีน เอ็นเนอร์ยี (ประเทศไทย) จำกัด (PTTGE TH)	ไทย	ให้บริการบริษัท ในเครือ	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อย ของกลุ่ม BSA :</u>				
บริษัท สปอร์ต เซอร์วิสเชส อัลไลแอนซ์ จำกัด (SSA)	ไทย	บริหารสโมสรฟุตบอล	100.00	100.00
<u>บริษัทย่อยที่ถือหุ้น โดย PTTEP และ PTTER :</u>				
PTT FLNG Limited (PTT FLNG)*	ฮ่องกง	ปิโตรเลียม	100.00	100.00
<u>การดำเนินงานร่วมกันของกลุ่ม PTTEP :</u>				
Carigali - PTTEPI Operating Company Sdn. Bhd. (CPOC)	มาเลเซีย	ปิโตรเลียม	50.00	50.00
Moattama Gas Transportation Company (MGTC)	เบอรัมิวดา	ท่อขนส่งก๊าซ	25.50	25.50
Taninthayi Pipeline Company LLC (TPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	19.32	19.32
บริษัท ออเรนจ์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (Orange)	ไทย	ปิโตรเลียม	53.95	53.95
บริษัท บี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด (B8/32 Partners)	ไทย	ปิโตรเลียม	25.00	25.00
Andaman Transportation Limited (ATL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	80.00	80.00
Leismer Aerodrome Limited (LAL)	แคนาดา	ให้บริการการเดินทางทางอากาศ	32.00	32.00
Groupement Bir Seba (GBRS)	แอลจีเรีย	ปิโตรเลียม	35.00	35.00
Natuna 2 B.V. (Natuna 2)	เนเธอร์แลนด์	ปิโตรเลียม	50.00	50.00

* เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2557 คณะกรรมการบริษัท PTT FLNG มีมติให้ปิดบริษัท ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการปิดบริษัท ซึ่ง PTT FLNG ได้ทำการยื่น No Objection แล้วตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2559

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.4 เงินลงทุนในการร่วมค้าตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วน ความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		2559		2558		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	วิธีการลงทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีการลงทุน	วิธีส่วนได้เสีย	2559	2558
1. TTM(T)	50.00	50.00	4,341.80	4,724.49	5,666.80	5,950.23	473.85	680.02
2. TTM(M)	50.00	50.00	1,001.31	1,294.15	1,001.31	1,262.93	164.32	-
3. DCAP	35.00	35.00	584.50	804.56	584.50	713.33	15.40	15.36
4. PTTMCC	50.00	50.00	930.12	551.43	930.12	610.28	-	-
5. PTTAC	50.00	48.50	6,909.41	4,310.62	6,909.41	4,173.13	-	-
6. HMC	41.44	41.44	9,117.12	12,315.37	9,117.12	12,461.02	2,692.76	3,024.02
7. Erawan 2	13.11	13.11	610.66	717.37	662.37	768.57	93.92	91.88
8. TSR	40.00	40.00	1,697.00	1,713.58	1,697.00	1,721.80	291.67	277.90
9. NLIPC	40.00	40.00	318.65	291.89	237.27	189.83	-	-
10. NNEG	30.00	30.00	480.90	466.58	324.00	265.38	-	-
11. OGPS	40.00	40.00	40.00	34.33	40.00	39.83	-	-
12. TEX	50.00	50.00	210.00	688.24	210.00	660.04	70.88	122.33
13. EOM	50.00	50.00	4,965.77	5,101.78	4,965.77	5,255.19	-	-
14. ESC	50.00	50.00	407.04	81.61	407.04	227.16	-	-
15. NTR	50.00	50.00	4,793.33	3,236.20	4,793.33	3,704.19	-	-
16. TOP-NTL	50.00	50.00	0.25	10.08	0.25	8.03	-	-
17. TOP-NTL(BT)	50.00	50.00	24.05	27.86	24.05	14.10	-	-
18. TOP-NYK	50.00	50.00	273.88	440.83	273.88	432.64	26.48	18.01

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.4 เงินลงทุนในการร่วมค้าตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		2559		2558		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	2559	2558
19. TOP-NS	35.00	35.00	52.50	21.82	52.50	-	-	-
20. IRPC PCC	49.99	49.99	5.00	11.02	5.00	3.07	-	-
21. FEEBRU	35.00	35.00	235.55	148.21	222.12	143.76	-	-
22. Chancellor	77.56	77.56	3,257.34	1,422.81	3,280.78	1,433.36	-	-
			40,256.18	38,414.83	41,404.62	40,037.87		
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า			(3,492.89)	(1,571.02)	(2,795.20)	(947.78)		
รวม			36,763.29	36,843.81	38,609.42	39,090.09	3,829.28	4,229.52

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.5 เงินลงทุนในบริษัทร่วมตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		2559		2558		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	2559	2558
1. THAPPLINE	49.59	49.59	3,952.72	4,986.78	3,952.72	5,426.00	1,342.78	261.07
2. KPL	40.00	40.00	21.49	-	21.49	-	-	-
3. PAT	35.00	35.00	131.25	-	131.25	-	-	-
4. บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP	50.00	50.00	53.66	249.98	54.05	277.58	4.00	3.03
5. UAQ	-	30.00	-	-	0.01	0.01	-	-
6. BIC	25.00	25.00	673.44	492.02	673.44	490.47	40.58	40.84
7. XPCL	25.00	25.00	4,404.43	3,801.87	3,321.89	2,923.47	-	-
8. FST	25.00	25.00	0.85	1.56	0.90	1.67	-	-
9. ITT	49.00	49.00	125.28	148.22	125.28	109.69	-	-
10. VNT	24.98	24.98	3,297.39	4,210.33	3,297.39	4,019.89	118.42	29.60
11. EFT	22.65	22.65	2.27	15.64	2.27	15.81	7.25	7.25
12. TETSO	30.00	-	16.65	16.20	-	-	-	-
13. TIM	33.33	33.33	1.00	-	1.00	4.51	-	-
14. MCE	30.00	30.00	202.50	3.10	202.50	42.45	-	-
15. UBE	21.28	21.28	769.55	801.90	769.55	780.65	-	-
16. UCHA	25.00	25.00	5,299.82	4,701.98	5,299.82	4,752.72	-	-
17. EMG	25.00	25.00	17,516.97	4,055.87	17,643.03	14,199.47	-	-
			36,469.27	23,485.45	35,496.59	33,044.39		
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า			(17,669.71)	(4,055.87)	(13,710.71)	(10,114.41)		
รวม			18,799.56	19,429.58	21,785.88	22,929.98	1,513.03	341.79

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ตามงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		วิธีราคาทุน		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
บริษัทย่อย						
1. PTTEP	65.29	65.29	71,390.42	71,390.42	7,127.62	6,479.65
2. PTTLNG	100.00	100.00	10,958.44	9,163.60	1,730.06	1,462.84
3. PTTNGD	58.00	58.00	418.14	418.14	-	-
4. EnCo	50.00	50.00	900.00	900.00	72.32	42.08
5. PTTES	40.00	40.00	62.50	62.50	-	-
6. PTTME	40.00	40.00	66.40	66.40	-	-
7. GPSC	22.58	22.58	4,949.93	4,949.93	355.18	297.67
8. PTTCL	100.00	100.00	103.49	64.12	-	-
9. PTTOM	100.00	100.00	16.15	16.15	-	-
10. PTTOR	100.00	100.00	8,621.67	8,621.67	-	-
11. SBECL	-	100.00	-	1,154.81	-	-
12. PTT TANK	100.00	100.00	2,500.37	2,500.37	90.00	80.00
13. TLBC	48.95	48.95	140.00	140.00	8.68	8.96
14. PTTT	100.00	100.00	2.50	2.50	-	-
15. PTTT LDN	100.00	-	18.16	-	-	-
16. PTTPL	50.00	50.00	600.00	600.00	-	1,326.00
17. PTTMMA	100.00	100.00	217.14	194.70	-	-
18. PTTM	50.00	50.00	20.00	20.00	250.00	55.00
19. PTTGC	49.42	49.34	48,121.52	48,121.52	5,180.15	5,510.80
20. TOP	49.10	49.10	11,380.83	11,380.83	3,305.44	1,502.47
21. IRPC	38.51	38.51	28,467.24	28,467.24	1,731.33	629.58
22. TP	26.00	26.00	2,304.76	2,304.76	255.71	131.51

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ตามงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		วิธีราคาทุน		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
บริษัทย่อย (ต่อ)						
23. PTTER	100.00	100.00	33,702.67	33,702.67	-	-
24. PTTGE	100.00	100.00	11,750.64	11,750.64	-	-
25. PTTRTC	100.00	100.00	31.40	31.40	-	-
26. BSA	100.00	100.00	0.50	0.50	17.02	13.86
27. PTTICT	20.00	20.00	30.00	30.00	13.00	13.20
เงินลงทุนในบริษัทย่อย			236,774.87	236,054.87		
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า			(26,414.37)	(25,843.63)		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย			210,360.50	210,211.24	20,136.51	17,553.62
การร่วมค้า						
28. TTM(T)	50.00	50.00	4,341.80	5,666.80	473.85	680.02
29. TTM(M)	50.00	50.00	1,001.31	1,001.31	164.32	-
30. DCAP	35.00	35.00	584.50	584.50	15.40	15.35
31. PTTMCC	50.00	50.00	930.13	930.13	-	-
32. PTTAC	50.00	48.50	6,909.41	6,909.41	-	-
33. HMC	41.44	41.44	9,117.12	9,117.12	2,692.76	3,024.02
รวมเงินลงทุนในการร่วมค้า			22,884.27	24,209.27	3,346.33	3,719.39

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ตามงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		วิธีราคาทุน		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
บริษัทร่วม						
34. THAPPLINE	40.40	40.40	3,173.23	3,173.23	1,095.44	212.98
35. KPL	40.00	40.00	21.49	21.49	-	-
36. PAT	35.00	35.00	131.25	131.25	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วม			3,325.97	3,325.97		
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า			(152.74)	(152.74)		
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม			3,173.23	3,173.23	1,095.44	212.98
รวม			236,418.00	237,593.74	24,578.28	21,485.99

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.7 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ

13.7.1 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในการร่วมค้า ซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินรวม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
ณ วันที่ 1 มกราคม	39,090.09	42,782.71
- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	2,980.57	1,749.94
- เงินปันผลรับ	(3,829.28)	(4,229.52)
- เงินลงทุนเพิ่ม	238.28	165.33
- จำหน่ายเงินลงทุน	-	(669.86)
- ลดทุน	(1,371.27)	(44.82)
- ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้า	361.07	1,076.66
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(5.14)	(283.14)
- ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน (หมายเหตุฯ 21)	(620.51)	(1,457.21)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	36,843.81	39,090.09

13.7.2 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินรวม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
ณ วันที่ 1 มกราคม	22,929.98	46,765.52
- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,162.64	4,281.76
- เงินปันผลรับ	(1,513.03)	(3,898.36)
- เงินลงทุนเพิ่ม	1,099.19	795.95
- จำหน่ายเงินลงทุน	-	(20,335.24)
- ลดทุน	(0.01)	(4,549.21)
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	(2,033.30)
- ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	(161.85)	1,526.55
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(92.70)	376.31
- ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน (หมายเหตุฯ 21)	(3,994.64)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	19,429.58	22,929.98

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.7 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ (ต่อ)

13.7.3 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ซึ่งบันทึกโดยวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
ณ วันที่ 1 มกราคม	237,593.74	272,149.97
- เงินลงทุนเพิ่ม	1,874.81	3,357.53
- จำหน่ายเงินลงทุน	(887.49)	(14,783.36)
- ลดทุน	(1,325.00)	(4,549.21)
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	(1,623.17)
- ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน (หมายเหตุฯ 21)	(838.06)	(16,958.02)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	236,418.00	237,593.74

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.8 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของการร่วมค้า ของบริษัทฯ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี มีรายละเอียดดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	2559						2558					
	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC	PTTMCC	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC	PTTMCC
สินทรัพย์หมุนเวียน	4,782.47	2,460.28	1,085.59	5,349.63	8,470.65	310.15	7,849.25	1,862.41	1,082.31	4,295.22	9,531.19	669.27
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	17,874.66	5,976.71	2,641.13	23,574.36	26,997.10	3,318.36	19,153.07	6,459.42	2,852.84	24,387.54	26,904.09	2,889.58
หนี้สินหมุนเวียน	(1,573.98)	(771.59)	(605.68)	(3,624.13)	(3,869.78)	(301.50)	(2,161.89)	(207.68)	(700.85)	(6,850.64)	(3,929.16)	(96.60)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(11,634.16)	(5,077.12)	(822.31)	(16,678.61)	(9,211.43)	(2,224.16)	(12,939.96)	(5,588.29)	(1,196.21)	(13,227.73)	(9,768.14)	(2,241.69)
สินทรัพย์สุทธิ	9,448.99	2,588.28	2,298.73	8,621.25	22,386.54	1,102.85	11,900.47	2,525.86	2,038.09	8,604.39	22,737.98	1,220.56

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.8 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของการร่วมค้า ของบริษัทฯ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	2559						2558					
	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC	PTTMCC	TTM(T)	TTM(M)	DCAP	PTTAC	HMC	PTTMCC
รายได้*	3,307.40	951.79	2,625.67	11,906.63	31,689.16	20.56	3,929.53	1,125.20	2,920.05	13,138.94	31,980.56	13.60
ค่าใช้จ่าย	(2,233.01)	(270.68)	(2,244.40)	(11,892.26)	(25,546.81)	(138.26)	(2,157.98)	(249.07)	(2,639.73)	(14,877.59)	(26,621.44)	(362.82)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	1,074.39	681.11	381.27	14.37	6,142.35	(117.70)	1,771.55	876.13	280.32	(1,738.65)	5,359.12	(349.22)
ภาษีเงินได้	(102.73)	(139.20)	(76.98)	2.48	(861.10)	-	(566.52)	(50.31)	(60.88)	(0.77)	(766.79)	-
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	971.66	541.91	304.29	16.85	5,281.25	(117.70)	1,205.03	825.82	219.44	(1,739.42)	4,592.33	(349.22)

* รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.9 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วม ของบริษัทฯ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี มีรายละเอียดดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
	THAPPLINE	THAPPLINE
สินทรัพย์หมุนเวียน	4,910.55	5,855.62
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	6,293.28	6,250.88
หนี้สินหมุนเวียน	(610.50)	(647.62)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(108.89)	(4,053.55)
สินทรัพย์สุทธิ	10,484.44	7,405.33

ข้อมูลทางการเงินของ PAT และ KPL ซึ่งเป็นบริษัทร่วมของบริษัทฯ เปิดเผยตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 13.11

งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
	THAPPLINE	THAPPLINE
รายได้*	3,517.90	3,437.96
ค่าใช้จ่าย	(1,229.87)	(1,244.30)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	2,288.03	2,193.66
ภาษีเงินได้	(459.79)	(216.09)
กำไรสุทธิ	1,828.24	1,977.57

ข้อมูลทางการเงินของ PAT และ KPL ซึ่งเป็นบริษัทร่วมของบริษัทฯ เปิดเผยตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 13.11

* รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.10 รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

PTTCL

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของ PTT (Cambodia) Limited (PTTCL) ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนในวงเงินไม่เกิน 2.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเทียบเท่า 96 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 582,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 20,000 เรียล เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 PTTCL ใช้จ่ายชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนส่วนที่เหลือ เป็นจำนวนเงิน 39.37 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

SBECL

ตามมติคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 8/2557 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2557 มีมติอนุมัติให้เลิกกิจการ Subic Bay Energy Company Limited (SBECL) และเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2558 บริษัทฯ ได้รับเงินจาก SBECL จำนวน 25.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเทียบเท่า 887.49 ล้านบาท และรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 267.32 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559 SBECL จดทะเบียนเลิกกิจการแล้วเสร็จ บริษัทฯ จึงตัดจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน SBECL และรับรู้ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในงบการเงินรวม จำนวน 143.79 ล้านบาท

PTTLNG

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท พีทีที แอลเอ็นจี จำกัด (PTTLNG) ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุน เป็นจำนวนเงิน 963 ล้านบาท และ 731.88 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2559 และวันที่ 17 ตุลาคม 2559 ตามลำดับ

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของ PTTLNG ครั้งที่ 10/2559 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2559 มีมติอนุมัติให้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุน เป็นจำนวนเงิน 99.96 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2559

TTM(T)

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 4/2559 เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2559 ได้มีมติให้ลดทุนจดทะเบียน บริษัท ทรานส์ ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด (TTM(T)) จาก 11,333.60 ล้านบาท ลงเหลือไม่น้อยกว่า 8,600 ล้านบาท โดยมูลค่าลดทุนจดทะเบียนไม่เกิน 2,732 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2559 TTM(T) ได้ดำเนินการจดทะเบียนลดทุนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จาก 11,333.60 ล้านบาท เป็น 8,683.60 ล้านบาท คิดเป็นทุนจดทะเบียนที่ลดลง 2,650 ล้านบาท โดยเป็นการลดทุนหุ้นสามัญ 265 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้รับเงินลดทุนจำนวน 1,325 ล้านบาทแล้ว เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.10 รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ต่อ)

PTTPMMA

ตามมติคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 3/2555 เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2555 ได้มีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียน บริษัท พีทีที พีเอ็มเอ็มเอ จำกัด (PTTPMMA) ไม่เกิน 4,480 ล้านบาท เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2559 PTTPMMA ได้เรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนครั้งที่ 3 จำนวน 6.6 ล้านหุ้น หุ้นละ 3.40 บาท เป็นจำนวนรวม 22.44 ล้านบาท โดยบริษัทฯ ได้ชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2559

PTTAC

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559 ได้มีมติอนุมัติให้ บริษัท พีทีที อาซาฮี เคมิคอล จำกัด (PTTAC) ปรับโครงสร้างผู้ถือหุ้นให้เหมาะสม โดยการลดทุนจดทะเบียนแบบเฉพาะเจาะจง รวมถึงที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 ของ PTTAC ได้มีมติพิเศษเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559 ให้ดำเนินการลดทุนจดทะเบียนของ PTTAC แบบเฉพาะเจาะจงในส่วนของ Marubeni Corporation (Marubeni) โดยลดจำนวนหุ้นทั้งหมดของ Marubeni จำนวน 4.27 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท ส่งผลให้ทุนจดทะเบียนของ PTTAC ลดลงจากเดิม 14,246.20 ล้านบาท (142.46 ล้านหุ้น) เป็น 13,818.81 ล้านบาท (138.19 ล้านหุ้น) ดังนั้น สัดส่วนการถือหุ้นของ บริษัทฯ ใน PTTAC จึงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 PTTAC ได้ดำเนินการจดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเสร็จ

PTTT LDN

ตามที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 2/2559 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559 และการประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ 30 สิงหาคม 2559 ได้มีมติอนุมัติให้จัดตั้งบริษัท PTT International Trading London Limited (PTTT LDN) ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยบริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 เพื่อดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างประเทศของกลุ่มบริษัท ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ บริษัทฯ จดทะเบียนจัดตั้ง PTTT LDN เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2559

PTTT LDN มีทุนจดทะเบียน 420,000 ปอนด์สเตอร์ลิง หรือเทียบเท่า 18.16 ล้านบาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 420,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 ปอนด์สเตอร์ลิง บริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นดังกล่าวแล้วทั้งจำนวนเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559

PTTOR

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 11/2559 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559 ได้มีมติเห็นชอบให้โอนกิจการของหน่วยธุรกิจน้ำมัน รวมถึงสินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยธุรกิจดังกล่าว ตลอดจนหุ้นของบริษัทที่เกี่ยวข้องให้แก่ บริษัท ปตท.ธุรกิจค้าปลีก จำกัด (PTTRB) และเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ปตท.น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (PTTOR) ตามแผนการปรับโครงสร้างหน่วยธุรกิจน้ำมัน ทั้งนี้ ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2559 PTTRB จดทะเบียนต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เพื่อเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น PTTOR

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.11 ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของบริษัทร่วม

บริษัทฯ ยังไม่รับรู้ส่วนแบ่งผลกำไร(ขาดทุน)ของบริษัทร่วมบางแห่ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน (28.67) ล้านบาท (2558 : 2.08 ล้านบาท) เนื่องจากบริษัทฯ ยังมีผลขาดทุนสะสมที่ยังไม่รับรู้ของบริษัทร่วมดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 102.97 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : 84.55 ล้านบาท)

13.12 สัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม ที่มีสัดส่วนอำนาจในการออกเสียงต่างจากสัดส่วนของความเป็นเจ้าของ มีรายละเอียดดังนี้

บริษัท	สัดส่วนอำนาจในการออกเสียง	หน่วย : ร้อยละ	
		สัดส่วนของความเป็นเจ้าของ	
บริษัทย่อย			
PTTGC	48.89	49.42	
การร่วมค้า			
HMC	42.10	41.44	
บริษัทร่วม			
THAPPLINE	49.22	49.21	

13.13 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ

ข้อมูลทางการเงินของบริษัทย่อยซึ่งมีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญมีดังนี้

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	สัดส่วนของส่วนได้เสียในความเป็นเจ้าของ ที่ถือโดยส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (ร้อยละ)	
		2559	2558
บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP)	ไทย	34.71	34.71
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP)	ไทย	50.07	50.07
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (IRPC)	ไทย	61.49	61.49
บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (PTTGC)	ไทย	50.58	50.66
บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC)	ไทย	25.00	25.00

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.13 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี ก่อนการตัดรายการระหว่างกัน

สรุปรายการฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	2559					2558				
	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC
สินทรัพย์หมุนเวียน	185,972.83	115,730.64	39,970.19	127,513.47	11,665.02	169,641.79	90,489.68	35,984.32	117,900.59	16,316.25
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	490,916.70	101,995.80	132,529.68	265,652.73	46,248.10	539,221.77	101,676.01	127,189.35	259,644.26	39,550.27
หนี้สินหมุนเวียน	(39,442.94)	(34,294.87)	(52,839.53)	(53,267.60)	(4,197.31)	(50,804.42)	(18,179.30)	(36,209.96)	(41,220.79)	(4,568.79)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(229,462.67)	(71,829.57)	(39,666.03)	(91,229.84)	(15,076.86)	(249,248.10)	(76,974.57)	(52,261.05)	(102,059.30)	(14,171.15)
สินทรัพย์สุทธิ	407,983.92	111,602.00	79,994.31	248,668.76	38,638.95	408,811.04	97,011.82	74,702.66	234,264.76	37,126.58
ส่วนของบริษัทใหญ่	242,078.98	53,366.84	30,774.60	121,578.77	27,775.64	242,618.97	46,127.39	28,741.14	114,252.45	27,003.66
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	165,904.94	58,235.16	49,219.71	127,089.99	10,863.31	166,192.07	50,884.43	45,961.52	120,012.31	10,122.92

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.13 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี ก่อนการตัดรายการระหว่างกัน (ต่อ)

สรุปรายการกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	2559					2558				
	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC
รายได้	150,689.32	277,244.03	181,553.68	352,433.97	21,784.83	191,266.95	294,563.43	217,820.00	407,960.00	23,313.75
ค่าใช้จ่าย	127,744.87	253,355.23	172,530.25	323,528.82	18,772.62	205,988.43	280,868.98	206,566.61	385,300.22	21,334.57
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	22,944.45	23,888.80	9,023.43	28,905.15	3,012.21	(14,721.48)	13,694.45	11,253.39	22,659.78	1,979.18
ภาษีเงินได้	10,084.73	2,295.46	282.42	3,025.09	140.23	16,869.01	1,597.36	2,345.84	1,984.09	90.03
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	12,859.72	21,593.34	8,741.01	25,880.06	2,871.98	(31,590.49)	12,097.09	8,907.55	20,675.69	1,889.15
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น	(853.02)	(9.41)	(115.58)	(405.34)	(96.73)	37,818.24	(145.74)	201.77	148.98	17.54
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	12,006.70	21,583.93	8,625.43	25,474.72	2,775.25	6,227.75	11,951.35	9,109.32	20,824.67	1,906.69
ส่วนของบริษัทใหญ่	7,838.74	10,600.20	3,309.95	12,474.81	1,951.89	4,065.87	5,709.06	3,499.96	10,186.74	1,923.25
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	4,167.96	10,983.73	5,315.48	12,999.91	823.36	2,161.88	6,242.29	5,609.36	10,637.93	(16.56)
เงินปันผลจ่ายให้กับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,788.96	3,376.83	2,777.74	5,693.02	393.30	3,443.76	1,534.53	1,021.28	6,254.12	131.10

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วม (ต่อ)

13.13 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลหลังปรับนโยบายการบัญชี ก่อนการตัดรายการระหว่างกัน (ต่อ)

สรุปรายการกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

หน่วย : ล้านบาท

	2559					2558				
	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC	PTTEP	TOP	IRPC	PTTGC	GPSC
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	80,480.38	23,181.63	7,227.46	44,490.25	4,130.09	98,754.13	31,708.48	27,840.05	50,822.36	2,631.79
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(95,999.99)	(18,348.15)	(10,689.87)	(111.18)	(1,049.28)	(73,028.81)	2,529.59	(11,271.35)	(22,344.73)	(14,109.48)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(19,211.30)	(9,397.30)	1,928.77	(24,584.06)	(382.97)	(56,821.37)	(14,739.92)	(15,001.48)	(30,027.75)	10,921.62
อื่น ๆ	(292.39)	(76.22)	-	-	-	9,639.22	29.22	-	(786.74)	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(35,023.30)	(4,640.04)	(1,533.64)	19,795.01	2,697.84	(21,456.83)	19,527.37	1,567.22	(2,336.86)	(556.07)

14. เงินลงทุนเพื่อขาย

14.1 ข้อมูลเงินลงทุนเพื่อขาย

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>เงินลงทุนเพื่อขายของบริษัทฯ</u>				
<u>เงินลงทุนในตราสารทุน</u>				
บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) (TIP)	ไทย	ประกันภัย	13.33	13.33
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BAFS)	ไทย	บริการเติมน้ำมัน อากาศยาน	7.06	7.06
บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) (SPRC)	ไทย	การกลั่นน้ำมัน	5.41	5.41
<u>เงินลงทุนในกองทุนรวม</u>				
กองทุนเปิดคอร์ เฟล็กซิเบิล ฟินด์ (CORE)	ไทย	กองทุนรวม	32.57	32.57
กองทุนเปิดซีไอเอ็มบี - พรินซิเพิล ดัชนีธุรกิจพลังงาน และธุรกิจปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ (CIMB - PRINCIPLE EPIF)	ไทย	กองทุนรวม		
กองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง (VAYU1)	ไทย	กองทุนรวม		
<u>เงินลงทุนเพื่อขายของบริษัทย่อย</u>				
<u>เงินลงทุนในตราสารทุน</u>				
กลุ่มบริษัท PTTEP				
Wentworth Resources Limited (WRL)	แคนาดา	สำรวจแหล่งน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ	1.18	1.18
กลุ่มบริษัท IRPC				
บริษัท บางกอกสหประกันภัย จำกัด (มหาชน) (BU1)	ไทย	ประกันภัย	0.35	0.35
กลุ่มบริษัท PTTER				
Xanadu Mines Ltd. (XML)	มองโกเลีย	สำรวจแหล่งแร่	4.82	5.53

14. เงินลงทุนเพื่อขาย (ต่อ)

14.1 ข้อมูลเงินลงทุนเพื่อขาย (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
<u>เงินลงทุนเพื่อขายของบริษัทย่อย (ต่อ)</u>				
<u>เงินลงทุนในตราสารหนี้</u>				
กลุ่มบริษัท PTTGC				
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย (ในกองทุน ส่วนบุคคล) (DSAFS)*	ไทย	กองทุนส่วนบุคคล		
กลุ่มบริษัท TOP				
ตราสารหนี้ที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย (ในกองทุน ส่วนบุคคล) (DSAFS)**	ไทย	กองทุนส่วนบุคคล		
<u>เงินลงทุนในกองทุนรวม</u>				
กลุ่มบริษัท TOP				
กองทุนเปิดคอร์ ฟิสิกซ์เบิล ฟินด์ (CORE)	ไทย	กองทุนรวม	16.29	16.29

* ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2559 PTTGC ได้จัดตั้งกองทุนส่วนบุคคล โดยจ้างบริษัทบริหารสินทรัพย์อิสระในประเทศ กองทุนส่วนบุคคลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารเงินสดคงเหลือของบริษัท โดยลงทุนในตราสารหนี้ที่มีสภาพคล่องสูงและถูกจัดอันดับอยู่ในระดับความน่าเชื่อถือที่สามารถลงทุนได้

** ในระหว่างปี 2559 TOP ได้จัดตั้งกองทุนส่วนบุคคลซึ่งบริหารงานโดยบริษัทบริหารสินทรัพย์อิสระหลายแห่ง กองทุนส่วนบุคคลดังกล่าวได้ลงทุนในตราสารหนี้ที่ถูกจัดอันดับอยู่ในระดับความน่าเชื่อถือที่สามารถลงทุนได้

14. เงินลงทุนเพื่อขาย (ต่อ)

14.2 เงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วน ความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		งบการเงินรวม		งบการเงิน เฉพาะกิจการ		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
<u>เงินลงทุนในตราสารทุน</u>								
TIP	13.33	13.33	312.00	312.00	312.00	312.00	110.00	90.00
BAFS	7.06	7.06	24.00	24.00	24.00	24.00	60.75	31.77
WRL	1.18	1.18	37.43	45.48	-	-	-	-
BUI	0.35	0.35	2.35	2.35	-	-	0.07	-
XML	4.82	5.53	262.94	264.84	-	-	-	-
SPRC	5.41	5.41	1,876.50	1,876.50	1,623.17	1,623.17	188.02	3,406.68
รวมเงินลงทุนในตราสารทุน			2,515.22	2,525.17	1,959.17	1,959.17		
<u>เงินลงทุนในตราสารหนี้</u>								
DSAFS			5,430.65	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในตราสารหนี้			5,430.65	-	-	-	-	-
<u>เงินลงทุนในกองทุนรวม</u>								
CORE	48.86	48.86	674.74	674.74	449.83	449.83	-	-
CIMB - PRINCIPLE EPIF			6,300.00	6,300.00	6,300.00	6,300.00	-	71.83
VAYUI			15.24	15.23	10.00	10.00	0.09	0.14
รวมเงินลงทุนในกองทุนรวม			6,989.98	6,989.97	6,759.83	6,759.83		
รวมเงินลงทุนเพื่อขายก่อนปรับ								
มูลค่าเงินลงทุน			14,935.85	9,515.14	8,719.00	8,719.00		
ค่าเพื่อการปรับมูลค่า			8,946.03	3,880.50	9,397.25	4,389.79		
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า			(42.34)	(42.65)	-	-		
รวม			23,839.54	13,352.99	18,116.25	13,108.79	358.93	3,600.42

14. เงินลงทุนเพื่อขาย (ต่อ)

14.3 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนเพื่อขาย มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ณ วันที่ 1 มกราคม	13,352.99	12,636.20	13,108.79	12,369.98
- เงินลงทุนเพิ่ม	5,430.65	-	-	-
- จำหน่ายเงินลงทุน	-	(75.11)	-	(50.07)
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	1,876.50	-	1,623.17
- ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	5,055.51	(1,096.61)	5,007.46	(834.29)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	0.39	12.01	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>23,839.54</u>	<u>13,352.99</u>	<u>18,116.25</u>	<u>13,108.79</u>

15. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

15.1 ข้อมูลเงินลงทุนระยะยาวอื่น

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
เงินลงทุนระยะยาวอื่นของบริษัทฯ				
Petro Asia (Sanshui) Co., Ltd. (PA (Sanshui))	จีน	การกลั่นน้ำมัน	25.00	25.00
Petro Asia (Maoming) Co., Ltd. (PA (Maoming))	จีน	การกลั่นน้ำมัน	20.00	20.00
บริษัท บริการน้ำมันอากาศยาน จำกัด (IPS)	ไทย	บริการเติมน้ำมัน อากาศยาน	16.67	16.67
บริษัท คัลเลอร์วิชั่น อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (Corpus)	ไทย	ผลิตเส้นด้ายสำเร็จรูป	0.48	0.48
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด (FPT)*	ไทย	ท่อน้ำมัน	-	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่นของบริษัทย่อย				
กลุ่มบริษัท GPSC				
24M Technologies, Inc. (24M)	สหรัฐ อเมริกา	วิจัยและพัฒนา แบตเตอรี่	19.00	17.00
บริษัท ราชบุรีเพาเวอร์ จำกัด (RPCL)	ไทย	ผลิตไฟฟ้า	15.00	15.00
กลุ่มบริษัท PTTT				
KIC Oil Terminal Sdn. Bhd. (KOT)	มาเลเซีย	บริการด้าน โลจิสติกส์	10.00	10.00
Kadriah Integrated Facilities Sdn. Bhd. (KIF)	มาเลเซีย	บริการด้าน โลจิสติกส์	10.00	10.00
Kadriah I Ltd. (K I)	มาเลเซีย	บริการด้าน โลจิสติกส์	10.00	10.00
Kadriah II Ltd. (K II)	มาเลเซีย	บริการด้าน โลจิสติกส์	10.00	10.00
กลุ่มบริษัท PTTGC				
Alliance Petrochemical Investment (Singapore) Pte. Ltd. (API)	สิงคโปร์	ลงทุนในบริษัทอื่น	15.34	15.34
Exeltium SAS (EXS)	ฝรั่งเศส	ธุรกิจไฟฟ้า	4.00	4.00

* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 สัดส่วนความเป็นเจ้าของร้อยละ 0.0000090 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : สัดส่วนความเป็นเจ้าของร้อยละ 0.00013)

15. เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

15.1 ข้อมูลเงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)	
			2559	2558
เงินลงทุนระยะยาวอื่นของบริษัทย่อย (ต่อ)				
กลุ่มบริษัท IRPC				
บริษัท ทีพีไอ อีโออีจี จำกัด (TPIE)	ไทย	การให้สินเชื่อ	36.31	36.31
บริษัท ทีพีไอ โพลดี้ง จำกัด (TPIH)	ไทย	ลงทุนในบริษัทอื่น	35.01	35.01
บริษัท พรชัยวิสาหกิจ จำกัด (PEC)	ไทย	ให้เช่า อสังหาริมทรัพย์	23.65	23.65
บริษัท อุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย จำกัด (มหาชน) (TSSI)	ไทย	ผลิตเหล็กถลุง	16.24	16.24
บริษัท ระยอง อะเซททีลิน จำกัด (RAC)	ไทย	ผลิตก๊าซ อุตสาหกรรม	13.04	13.04
บริษัท ไดอะ โพลีอะครีเลต จำกัด (DIA)	ไทย	ผลิตเม็ดพลาสติก	3.65	3.65

15. เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

15.2 เงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วน ความเป็นเจ้าของ (ร้อยละ)		งบการเงินรวม		งบการเงิน เฉพาะกิจการ		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
1. PA (Sanshui)	25.00	25.00	6.06	6.06	6.06	6.06	-	-
2. PA (Maoming)	20.00	20.00	14.83	14.83	14.83	14.83	-	-
3. IPS	16.67	16.67	0.02	0.02	0.02	0.02	-	-
4. Corpus	0.48	0.48	0.60	0.60	0.60	0.60	-	-
5. FPT*	-	-	0.02	0.02	0.02	0.02	-	-
6. 24M	19.00	17.00	715.62	479.38	-	-	-	-
7. RPCL	15.00	15.00	888.75	888.75	-	-	420.00	288.00
8. KOT	10.00	10.00	125.90	126.80	-	-	-	-
9. KIF	10.00	10.00	52.17	52.55	-	-	-	-
10. K I	10.00	10.00	262.24	264.12	-	-	-	-
11. K II	10.00	10.00	70.10	70.60	-	-	-	-
12. API	15.34	15.34	290.24	290.24	-	-	14.11	-
13. EXS	4.00	4.00	282.88	282.88	-	-	-	-
14. TPIE	36.31	36.31	828.94	828.94	-	-	-	-
15. TPIH	35.01	35.01	1,415.90	1,415.90	-	-	-	-
16. PEC	23.65	23.65	1,118.95	1,117.06	-	-	-	-
17. TSSI	16.24	16.24	673.35	673.35	-	-	-	-
18. RAC	13.04	13.04	15.00	15.00	-	-	-	-
19. DIA	3.65	3.65	8.50	8.50	-	-	2.55	1.49
20. อื่น	-	-	0.50	-	-	-	-	-
			6,770.57	6,535.60	21.53	21.53		
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า			(4,564.69)	(4,566.47)	(14.14)	(14.14)		
รวม			2,205.88	1,969.13	7.39	7.39	436.66	289.49

* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 สัดส่วนความเป็นเจ้าของร้อยละ 0.0000090 จำนวน 66 หุ้น เป็นเงินจำนวน 22,220.00 บาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : สัดส่วนความเป็นเจ้าของร้อยละ 0.00013 จำนวน 66 หุ้น เป็นเงินจำนวน 22,220.00 บาท)

15. เงินลงทุนระยะยาวอื่น (ต่อ)

15.3 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนระยะยาวอื่น มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ณ วันที่ 1 มกราคม	1,969.13	1,969.13	7.39	7.39
- เงินลงทุนเพิ่ม	236.75	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	2,205.88	1,969.13	7.39	7.39

16. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	5,204.67	2,308.50	7,513.17
- เพิ่มขึ้น	7.85	26.64	34.49
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	12.56	12.56
- ขายและจำหน่าย	(0.50)	(4.02)	(4.52)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	5,212.02	2,343.68	7,555.70
ค่าเสื่อมราคาสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	(871.20)	(871.20)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(104.77)	(104.77)
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	(0.13)	(0.13)
- ขายและจำหน่าย	-	2.30	2.30
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	(973.80)	(973.80)
ค่าเผื่อการด้อยค่า			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(354.35)	-	(354.35)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(354.35)	-	(354.35)
มูลค่าตามบัญชี			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	4,850.32	1,437.30	6,287.62
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	4,857.67	1,369.88	6,227.55

16. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ต่อ)

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	3,574.41	467.63	4,042.04
- เพิ่มขึ้น	-	3.23	3.23
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	12.56	12.56
- ขายและจำหน่าย	-	(3.13)	(3.13)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	3,574.41	480.29	4,054.70
ค่าเสื่อมราคาสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	(199.51)	(199.51)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(17.17)	(17.17)
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	(0.13)	(0.13)
- ขายและจำหน่าย	-	1.67	1.67
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	(215.14)	(215.14)
มูลค่าตามบัญชี			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	3,574.41	268.12	3,842.53
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	3,574.41	265.15	3,839.56

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม						
	ที่ดิน	อาคาร และส่วน ปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจ และผลิต ปิโตรเลียม	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	31,069.00	238,685.22	810,411.63	906,736.85	21,551.73	163,846.46	2,172,300.89
- เพิ่มขึ้น	2,058.92	763.75	4,017.41	39,803.63	1,084.59	61,340.46	109,068.76
- ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	-	-	2,807.53	2,807.53
- โอนเปลี่ยนประเภท	2,689.22	37,393.72	83,319.72	2,291.09	1,090.91	(122,626.14)	4,158.52
- ขายและจำหน่าย	(12.07)	(542.32)	(6,790.80)	(17,765.49)	(685.97)	(248.18)	(26,044.83)
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(14.25)	(115.69)	(463.16)	(6,124.16)	(11.25)	(146.72)	(6,875.23)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	35,790.82	276,184.68	890,494.80	924,941.92	23,030.01	104,973.41	2,255,415.64

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

ที่ดิน	งบการเงินรวม					รวม	
	อาคาร และส่วน ปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจ และผลิต ปิโตรเลียม	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง		
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	(129,632.44)	(342,744.96)	(519,651.56)	(12,491.54)	-	(1,004,520.50)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(10,968.21)	(37,561.30)	(71,071.46)	(2,169.00)	-	(121,769.97)
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	155.63	(706.89)	-	(2.00)	-	(553.26)
- ขายและจำหน่าย	-	387.26	5,816.46	8,389.46	500.94	-	15,094.12
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	42.54	179.88	2,739.64	8.36	-	2,970.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	(140,015.22)	(375,016.81)	(579,593.92)	(14,153.24)	-	(1,108,779.19)

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

ที่ดิน	งบการเงินรวม						
	อาคาร และส่วน ปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจ และผลิต ปิโตรเลียม	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม	
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(214.38)	(203.00)	(2,426.68)	(43,711.35)	(12.29)	(2,535.45)	(49,103.15)
- ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุฯ 21)	-	(0.71)	(0.55)	(1,636.35)	-	(42.89)	(1,680.50)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุฯ 21)	4.70	5.80	33.56	-	-	109.07	153.13
- ขายและจำหน่าย	-	-	690.68	1,207.04	12.01	204.72	2,114.45
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	-	-	(175.57)	-	(104.66)	(280.23)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	1.52	44.03	327.12	0.28	16.86	389.81
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(209.68)	(196.39)	(1,658.96)	(43,989.11)	-	(2,352.35)	(48,406.49)
มูลค่าตามบัญชี							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	30,854.62	108,849.78	465,239.99	343,373.94	9,047.90	161,311.01	1,118,677.24
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	35,581.14	135,973.07	513,819.03	301,358.89	8,876.77	102,621.06	1,098,229.96

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์ที่อยู่ในภาวะค้ำประกัน เป็นเงินจำนวน 45,363.19 ล้านบาท

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	ที่ดิน	อาคาร และส่วน ปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์ อื่น ๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	
ราคาทุน						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	8,595.14	39,071.27	329,012.29	13,277.50	46,271.34	436,227.54
- เพิ่มขึ้น	187.58	289.51	2,451.70	560.40	18,894.81	22,384.00
- ดันทุนการกู้ยืม	-	-	-	-	1,055.04	1,055.04
- โอนเปลี่ยนประเภท	2,690.29	2,428.62	21,630.03	817.48	(25,210.55)	2,355.87
- ขายและจำหน่าย	-	(218.87)	(4,134.01)	(158.43)	-	(4,511.31)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	11,473.01	41,570.53	348,960.01	14,496.95	41,010.64	457,511.14
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	(16,010.44)	(134,261.77)	(8,744.57)	-	(159,016.78)
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(1,684.41)	(14,058.43)	(1,419.70)	-	(17,162.54)
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	(2.30)	(393.16)	(0.25)	-	(395.71)
- ขายและจำหน่าย	-	192.47	3,786.67	111.45	-	4,090.59
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	(17,504.68)	(144,926.69)	(10,053.07)	-	(172,484.44)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(22.07)	(4.70)	(681.67)	-	-	(708.44)
- ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุฯ 21)	-	(0.16)	-	-	-	(0.16)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุฯ 21)	4.70	4.70	8.83	-	-	18.23
- ขายและจำหน่าย	-	-	665.25	-	-	665.25
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(17.37)	(0.16)	(7.59)	-	-	(25.12)
มูลค่าตามบัญชี						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	8,573.07	23,056.13	194,068.85	4,532.93	46,271.34	276,502.32
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	11,455.64	24,065.69	204,025.73	4,443.88	41,010.64	285,001.58

ต้นทุนการกู้ยืมที่ได้บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทใช้ อัตราการตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ร้อยละ 1.50 - 5.75 (ปี 2558 : ร้อยละ 3.00 - 5.75)

17. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งรวมอยู่ในเครื่องจักรและอุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่น ๆ ได้แก่ สินทรัพย์ประเภทยานพาหนะ และท่อส่งก๊าซธรรมชาติ มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ราคาทุน	10,780.35	10,919.11	10,007.25	10,003.85
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>	<u>(4,109.59)</u>	<u>(3,695.33)</u>	<u>(3,719.78)</u>	<u>(3,170.95)</u>
มูลค่าตามบัญชี	<u>6,670.76</u>	<u>7,223.78</u>	<u>6,287.47</u>	<u>6,832.90</u>

18. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				
	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	สิทธิการใช้	สินทรัพย์ในการ สำรวจและ ประเมินค่าแหล่ง ทรัพยากร	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	16,943.76	30,567.99	170,606.65	9,273.83	227,392.23
- ซื้อธุรกิจ	118.87	-	-	-	118.87
- เพิ่มขึ้น	886.30	1,231.36	650.40	579.85	3,347.91
- โอนเปลี่ยนประเภท	577.83	682.04	(2,291.09)	(478.07)	(1,509.29)
- ขายและจำหน่าย	(82.28)	(32.63)	(526.68)	(8.42)	(650.01)
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(20.67)	(60.79)	577.82	(21.85)	474.51
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	18,423.81	32,387.97	169,017.10	9,345.34	229,174.22
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(7,645.38)	(11,456.61)	-	(4,048.09)	(23,150.08)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,729.62)	(1,110.11)	-	(389.58)	(3,229.31)
- โอนเปลี่ยนประเภท	(2.27)	10.01	-	1.91	9.65
- ขายและจำหน่าย	53.03	-	-	31.51	84.54
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	13.58	20.86	-	3.81	38.25
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(9,310.66)	(12,535.85)	-	(4,400.44)	(26,246.95)

18. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				รวม
	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	สิทธิการใช้	สินทรัพย์ในการ สำรวจและ ประเมินค่าแหล่ง ทรัพยากร	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น	
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(11.82)	(122.02)	(40,954.03)	-	(41,087.87)
- ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุฯ 21)	-	(319.36)	(50.85)	-	(370.21)
- โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุฯ 21)	-	32.63	-	-	32.63
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	-	175.57	-	175.57
- ขายและจำหน่าย	11.56	-	-	-	11.56
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	0.26	(1.08)	(944.03)	-	(944.85)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	(409.83)	(41,773.34)	-	(42,183.17)
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	9,286.56	18,989.36	129,652.62	5,225.74	163,154.28
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	9,113.15	19,442.29	127,243.76	4,944.90	160,744.10

18. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			รวม
	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	สิทธิการใช้	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่น	
ราคาทุน				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	4,665.38	19,732.16	52.50	24,450.04
- เพิ่มขึ้น	240.94	0.07	15.00	256.01
- โอนเปลี่ยนแปลง	421.93	219.79	-	641.72
- ขายและจำหน่าย	(3.39)	-	-	(3.39)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	5,324.86	19,952.02	67.50	25,344.38
ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(2,522.91)	(7,280.35)	(2.66)	(9,805.92)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(667.77)	(522.87)	(2.85)	(1,193.49)
- โอนเปลี่ยนแปลง	0.20	-	-	0.20
- ขายและจำหน่าย	2.90	-	-	2.90
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(3,187.58)	(7,803.22)	(5.51)	(10,996.31)
มูลค่าตามบัญชี				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,142.47	12,451.81	49.84	14,644.12
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	2,137.28	12,148.80	61.99	14,348.07

19. สินทรัพย์เหมือง

การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์เหมือง มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	63,116.66
- เพิ่มขึ้น	581.76
- โอนเปลี่ยนประเภท	0.06
- ขายและจำหน่าย	(22.53)
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(448.28)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	63,227.67
ค่าตัดจำหน่ายสะสม	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(28,395.30)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,523.72)
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	179.52
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(29,739.50)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	(14,786.41)
- ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุฯ 21)	(126.56)
- ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	103.71
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(14,809.26)
มูลค่าตามบัญชี	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	19,934.95
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	18,678.91

20. ค่าความนิยม

การเปลี่ยนแปลงในค่าความนิยม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม	51,408.13	56,987.28
- ซื้อธุรกิจ	(15.98)	29.94
- ขาดทุนจากการซื้อขาย (หมายเหตุฯ 21)	(336.17)	(9,644.17)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(277.81)	4,035.08
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>50,778.17</u>	<u>51,408.13</u>

21. การซื้อขายของสินทรัพย์

กลุ่มบริษัททำการทดสอบการซื้อขายของสินทรัพย์เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่า ราคาตามบัญชีอาจสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือไม่พร้อมใช้งาน รวมถึงค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทจะทำการทดสอบการซื้อขายเป็นประจำทุกปีหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ โดยผลขาดทุนจากการซื้อขายจะรับรู้เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายหรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

ผลขาดทุนจากการซื้อขายของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมอาจถูกกลับรายการ หากประมาณการ และข้อสมมติฐานที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนมีการเปลี่ยนแปลงไป

ในระหว่างปี 2559 มีข้อบ่งชี้ที่สำคัญสำหรับกลุ่มบริษัทในการทดสอบการซื้อขายของสินทรัพย์ อาทิ ประมาณการศักยภาพปริมาณสำรองปิโตรเลียมลดลง ความเสี่ยงจากการลงทุนในโครงการที่หยุดดำเนินการหรือที่มีความล่าช้าไม่เกินไปตามแผน รวมทั้งโอกาสในการขายกิจการที่มีความเป็นไปได้น้อย เป็นต้น

ในการวัดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทได้ใช้ประมาณการ และข้อสมมติฐานที่สำคัญ เช่น ปริมาณสำรองปิโตรเลียมและถ่านหิน ราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ราคาถ่านหิน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราคิดลด ราชจ่ายฝ้ายทุนและราชจ่ายในการดำเนินงาน เป็นต้น

21. การด้อยค่าของสินทรัพย์ (ต่อ)

ในระหว่างปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทได้รับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงบกำไรขาดทุนได้ดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
เงินลงทุนในบริษัทย่อย (หมายเหตุฯ 13.7.3)	-	838.06
เงินลงทุนในการร่วมค้า (หมายเหตุฯ 13.7.1)	620.51	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วม (หมายเหตุฯ 13.7.2)	3,994.64	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (โอนกลับ) (หมายเหตุฯ 17)	1,527.37	(18.07)
สินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่ง		
ทรัพยากร (หมายเหตุฯ 18)	50.85	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (หมายเหตุฯ 18)	286.73	-
สินทรัพย์เหมือง (หมายเหตุฯ 19)	126.56	-
ค่าความนิยม (หมายเหตุฯ 20)	336.17	-
สินทรัพย์อื่น (โอนกลับ)	260.17	(26.54)
รวม	<u>7,203.00</u>	<u>793.45</u>

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทเสียภาษีเงินได้ตามรายละเอียดดังนี้

อัตราร้อยละ

ภาษีเงินได้จากการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศไทย	
ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และ พ.ศ. 2532	50
ภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรของบริษัทฯ และบริษัทย่อย	20
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในต่างประเทศ	5 - 50
ภาษีเงินได้จากการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย	
ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541	0 - 20
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรปิโตรเลียมในประเทศออสเตรเลีย	40

22.1 ภาษีเงินได้ในงบกำไรขาดทุนในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน				
ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน	30,635.96	33,476.44	8,885.11	5,196.03
ภาษีเงินได้ของปีก่อนที่รับรู้ในปีปัจจุบัน	1,146.50	(424.44)	898.99	(58.45)
	<u>31,782.46</u>	<u>33,052.00</u>	<u>9,784.10</u>	<u>5,137.58</u>
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
การเปลี่ยนแปลงของผลแตกต่างชั่วคราว	(3,442.61)	(13,899.87)	(711.33)	(1,134.42)
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจาก				
การแปลงค่าฐานภาษี	(1,746.78)	5,919.30	-	-
	<u>(5,189.39)</u>	<u>(7,980.57)</u>	<u>(711.33)</u>	<u>(1,134.42)</u>
รวม	<u>26,593.07</u>	<u>25,071.43</u>	<u>9,072.77</u>	<u>4,003.16</u>

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.2 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม							
	ยอดสุทธิ		ผลต่างจาก			ณ วันที่ 31 ธ.ค. 59		
	ณ วันที่	กำไร(ขาดทุน)	กำไร(ขาดทุน)	เบ็ดเสร็จอื่น	ซื้อธุรกิจ	การแปลงค่า	สินทรัพย์	หนี้สิน
1 ม.ค. 59	กำไร(ขาดทุน)	เบ็ดเสร็จอื่น	ซื้อธุรกิจ	งบการเงิน	ยอดสุทธิ	รอการตัดบัญชี	รอการตัดบัญชี	
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(54,229.89)	(7,423.02)	-	-	(35.45)	(61,688.36)	8,780.45	(70,468.81)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(9,721.23)	9,621.30	-	(34.29)	(3.01)	(137.23)	230.76	(367.99)
เงินลงทุน	61.46	54.86	-	-	-	116.32	116.32	-
เงินลงทุนเพื่อขาย	(877.45)	-	(1,001.66)	-	(0.10)	(1,879.21)	0.08	(1,879.29)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(2,098.42)	(76.46)	-	-	(1.16)	(2,176.04)	416.33	(2,592.37)
สินค้าคงเหลือ	20.69	130.19	-	-	(0.87)	150.01	151.49	(1.48)
เงินกู้ยืม	268.72	(44.12)	-	-	-	224.60	239.26	(14.66)
ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	5,144.22	211.31	230.89	-	(19.92)	5,566.50	5,567.20	(0.70)
ประมาณการหนี้สินค่าผ่อน	15,818.31	3,294.16	-	-	474.76	19,587.23	19,940.65	(353.42)
ขาดทุนสะสมยกไป	5,754.54	(2,643.27)	407.88	-	(84.94)	3,434.21	3,434.21	-
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน								
ปีโตรเลียมในประเทศออสเตรเลีย	2,502.02	-	-	-	(17.89)	2,484.13	2,484.13	-
ผลกระทบทางภาษีจากการแปลงค่าฐานภาษี	(5,345.55)	1,747.39	-	-	69.36	(3,528.80)	253.28	(3,782.08)
อื่น ๆ	2,356.96	317.05	1,806.09	-	(72.65)	4,407.45	5,714.66	(1,307.21)
ยอดรวมก่อนหักกลบรายการของภาษี	(40,345.62)	5,189.39	1,443.20	(34.29)	308.13	(33,439.19)	47,328.82	(80,768.01)
การหักกลบรายการของภาษี						-	(36,747.62)	36,747.62
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ						(33,439.19)	10,581.20	(44,020.39)

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.2 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม							
	ยอดสุทธิ		ผลต่างจาก			ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58		
	ณ วันที่	กำไร(ขาดทุน)	กำไร(ขาดทุน)	เบ็ดเสร็จอื่น	ซื้อธุรกิจ	งบการเงิน	สินทรัพย์	หนี้สิน
1 ม.ค. 58	กำไร(ขาดทุน)	เบ็ดเสร็จอื่น	เบ็ดเสร็จอื่น	ซื้อธุรกิจ	งบการเงิน	ยอดสุทธิ	รอการตัดบัญชี	รอการตัดบัญชี
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(61,205.66)	11,997.20	-	-	(5,021.43)	(54,229.89)	8,945.64	(63,175.53)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(10,389.54)	1,634.00	-	(56.90)	(908.79)	(9,721.23)	244.62	(9,965.85)
เงินลงทุน	833.00	(762.35)	-	-	(9.19)	61.46	61.46	-
เงินลงทุนเพื่อขาย	(1,044.82)	-	167.20	-	0.17	(877.45)	0.51	(877.96)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(3,034.77)	949.76	-	-	(13.41)	(2,098.42)	416.69	(2,515.11)
สินค้าคงเหลือ	71.27	(52.53)	-	-	1.95	20.69	141.52	(120.83)
เงินกู้ยืม	644.56	(375.61)	-	-	(0.23)	268.72	275.52	(6.80)
ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	4,712.56	325.16	(106.87)	-	213.37	5,144.22	5,144.22	-
ประมาณการหนี้สินค่าผ่อน	8,146.93	6,510.49	-	-	1,160.89	15,818.31	15,818.31	-
ขาดทุนสะสมยกไป	12,020.70	(6,465.42)	-	-	199.26	5,754.54	5,754.54	-
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน								
ปีโตรเลียมในประเทศออสเตรเลีย	2,689.38	(605.85)	-	-	418.49	2,502.02	2,502.02	-
ผลกระทบทางภาษีจากการแปลงค่าฐานภาษี	589.56	(5,919.30)	-	-	(15.81)	(5,345.55)	214.00	(5,559.55)
อื่น ๆ	2,696.92	745.02	(1,319.92)	-	234.94	2,356.96	5,480.14	(3,123.18)
ยอดรวมก่อนหักกลบรายการของภาษี	(43,269.91)	7,980.57	(1,259.59)	(56.90)	(3,739.79)	(40,345.62)	44,999.19	(85,344.81)
การหักกลบรายการของภาษี						-	(34,563.05)	34,563.05
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ						(40,345.62)	10,436.14	(50,781.76)

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.2 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ยอดสุทธิ ณ วันที่			ณ วันที่ 31 ธ.ค. 59		
				สินทรัพย์	หนี้สิน	
	1 ม.ค. 59	กำไร(ขาดทุน)	เบ็ดเสร็จอื่น	ยอดสุทธิ	ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(346.59)	(213.74)	-	(560.33)	-	(560.33)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	141.71	(5.20)	-	136.51	136.51	-
เงินลงทุน	60.48	54.87	-	115.35	115.35	-
เงินลงทุนเพื่อขาย	(877.96)	-	(1,001.49)	(1,879.45)	-	(1,879.45)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(682.04)	(90.37)	-	(772.41)	410.98	(1,183.39)
สินค้าคงเหลือ	60.26	1.48	-	61.74	61.74	-
เงินกู้ยืม	275.53	(36.28)	-	239.25	239.25	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	1,352.12	103.02	172.60	1,627.74	1,627.74	-
อื่น ๆ	(78.34)	897.55	-	819.21	1,147.14	(327.93)
ยอดรวมก่อนหักกลบรายการของภาษี	(94.83)	711.33	(828.89)	(212.39)	3,738.71	(3,951.10)
การหักกลบรายการของภาษี				-	(3,738.71)	3,738.71
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ				(212.39)	-	(212.39)

22. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

22.2 การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ยอดสุทธิ ณ วันที่			ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58		
	1 ม.ค. 58	กำไร(ขาดทุน)	กำไรเบ็ดเสร็จอื่น	ยอดสุทธิ	สินทรัพย์ ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี	หนี้สิน ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชี
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(118.75)	(227.84)	-	(346.59)	-	(346.59)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	145.43	(3.72)	-	141.71	141.71	-
เงินลงทุน	2.83	57.65	-	60.48	60.48	-
เงินลงทุนเพื่อขาย	(1,044.82)	-	166.86	(877.96)	-	(877.96)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(1,387.55)	705.51	-	(682.04)	412.29	(1,094.33)
สินค้าคงเหลือ	61.42	(1.16)	-	60.26	60.26	-
เงินกู้ยืม	(36.29)	311.82	-	275.53	275.53	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	1,200.83	88.13	63.16	1,352.12	1,352.12	-
อื่น ๆ	(282.37)	204.03	-	(78.34)	248.51	(326.85)
ยอดรวมก่อนหักกลบรายการของภาษี	(1,459.27)	1,134.42	230.02	(94.83)	2,550.90	(2,645.73)
การหักกลบรายการของภาษี				-	(2,550.90)	2,550.90
สินทรัพย์(หนี้สิน)ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ				(94.83)	-	(94.83)

23. เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ

การเปลี่ยนแปลงในเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	2,644.25	4,512.79	3,069.55	5,253.77
- Make-up Right	(1,114.57)	(1,868.54)	(1,292.09)	(2,184.22)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,529.68	2,644.25	1,777.46	3,069.55

หน่วย : ล้านบาท

บริษัทฯ ได้จ่ายเงินค่าซื้อก๊าซล่วงหน้าสำหรับปริมาณก๊าซที่ยังไม่สามารถรับมอบได้ตามปริมาณขั้นต่ำที่ระบุในสัญญาซื้อขายก๊าซ (Take-or-Pay) ซึ่งบริษัทฯ มีสิทธิที่จะรับก๊าซที่ได้ชำระเงินล่วงหน้าไปแล้วในปีสัญญาต่อ ๆ ไป (Make-up Right) โดยไม่มีกำหนดเวลา

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซประกอบด้วย เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซจากแหล่งยาดานาในประเทศเมียนมาร์ ซึ่งเป็นยอดคงเหลือสำหรับปริมาณก๊าซที่ยังไม่สามารถรับมอบได้ของปี 2543

24. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินประกันและมัดจำ	724.41	881.53	95.36	78.09
เงินจ่ายล่วงหน้า	27,649.97	12,236.49	3,214.61	3,258.56
ค่าตอบแทนตามสัญญารอดับัญชี	593.91	661.79	-	-
อื่น ๆ	17,114.69	12,692.34	2,567.74	3,696.73
รวม	46,082.98	26,472.15	5,877.71	7,033.38

หน่วย : ล้านบาท

25. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.00 - 5.25 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.53 - 5.25 ต่อปี)

26. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,837.80	3,330.19	2,494.78	2,923.48
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทน				
การต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม	1,965.01	1,919.76	-	-
อื่น ๆ	4,173.60	2,397.48	895.35	883.08
รวม	8,976.41	7,647.43	3,390.13	3,806.56

27. เงินกู้ยืมระยะยาว

เงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินกู้ยืม - สกุลบาท	17,970.11	19,309.05	4,143.52	5,429.02
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ	2,561.11	2,251.98	-	-
หุ้นกู้ - สกุลบาท	22,820.12	32,128.00	8,136.00	31,070.00
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	19,775.03	-	11,208.06	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	929.32	929.32	652.23	649.49
รวม	64,055.69	54,618.35	24,139.81	37,148.51

เงินกู้ยืมระยะยาว

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินกู้ยืม - สกุลบาท	78,668.68	88,421.46	7,014.51	11,158.03
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ	51,583.34	50,261.79	18,321.48	18,202.07
หุ้นกู้ - สกุลบาท	206,065.19	228,874.15	128,297.47	136,433.47
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	177,048.98	204,074.61	51,715.68	62,951.96
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	5,900.71	6,583.36	5,554.54	6,149.32
รวม	519,266.90	578,215.37	210,903.68	234,894.85

เงินกู้ยืมของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 1,000.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 : 3,000.00 ล้านบาท) ค่าประกันโดยกระทรวงการคลัง

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี และเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จำแนกตามประเภทของอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	137,231.35	149,075.10	21,260.77	24,738.68
อัตราดอกเบี้ยคงที่	446,091.24	483,758.62	213,782.72	247,304.68
รวม	583,322.59	632,833.72	235,043.49	272,043.36

อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินกู้ยืม - สกุลบาท	0.50% - 7.83%	0.50% - 7.83%	0.50% - 7.83%	0.50% - 7.83%
เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ				
- ดอลลาร์สหรัฐ	1.85% - 17.00%	1.16% - 2.68%	2.54%	2.32%
- ยูโร	2.50% - 6.00%	1.80% - 6.00%	-	-
- เยนญี่ปุ่น	1.50% - 4.45%	4.45%	4.45%	4.45%
หุ้นกู้ - สกุลบาท	3.41% - 6.58%	3.41% - 6.58%	3.50% - 6.58%	3.50% - 6.58%
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ				
- ดอลลาร์สหรัฐ	3.38% - 6.51%	3.38% - 6.38%	3.38% - 5.88%	3.38% - 5.88%
- เยนญี่ปุ่น	2.71%	2.71%	2.71%	2.71%
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	3.76% - 12.00%	3.76% - 9.00%	3.76% - 4.65%	3.76% - 4.65%

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.1 เงินกู้ยืม

การเปลี่ยนแปลงในเงินกู้ยืมสกุลบาท และสกุลต่างประเทศ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				
	สกุลเงิน				รวมเทียบเท่า บาท
	ดอลลาร์		ยูโร	เยนญี่ปุ่น	
	บาท	สหรัฐ			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	107,730.51	1,194.91	60.38	23,000.00	160,244.28
- กู้เพิ่ม	21,670.88	0.20	102.30	3,160.37	26,692.83
- ชำระคืน	(32,760.83)	(42.53)	(36.36)	-	(35,517.54)
- (กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	6.94	-	-	-	(132.00)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	-	-	-	(395.84)
- อื่น ๆ	(8.71)	(3.07)	-	0.57	(108.49)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	96,638.79	1,149.51	126.32	26,160.94	150,783.24
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(17,970.11)	(60.23)	(10.58)	-	(20,531.22)
เงินกู้ยืมระยะยาว	78,668.68	1,089.28	115.74	26,160.94	130,252.02

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	สกุลเงิน			รวมเทียบเท่า บาท
	ดอลลาร์		เยนญี่ปุ่น	
	บาท	สหรัฐ		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	16,587.05	310.00	23,000.00	34,789.12
- ชำระคืน	(5,429.02)	-	-	(5,429.02)
- ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	-	119.41
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	11,158.03	310.00	23,000.00	29,479.51
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(4,143.52)	-	-	(4,143.52)
เงินกู้ยืมระยะยาว	7,014.51	310.00	23,000.00	25,335.99

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	6,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2554
บาท	5,000	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 7 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559
บาท	7,000	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 7 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะยาวสกลบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	600	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 29 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2553
บาท	1,500	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 16 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2555
บาท	324	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นเป็นรายเดือน จำนวน 60 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2555
บาท	228	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นเป็นรายเดือน จำนวน 60 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2556
บาท	365	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นเป็นรายเดือน จำนวน 84 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2557
บาท	365	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นเป็นรายเดือน จำนวน 84 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557
บาท	300	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2558
บาท	1,200	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2557
บาท	1,800	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2558
บาท	3,875	THBFIX บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 31 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559
บาท	3,875	THBFIX บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 31 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559
บาท	420	MLR หักอัตราส่วนลด	ชำระคืนเงินต้นเป็นรายเดือน จำนวน 90 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559
บาท	141	FDR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 8 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2560

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	500	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวนเมื่อครบระยะเวลา 5 ปี
บาท	5,000	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 38 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554
บาท	3,500	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 20 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2552
บาท	3,600	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 20 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2554
บาท	3,400	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 20 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2555
บาท	5,510	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 20 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2555
บาท	10,000	FDR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 25 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2560
บาท	169	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 29 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2560
บาท	5,400	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2555
บาท	4,600	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2555
บาท	3,700	THBFIX 3 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2558
บาท	10,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559
บาท	3,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2560

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลบาทจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	4,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 12 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561
บาท	5,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563
บาท	15,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่ครบกำหนดเดือนที่ 42 นับจากวันที่เบิกเงินกู้ครั้งแรก
บาท	2,500	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 12 เดือน จำนวน 3 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2559
บาท	7,500	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 15 งวด เริ่มตั้งแต่สิงหาคม 2554
บาท	3,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2558
บาท	7,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 15 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2556
บาท	3,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 14 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2557
บาท	3,000	THBFIX 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือน มิถุนายน 2563
บาท	6,000	อัตราสูงสุดของเงินฝากประจำ 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2559
บาท	1,300	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 16 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2559
บาท	500	คงที่	ชำระคืนเงินต้นทุก 3 เดือน จำนวน 33 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2562

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลต่างประเทศจากสถาบันการเงินของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
เงินญี่ปุ่น	23,000	คงที่	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนเมษายน 2579
ดอลลาร์สหรัฐ	310	BIBOR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนมีนาคม 2561

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.1 เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืม - สกุลต่างประเทศ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินกู้ยืมระยะยาวสกุลต่างประเทศจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	ระยะเวลาชำระคืน
ดอลลาร์สหรัฐ	500	LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนพฤศจิกายน 2560 (ในเดือนมีนาคม 2559 บริษัทย่อยได้ขยายระยะเวลาเงินกู้จากเดิมสิ้นสุดในเดือนพฤศจิกายน 2560 เป็นเดือนมีนาคม 2564)
ดอลลาร์สหรัฐ	75	LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนธันวาคม 2560 (ในเดือนมีนาคม 2559 บริษัทย่อยได้ขยายระยะเวลาเงินกู้จากเดิมสิ้นสุดในเดือนธันวาคม 2560 เป็นเดือนมีนาคม 2564)
เยนญี่ปุ่น	8,503	JPY-LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 37 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561
ดอลลาร์สหรัฐ	100	LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2558
ดอลลาร์สหรัฐ	75	LIBOR บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน ณ วันสิ้นสุดสัญญาในเดือนมกราคม 2561
ดอลลาร์สหรัฐ	100	LIBOR 6 เดือน บวกอัตราส่วนเพิ่ม	ชำระคืนเงินต้นทุก 6 เดือน จำนวน 10 งวด เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2559

กลุ่มบริษัทได้ใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินจากอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 40.2 ถึง 40.4

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.2 หุ้นกู้

การเปลี่ยนแปลงในหุ้นกู้สกุลบาท และสกุลต่างประเทศ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	สกุลเงิน			รวมเทียบเท่า บาท
	ดอลลาร์		เยนญี่ปุ่น	
	บาท	สหรัฐ		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	261,002.15	5,335.39	36,000.00	465,076.76
- ชำระคืน	(32,128.00)	(176.55)	-	(38,358.61)
- (ถ้าไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	190.54	-	-	(422.83)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(190.80)	-	-	(722.05)
- อื่น ๆ	11.42	3.34	-	136.05
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	228,885.31	5,162.18	36,000.00	425,709.32
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(22,820.12)	(238.00)	(36,000.00)	(42,595.15)
หุ้นกู้ระยะยาว	206,065.19	4,924.18	-	383,114.17

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	สกุลเงิน			รวมเทียบเท่า บาท
	ดอลลาร์		เยนญี่ปุ่น	
	บาท	สหรัฐ		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	167,503.47	1,435.79	36,000.00	230,455.43
- ชำระคืน	(31,070.00)	-	-	(31,070.00)
- ถ้าไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	-	(55.54)
- อื่น ๆ	-	0.66	-	27.32
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	136,433.47	1,436.45	36,000.00	199,357.21
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(8,136.00)	-	(36,000.00)	(19,344.06)
หุ้นกู้ระยะยาว	128,297.47	1,436.45	-	180,013.15

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกลบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 หุ้นกู้สกลบาทประเภทไม่ค้ำยสิทธิ และไม่มีประกัน ของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	2,636	1,000	7	4.1	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกุมภาพันธ์ 2560
บาท	1,500	1,000	10	5.87	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนธันวาคม 2560
บาท	4,000	1,000	7 ปี 15 วัน	ปีที่ 1 - 4 : 3.20 ปีที่ 5 - 6 : 4.20 ปีที่ 7 : 5.00	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนธันวาคม 2560
บาท	500	1,000	11	5.91	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนธันวาคม 2561
บาท	18,049	1,000	6 ปี 9 เดือน 19 วัน	ปีที่ 1 - 4 : 4.00 ปีที่ 5 - 6 : 4.40 ปีที่ 7 : 5.50	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2561
บาท	1,000	1,000	15	5.9	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2562
บาท	15,000	1,000	6 ปี 11 เดือน 24 วัน	ปีที่ 1 - 4 : 4.10 ปีที่ 5 - 6 : 5.10	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2562

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 หุ้นกู้สกลบาทประเภทไม่ค้ำยสิทธิ และไม่มีประกัน ของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
		หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
บาท	10,000	1,000	6 ปี 9 เดือน 15 วัน	ปีที่ 1 - 4 : 4.10 ปีที่ 5 - 6 : 5.10	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2562
บาท	22,000	1,000	6 ปี 11 เดือน 19 วัน	4.75	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2563
บาท	4,118	1,000	15	5.95	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2563
บาท	1,030	1,000	15	6.53	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2564
บาท	10,000	1,000	6 ปี 11 เดือน	4	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2564
บาท	4,200	1,000	6 ปี 27 วัน	3.5	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤศจิกายน 2564
บาท	4,000	1,000	12	4.5	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกุมภาพันธ์ 2565
บาท	10,000	1,000	10	6.58	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกันยายน 2566

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกุลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 หุ้นกู้สกุลบาทประเภทไม่ค้ำยสิทธิ ไม่มีประกัน โดยผู้ถือหุ้นกู้สามารถใช้สิทธิไถ่ถอนก่อนกำหนดได้ของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
		หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
บาท	15,000	1,000	15	ปีที่ 1 - 5 : 5.00 ปีที่ 6 - 8 : 6.20 ปีที่ 9 - 15 : 6.80	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2567 (ผู้ถือหุ้นกู้สามารถไถ่ถอนก่อนกำหนดได้ ณ สิ้นปีที่ 8)
บาท	9,400	1,000	15	ปีที่ 1 - 5 : 4.25 ปีที่ 6 - 10 : 5.50 ปีที่ 11 - 15 : 5.75	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกรกฎาคม 2567 (ผู้ถือหุ้นกู้สามารถไถ่ถอนก่อนกำหนดได้ ณ สิ้นปีที่ 10)
บาท	4,000	1,000	100	5.9	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนธันวาคม 2653 (ผู้ถือหุ้นกู้สามารถไถ่ถอนก่อนกำหนดได้ ณ สิ้นปีที่ 50 และ 75 และกรณีอื่นที่ระบุใน ข้อกำหนดด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ออกหุ้นกู้และผู้ถือหุ้นกู้)

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกูลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 หุ้นกู้สกูลบาทประเภทไม่ค้ำยสิทธิ และไม่มีหลักประกันของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
บาท	2,000	1,000	3	3.41	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2560
บาท	3,000	1,000	5	4.13	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2562
บาท	3,000	1,000	7	4.61	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2564
บาท	7,000	1,000	10	4.84	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2567
บาท	3,000	1,000	12	4.80	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนเมษายน 2565
บาท	7,500	1,000	15	5.05	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2570
บาท	2,500	1,000	5	3.99	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2560
บาท	3,000	1,000	10	5.29	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนกรกฎาคม 2560
บาท	5,000	1,000	5	4.76	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2561
บาท	4,746	1,000	3	3.96	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2560
บาท	3,364	1,000	5	4.5	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2562
บาท	6,890	1,000	7	4.96	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2564
บาท	2,800	1,000	10	5.5	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนตุลาคม 2560
บาท	1,942	1,000	10	5.5	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมิถุนายน 2562
บาท	10,000	1,000	7	4.5	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2564

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกุลบาท (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 หุ้นกู้สกุลบาทประเภทไม่ด้อยสิทธิ และไม่มีหลักประกันของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
		หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
บาท	2,500	1,000	15	4.625	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมีนาคม 2561
บาท	5,000	1,000	10	4.8	ชำระดอกเบี้ยทุก 3 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนพฤษภาคม 2562
บาท	8,200	1,000	5	3.91	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมิถุนายน 2562
บาท	11,400	1,000	15	4.82	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมิถุนายน 2572

หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 หุ้นกู้สกุลต่างประเทศประเภทไม่ด้อยสิทธิ และไม่มีหลักประกันของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
		หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
เยนญี่ปุ่น	36,000	100,000,000	10	2.71	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนมิถุนายน 2560
ดอลลาร์สหรัฐ	350	1,000	30	5.875	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนสิงหาคม 2578
ดอลลาร์สหรัฐ	500	1,000	10	3.375	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนตุลาคม 2565
ดอลลาร์สหรัฐ	600	1,000	30	4.5	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนดไถ่ถอนเดือนตุลาคม 2585

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.2 หุ้นกู้ (ต่อ)

หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 หุ้นกู้สกุลต่างประเทศประเภทไม่ด้อยสิทธิ และไม่มีหลักประกันของบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้

สกุลเงิน	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้		อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) ต่อปี	ระยะเวลาชำระคืน
		หุ้นละ	ระยะเวลา (ปี)		
ดอลลาร์สหรัฐ	500	1,000	10	3.625	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด ใต้ถอนเดือนมกราคม 2566
ดอลลาร์สหรัฐ	500	1,000	10	4.875	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด ใต้ถอนเดือนมกราคม 2566
ดอลลาร์สหรัฐ	500	1,000	5	3.707	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด ใต้ถอนเดือนกันยายน 2561
ดอลลาร์สหรัฐ	700	1,000	10	5.692	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด ใต้ถอนเดือนเมษายน 2564
ดอลลาร์สหรัฐ	490	1,000	30	6.35	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด ใต้ถอนเดือนมิถุนายน 2585
ดอลลาร์สหรัฐ	250	100,000	10	6.375	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด ใต้ถอนเดือนพฤษภาคม 2560
ดอลลาร์สหรัฐ	1,000	1,000	10	4.25	ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน และครบกำหนด ใต้ถอนเดือนกันยายน 2565

กลุ่มบริษัทได้ใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินจากอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับหุ้นกู้ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
ข้อ 40.2 ถึง 40.4

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.3 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- ภายใน 1 ปี	1,030.98	1,044.21	735.85	742.72
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,780.07	3,018.00	2,417.06	2,558.32
- เกิน 5 ปี	3,507.32	4,035.94	3,507.31	4,035.94
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(488.34)	(585.47)	(453.45)	(538.17)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	6,830.03	7,512.68	6,206.77	6,798.81
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- หนี้สินหมุนเวียน	929.32	929.32	652.23	649.49
- หนี้สินไม่หมุนเวียน	5,900.71	6,583.36	5,554.54	6,149.32
รวม	6,830.03	7,512.68	6,206.77	6,798.81

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.4 กำหนดชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2559					
	เงินกู้ยืม		หุ้นกู้		หนี้สินตาม	
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	รวม
ภายใน 1 ปี	17,970.11	2,561.11	22,820.12	19,775.03	929.32	64,055.69
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	59,834.93	41,376.95	134,777.01	36,617.82	2,546.45	275,153.16
เกิน 5 ปี	18,833.75	10,206.39	71,288.18	140,431.16	3,354.26	244,113.74
รวม	96,638.79	54,144.45	228,885.31	196,824.01	6,830.03	583,322.59

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2558					
	เงินกู้ยืม		หุ้นกู้		หนี้สินตาม	
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	รวม
ภายใน 1 ปี	19,309.05	2,251.98	32,128.00	-	929.32	54,618.35
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	70,684.12	40,617.69	122,472.57	37,515.34	2,743.44	274,033.16
เกิน 5 ปี	17,737.34	9,644.10	106,401.58	166,559.27	3,839.92	304,182.21
รวม	107,730.51	52,513.77	261,002.15	204,074.61	7,512.68	632,833.72

27. เงินกู้ยืมระยะยาว (ต่อ)

27.4 กำหนดชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2559					
	เงินกู้ยืม		หุ้นกู้		หนี้สินตาม	
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	รวม
ภายใน 1 ปี	4,143.52	-	8,136.00	11,208.06	652.23	24,139.81
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	7,014.51	11,160.77	85,897.47	-	2,200.29	106,273.04
เกิน 5 ปี	-	7,160.71	42,400.00	51,715.68	3,354.25	104,630.64
รวม	11,158.03	18,321.48	136,433.47	62,923.74	6,206.77	235,043.49

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2558					
	เงินกู้ยืม		หุ้นกู้		หนี้สินตาม	
	เงินกู้ยืม สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หุ้นกู้ สกุลบาท	สกุล ต่างประเทศ	หนี้สินตาม สัญญาเช่า การเงิน	รวม
ภายใน 1 ปี	5,429.02	-	31,070.00	-	649.49	37,148.51
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	11,158.03	11,238.68	78,803.47	10,899.22	2,309.41	114,408.81
เกิน 5 ปี	-	6,963.39	57,630.00	52,052.74	3,839.91	120,486.04
รวม	16,587.05	18,202.07	167,503.47	62,951.96	6,798.81	272,043.36

28. ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ณ วันที่ 1 มกราคม	18,787.51	17,253.33	6,760.58	6,004.14
ต้นทุนบริการ	1,519.84	1,661.63	534.21	476.02
ต้นทุนดอกเบี้ย	547.23	535.24	225.65	217.05
ขาดทุนจากการประมาณการตาม หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของภาวะผูกพัน ตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน (กำไร)ขาดทุนจากการประมาณการตาม หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของภาวะผูกพัน ตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	1,136.39	130.12	863.03	315.89
รายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	(939.33)	(645.88)	(256.04)	(251.48)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(34.13)	(8.94)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	21,072.33	18,787.51	8,140.10	6,760.58

รายละเอียดผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานมีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ขาดทุนจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนสมมติฐาน ทางการเงิน	817.50	65.36	789.21	0.07
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนสมมติฐานทาง ประชากรศาสตร์	(4,703.06)	144.65	(4,792.10)	315.82
รวม	5,021.95	(79.89)	4,865.92	-
	1,136.39	130.12	863.03	315.89

28. ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของกลุ่มบริษัท มีดังนี้

	อัตราร้อยละต่อปี
อัตราคิดลด	1.00 - 7.90
อัตราเงินเฟ้อ	1.00 - 7.86
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	0.00 - 15.00
อัตรามรณะ	อ้างอิงตามตารางมรณะปีพุทธศักราช 2551 (TMO08) ประกาศโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และอ้างอิงตามประกาศของแต่ละประเทศ

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของกลุ่มบริษัท มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพัน เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	อัตราเพิ่มขึ้น 1%	อัตราลดลง 1%
อัตราคิดลด	(2,916.65)	4,051.18

ระยะเวลาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของกลุ่มบริษัท คือ 16.55 ปี

29. ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน

การเปลี่ยนแปลงประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	75,746.67
- ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	4,527.35
- ใช้จ่ายระหว่างปี	(528.09)
- กลับรายการประมาณการหนี้สินที่ไม่เกิดขึ้น	(6,418.12)
- ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(576.25)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	72,751.56
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	-
- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	72,751.56

30. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทน				
การต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม	9,099.33	10,931.36	-	-
หนี้สินระยะยาว Make-up	10,089.42	9,710.85	10,089.42	9,710.85
เงินประกันตามสัญญา	1,283.59	1,296.70	750.50	715.53
รายได้รอรับรู้	21,396.40	1,120.17	3,762.41	711.80
อื่น ๆ	6,901.47	7,024.87	4,812.06	5,385.16
รวม	48,770.21	30,083.95	19,414.39	16,523.34

หนี้สินระยะยาว Make-up เกิดจากผลต่างของราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับปริมาณที่บริษัทฯ ได้ชำระล่วงหน้าแล้วกับราคาก๊าซธรรมชาติ ณ วันที่รับก๊าซจริง ที่เกินกว่าภาระดอกเบี้ยเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซสำหรับปริมาณก๊าซในส่วนที่ไม่สามารถรับได้ (Take-or-Pay) ซึ่งต้องจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ร่วมรับภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจากการจ่ายเงินล่วงหน้าของค่าก๊าซแหล่งยาดานาและแหล่งเขตากูน

31. ทุนเรือนหุ้น

31.1 ทุนเรือนหุ้น - ทุนจดทะเบียน

	มูลค่าหุ้น (บาทต่อหุ้น)	จำนวนหุ้นสามัญที่จดทะเบียน (หุ้น)	มูลค่าหุ้นสามัญที่จดทะเบียน (บาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	10	2,857,245,725	28,572,457,250
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	10	2,857,245,725	28,572,457,250

31.2 ทุนเรือนหุ้น - ทุนที่ออกและชำระแล้ว

	จำนวนหุ้นสามัญที่ ออกและชำระเต็ม มูลค่าแล้ว (หุ้น)	มูลค่าหุ้นสามัญที่ ออกและชำระเต็ม มูลค่าแล้ว (บาท)	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น (บาท)	รวม (บาท)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2,856,299,625	28,562,996,250	29,211,131,966	57,774,128,216
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	2,856,299,625	28,562,996,250	29,211,131,966	57,774,128,216

32. เงินสำรอง

32.1 สำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ. 2535 กำหนดให้บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายนี้ไม่สามารถนำไปจัดสรรได้ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายครบร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

32.2 สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย

การเปลี่ยนแปลงในสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	1,145.11	1,098.74	1,145.11	1,098.74
จัดสรรระหว่างปี	29.28	46.37	29.28	46.37
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,174.39	1,145.11	1,174.39	1,145.11

กองทุนประกันวินาศภัยจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการรับประกันภัยเฉพาะในธุรกิจของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ จัดสรรกำไรสุทธิที่ได้จากผลการดำเนินงานและผลตอบแทนของกองทุนฯ ในแต่ละปีสมทบเข้ากับเงินกองทุน

33. กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง (บาท)	94,039,732,600	20,666,429,339	70,808,045,526	9,554,795,531
ปรับปรุงกำไร (บาท)	(1,251,699,863)	(726,752,435)	-	-
กำไรที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้น				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง (บาท)	92,788,032,737	19,939,676,904	70,808,045,526	9,554,795,531
กำไร(ขาดทุน)ที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้น				
ต่อหุ้นจากการดำเนินงานที่ยกเลิก (บาท)	569,345,640	(730,012,230)	-	-
กำไรที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้น (บาท)	93,357,378,377	19,209,664,674	70,808,045,526	9,554,795,531
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	2,856,299,625	2,856,299,625	2,856,299,625	2,856,299,625
กำไรต่อหุ้นจากการดำเนินงานต่อเนื่อง				
(บาท / หุ้น)	32.48	6.98	24.79	3.35
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นจากการดำเนินงาน				
ที่ยกเลิก (บาท / หุ้น)	0.20	(0.25)	-	-
กำไรต่อหุ้น (บาท / หุ้น)	32.68	6.73	24.79	3.35

34. รายได้จากการขายและการให้บริการ

รายได้จากการขายและการให้บริการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	955,098.93	1,176,447.69	937,419.90	1,115,612.06
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	385,481.40	489,133.50	462,005.12	575,310.95
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี	318,839.37	307,727.35	32,955.13	15,647.43
ผลิตภัณฑ์เหมือง	15,994.85	13,632.79	-	-
รายได้จากธุรกิจเสริม	11,773.68	10,437.88	6,825.20	5,640.02
รายได้จากการให้บริการ	11,643.10	9,248.61	50.26	38.63
อื่น ๆ	20,014.71	18,923.89	137.88	2.00
รวม	1,718,846.04	2,025,551.71	1,439,393.49	1,712,251.09

รายได้จากการขายและการให้บริการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ได้รวมรายได้จากการขายให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในงบการเงินรวมจำนวน 117,298.97 ล้านบาท และ 147,529.16 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 106,279.70 ล้านบาท และ 145,873.74 ล้านบาท ตามลำดับ

35. รายได้อื่น

รายได้อื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558*	2559	2558
รายได้ค่าขนส่ง	5,033.33	5,069.30	7,749.19	8,807.01
เงินปันผลรับ	797.96	483.23	24,937.11	25,236.30
ดอกเบี้ยรับ	5,625.35	6,292.92	4,521.72	4,233.12
เงินชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ของ				
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ	(2.00)	(1.90)	(2.00)	(1.90)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	1,887.21	2,423.22	-	10,327.28
กำไร(ขาดทุน)จากตราสารอนุพันธ์	(8,981.50)	4,728.97	181.35	(1,490.87)
อื่น ๆ	5,322.30	11,788.43	3,375.50	6,425.00
รวม	9,682.65	30,784.17	40,762.87	53,535.94

เงินชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ (Take-or-Pay) เป็นเงินชดเชยที่บริษัทฯ ได้รับจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกลุ่มลูกค้าผลิตไฟฟ้าอิสระ (IPP) เพื่อลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บริษัทฯ ได้กู้มาเพื่อจ่ายเงินล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ

* บริษัทฯ ได้จัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้กับการนำเสนองบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

36. ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะที่สำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558*	2559	2558
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป				
และงานระหว่างทำ	(3,957.87)	17,199.60	(5,809.65)	12,808.15
ซื้อสินค้า และวัตถุดิบใช้ไป	1,265,007.76	1,550,348.93	1,323,745.55	1,600,505.83
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	43,766.96	46,602.99	9,651.28	8,792.36
ค่าจ้างบุคคลภายนอก	8,434.78	9,757.94	7,654.19	8,175.49
ค่าขนส่ง	17,955.37	21,197.29	6,708.15	7,468.64
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	128,733.80	143,336.11	18,674.80	16,740.65
ค่าซ่อมแซม	15,179.11	17,155.21	3,566.93	4,336.57
ค่าสาธารณูปโภค	12,439.22	16,519.82	11,703.90	14,421.86
ค่าเช่าและค่าประกันภัยทรัพย์สิน	9,119.56	8,860.08	3,759.54	3,585.48
(โอนกลับ)หนี้สงสัยจะสูญ	276.28	(3,394.45)	5,153.80	35,047.24
ขาดทุนจากการซื้อขายของสินทรัพย์	7,203.00	72,873.22	793.45	16,956.96
อื่น ๆ	31,395.09	46,127.67	6,657.40	13,042.88
รวม	1,535,553.06	1,946,584.41	1,392,259.34	1,741,882.11

* บริษัทฯ ได้จัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้กับการนำเสนองบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

37. ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปีโตรเลียม

ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปีโตรเลียม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2559	2558
ค่าภาคหลวง	13,266.05	15,201.82
ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ	304.38	8.95
รวม	13,570.43	15,210.77

38. ดัชนีทุนทางการเงิน

ดัชนีทุนทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ดอกเบี้ยจ่าย				
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	8,949.88	9,703.88	1,040.92	1,225.12
หุ้นกู้	15,082.98	15,770.78	9,155.62	9,475.37
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	124.01	132.63	95.96	103.16
อื่น ๆ	3,442.51	2,914.46	1.27	-
ดัชนีทุนทางการเงินอื่น	1,287.87	1,557.65	612.69	571.08
รวม	28,887.25	30,079.40	10,906.46	11,374.73

39. ส่วนงานดำเนินงาน

ส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทที่จัดทำให้กับผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานดำเนินงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน กลุ่มบริษัทจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของผลิตภัณฑ์และบริการ กลุ่มบริษัทจำแนกส่วนงานตามธุรกิจหลักได้ดังนี้

กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ

1. ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

ดำเนินธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเป็นผู้ดำเนินการ และร่วมลงทุนกับบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำ ทั้งนี้ โครงการในประเทศส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวไทย โครงการในต่างประเทศครอบคลุมภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อเมริกาเหนือ แอฟริกา และตะวันออกกลาง

2. ธุรกิจก๊าซธรรมชาติ

ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหา ขนส่ง จัดจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ และดำเนินธุรกิจโรงแยกก๊าซธรรมชาติ โดยนำผลิตภัณฑ์จากโรงแยกก๊าซธรรมชาติไปเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคครัวเรือน ขนส่ง และอุตสาหกรรม

กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย

1. ธุรกิจน้ำมัน

ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและน้ำมันหล่อลื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภายใต้การจัดการจัดส่ง และการปฏิบัติการของระบบ รับ เก็บ จ่าย ที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินธุรกิจค้าปลีกในสถานีบริการ

2. ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

ดำเนินธุรกิจนำเข้า ส่งออก และการค้าระหว่างประเทศ ในผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี รวมทั้งผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการดำเนินการบริหารความเสี่ยงราคา และการจัดการขนส่งระหว่างประเทศ

3. ธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น

ดำเนินธุรกิจกลั่นน้ำมัน ผลิตและจำหน่ายน้ำมันปิโตรเลียมสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ให้กับตลาดในประเทศและต่างประเทศ

ธุรกิจถ่านหิน

ดำเนินธุรกิจเหมืองถ่านหิน โดยทำการสำรวจ ผลิตและจำหน่ายถ่านหินในต่างประเทศ

การดำเนินงานอื่นของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่ประกอบด้วย ส่วนงานอื่น ๆ ซึ่งไม่มีส่วนงานใดเป็นส่วนงานที่ต้องรายงานแยกต่างหาก

39. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	ปีโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ		ปีโตรเลียมขั้นปลาย			ถ่านหิน	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	หน่วย : ล้านบาท รวม
	สำรวจและ ผลิตปีโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ	น้ำมัน	การค้าระหว่าง ประเทศ	ปีโตรเคมีและ การกลั่น				
	ขาย - นอกกิจการ	21,358.25	328,078.96	479,301.12	379,143.87				
- ระหว่างกัน	128,858.80	129,906.64	5,971.99	369,285.10	289,672.32	311.98	4,312.43	(928,319.26)	-
ขายสุทธิ	150,217.05	457,985.60	485,273.11	748,428.97	784,456.34	16,306.83	4,497.40	(928,319.26)	1,718,846.04
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น*	129,831.22	84,231.54	36,692.23	3,861.69	117,923.59	5,450.02	(412.44)	(1,842.50)	375,735.35
กำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้	107,464.39	72,082.29	23,676.91	2,865.25	101,846.50	4,194.95	669.73	(273.98)	312,526.04
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	73,518.95	18,116.02	3,707.97	32.73	30,405.31	1,934.45	1,018.37	-	128,733.80
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	33,945.44	53,966.27	19,968.94	2,832.52	71,441.19	2,260.50	(348.64)	(273.98)	183,792.24
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	73.71	1,203.99	896.87	-	1,969.21	(0.27)	(0.30)	-	4,143.21
โอนกลับ(ขาดทุน)จากการด้อยค่าของสินทรัพย์	(1,688.29)	(4,086.04)	35.78	-	(655.53)	(310.65)	(498.27)	-	(7,203.00)
อื่น ๆ	872.10	418.19	17.28	6.27	58.75	1,171.37	(209.60)	-	2,334.36
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน :									
ดอกเบี้ยรับ									5,625.35
ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์									(8,981.50)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ									4,472.68
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้									184,183.34
ต้นทุนทางการเงิน									(28,887.25)
กำไรก่อนภาษีเงินได้									155,296.09
ภาษีเงินได้									(26,593.07)
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง									128,703.02
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี									872.07
กำไรสำหรับปี									129,575.09

*กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในต้นทุนขาย

39. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ต่อ)

	ปีโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ		ปีโตรเลียมขั้นปลาย		ถ่านหิน	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	หน่วย : ล้านบาท
	สำรวจและ ผลิตปีโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ	น้ำมัน	การค้าระหว่าง ประเทศ				ปีโตรเคมีและ การกลั่น
การแบ่งปันกำไร								
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่								
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง								94,039.73
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี								569.35
								<u>94,609.08</u>
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม								
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง								34,663.28
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี								302.73
								<u>34,966.01</u>
กำไรสำหรับปี								<u>129,575.09</u>

39. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ต่อ)

	ปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ		ปิโตรเลียมขั้นปลาย			ถ่านหิน	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	หน่วย : ล้านบาท รวม
	สำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ	น้ำมัน	การค้าระหว่าง ประเทศ	ปิโตรเคมีและ การกลั่น				
	สินทรัพย์ของส่วนงาน	653,353.23	411,369.32	100,624.72	96,337.48				
สินทรัพย์ระหว่างกัน	14,085.07	12,230.93	1,638.12	38,582.19	24,046.29	434.91	89,648.96	(180,666.47)	-
เงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	967.35	13,623.46	4,988.34	-	36,694.24	-	-	-	56,273.39
รวมสินทรัพย์ตามส่วนงาน	668,405.65	437,223.71	107,251.18	134,919.67	771,772.56	32,771.17	250,072.41	(180,666.47)	2,221,749.88
สินทรัพย์ที่ไม่ได้เป็นส่วน									10,581.20
สินทรัพย์รวม									<u>2,232,331.08</u>
หนี้สินของส่วนงาน	229,580.96	88,524.87	31,420.76	117,536.15	295,035.98	4,596.39	250,018.57	-	1,016,713.68
หนี้สินระหว่างกัน	677.52	35,040.08	24,495.35	8,757.47	44,398.82	62,395.62	3,912.94	(179,677.80)	-
รวมหนี้สินตามส่วนงาน	230,258.48	123,564.95	55,916.11	126,293.62	339,434.80	66,992.01	253,931.51	(179,677.80)	1,016,713.68
หนี้สินที่ไม่ได้เป็นส่วน									44,020.39
หนี้สินรวม									<u>1,060,734.07</u>
รายจ่ายฝ่ายทุน	41,067.07	25,958.73	7,785.39	152.86	36,206.03	1,039.34	823.50	-	113,032.92

39. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

	ปีโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ		ปีโตรเลียมขั้นปลาย		ถ่านหิน	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	หน่วย : ล้านบาท	
								รวม	
	สำรวจและ ผลิตปีโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ	น้ำมัน	การค้าระหว่าง ประเทศ				ปีโตรเคมีและ การกลั่น	
ขาย - นอกกิจการ	25,982.15	404,372.55	507,835.07	519,764.08	553,452.33	13,632.79	512.74	-	2,025,551.71
- ระหว่างกัน	158,428.56	138,426.08	3,694.56	430,168.89	320,742.32	-	4,357.21	(1,055,817.62)	-
ขายสุทธิ	184,410.71	542,798.63	511,529.63	949,932.97	874,194.65	13,632.79	4,869.95	(1,055,817.62)	2,025,551.71
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น*	160,922.27	61,360.49	28,381.02	3,974.72	100,679.94	3,996.48	(262.44)	(1,095.05)	357,957.43
กำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา									
ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้	132,269.39	47,832.02	15,133.11	3,273.98	84,888.16	2,728.59	1,089.25	(1,000.60)	286,213.90
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	92,396.33	15,857.08	2,976.21	32.42	27,574.67	2,892.30	1,609.09	(1.99)	143,336.11
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	39,873.06	31,974.94	12,156.90	3,241.56	57,313.49	(163.71)	(519.84)	(998.61)	142,877.79
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	138.46	1,425.26	863.66	-	4,004.13	(0.59)	(399.22)	-	6,031.70
โอนกลับ(สำรอง)หนี้สงสัยจะสูญ	-	103.61	(210.56)	(6.27)	2,782.09	-	-	725.58	3,394.45
โอนกลับ(ขาดทุน)จากการด้อยค่าของสินทรัพย์	(48,610.90)	-	1.05	-	(2,530.90)	(20,275.26)	(1,457.21)	-	(72,873.22)
อื่น ๆ	-	(4.08)	(0.23)	-	(96.72)	-	2,616.34	12.46	2,527.77
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน :									
ดอกเบี้ยรับ									6,292.92
กำไรจากตราสารอนุพันธ์									4,728.97
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ									(5,992.08)
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้									86,988.30
ต้นทุนทางการเงิน									(30,079.40)
กำไรก่อนภาษีเงินได้									56,908.90
ภาษีเงินได้									(25,071.43)
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง									31,837.47
ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี									(1,118.17)
กำไรสำหรับปี									30,719.30
*กำไรขั้นต้น ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในต้นทุนขาย									

39. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 (ต่อ)

	ปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ		ปิโตรเลียมขั้นปลาย		ถ่านหิน	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	หน่วย : ล้านบาท
	สำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ	น้ำมัน	การค้าระหว่าง ประเทศ				ปิโตรเคมีและ การกลั่น
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)								
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่								
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง								20,666.43
ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี								(730.01)
								<u>19,936.42</u>
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม								
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง								11,171.04
ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี								(388.16)
								<u>10,782.88</u>
กำไรสำหรับปี								<u>30,719.30</u>

39. ส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

งบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 (ต่อ)

	ปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ		ปิโตรเลียมขั้นปลาย			ถ่านหิน	อื่น ๆ	ปรับปรุงบัญชี ระหว่างกัน	หน่วย : ล้านบาท
									รวม
	สำรวจและ ผลิตปิโตรเลียม	ก๊าซธรรมชาติ	น้ำมัน	การค้ำระหว่าง ประเทศ	ปิโตรเคมีและ การกลั่น				
สินทรัพย์ของส่วนงาน	682,164.43	405,877.55	88,472.60	79,988.15	668,755.36	31,752.72	144,529.17	-	2,101,539.98
สินทรัพย์ระหว่างกัน	17,884.47	12,773.24	1,969.17	32,077.88	20,153.89	27.16	35,676.08	(120,561.89)	-
เงินลงทุนในการร่วมค้า และบริษัทร่วม	1,046.17	17,642.32	5,427.68	-	37,274.56	143.76	485.58	-	62,020.07
รวมสินทรัพย์ตามส่วนงาน	701,095.07	436,293.11	95,869.45	112,066.03	726,183.81	31,923.64	180,690.83	(120,561.89)	2,163,560.05
สินทรัพย์ที่ไม่ได้ปันส่วน									10,436.14
สินทรัพย์รวม									2,173,996.19
หนี้สินของส่วนงาน	253,506.01	92,536.53	25,857.55	88,984.01	287,440.18	4,121.76	283,081.01	-	1,035,527.05
หนี้สินระหว่างกัน	730.59	38,391.94	18,061.68	10,028.28	38,994.07	7,052.92	5,719.52	(118,979.00)	-
รวมหนี้สินตามส่วนงาน	254,236.60	130,928.47	43,919.23	99,012.29	326,434.25	11,174.68	288,800.53	(118,979.00)	1,035,527.05
หนี้สินที่ไม่ได้ปันส่วน									50,781.76
หนี้สินรวม									1,086,308.81
รายจ่ายฝ่ายทุน	65,466.38	34,088.91	8,956.60	23.71	54,086.00	1,945.59	2,694.34	-	167,261.53

ราคาระหว่างกลุ่มธุรกิจใช้ราคาตลาดตามปกติ ยกเว้น ราคาระหว่างกลุ่มธุรกิจภายในบริษัทฯ ใช้ราคาตลาดสุทธิจากค่าบริหารคลังปิโตรเลียมและค่าดำเนินการ

40. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญได้แก่ ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมันในตลาดโลก กลุ่มบริษัทมีรายการซื้อขาย และกู้ยืมเงินบางส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานซึ่งต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยทั้งแบบคงที่และแบบลอยตัว ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงทำรายการตราสารอนุพันธ์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยง เช่น การทำสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย และสัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น ส่วนความเสี่ยงจากราคาน้ำมันในตลาดโลก ได้มีการป้องกัน โดยการทำสัญญาซื้อขายราคาน้ำมันล่วงหน้า

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ราคาน้ำมันในตลาดโลกต้องรายงานต่อผู้บริหารเกี่ยวกับรายละเอียดของต้นทุน ราคาตลาดของเครื่องมือทางการเงินทุกประเภทรวมถึงสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาซื้อขายราคาน้ำมันล่วงหน้าที่ยังคงค้างอยู่ โดยครอบคลุมถึงในเรื่องดังต่อไปนี้

- ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- ความเสี่ยงจากสกุลเงิน
- ความเสี่ยงจากสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย
- ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย
- ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมัน
- ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

40. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

40.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า โดยมีราคาตามสัญญาและอัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญาซื้อและขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
สัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า				
อัตรา 33.8475 - 36.6000 บาท = 1 USD	-	50,167.95	-	22,262.43
อัตรา 34.6210 - 36.6700 บาท = 1 USD	56,544.13	-	-	-
อัตรา 34.9507 - 36.0642 บาท = 1 USD	-	-	18,206.61	-
อัตรา 35.5100 - 39.8200 บาท = 1 EUR	-	4,422.66	-	-
อัตรา 36.9500 - 40.3900 บาท = 1 EUR	182.38	-	-	-
อัตรา 105.8000 - 106.8000 JPY = 1 USD	18.10	-	-	-
สัญญาขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า				
อัตรา 33.0145 - 40.3231 บาท = 1 USD	-	11,511.93	-	3,712.29
อัตรา 34.6670 - 36.0200 บาท = 1 USD	-	-	42,378.86	-
อัตรา 34.6670 - 36.0880 บาท = 1 USD	60,115.62	-	-	-
อัตรา 36.1000 - 37.9720 บาท = 1 EUR	-	11.55	-	-
อัตรา 37.9516 - 37.9769 บาท = 1 EUR	0.18	-	-	-
อัตรา 5.1360 - 5.3675 บาท = 1 CNY	-	3,277.02	-	-
อัตรา 0.2776 - 0.3006 บาท = 1 JPY	-	177.80	-	-

40.2 ความเสี่ยงจากสกุลเงิน

บริษัทฯ ได้มีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินของเงินกู้ยืมระยะยาวในรูปแบบของสัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ (Participating SWAP) ซึ่งตามเงื่อนไขในสัญญาสิทธิดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
23,000 ล้านดอลลาร์ ต่อ 196.94 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	7,160.71	6,963.39	7,160.71	6,963.39

ทั้งนี้สัญญาสิทธิดังกล่าวมีอายุครบกำหนดชำระเกิน 5 ปี ทั้งจำนวน

40. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

40.3 ความเสี่ยงจากสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทได้มีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ โดยมีเงื่อนไขตามสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
36,000 ล้านบาท ต่อ 290.51 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	11,208.06	10,899.22	11,208.06	10,899.22
2,636 ล้านบาท ต่อ 79.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	2,636.00	2,636.00	2,636.00	2,636.00
4,000 ล้านบาท ต่อ 120.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	4,000.00	4,000.00	4,000.00	4,000.00
3,000 ล้านบาท ต่อ 99.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	3,000.00	3,000.00	3,000.00	3,000.00
9,000 ล้านบาท ต่อ 285.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	9,000.00	9,000.00	9,000.00	9,000.00
2,500 ล้านบาท ต่อ 82.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	-	2,500.00	-	-
5,000 ล้านบาท ต่อ 161.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	-	4,997.90	-	-
8,200 ล้านบาท ต่อ 251.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	-	8,192.96	-	-
11,400 ล้านบาท ต่อ 349.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	-	11,387.25	-	-
2,500 ล้านบาท ต่อ 81.43 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	2,500.00	2,500.00	-	-
2,640 ล้านบาท ต่อ 85.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	3,081.50	2,640.00	-	-
5,000 ล้านบาท ต่อ 162.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	5,854.07	5,000.00	-	-
7,000 ล้านบาท ต่อ 220.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	-	7,910.45	-	-
5,982 ล้านบาท ต่อ 90.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	-	5,981.80	-	-
27,100 ล้านบาท ต่อ 844.85 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	27,100.00	-	-	-
2,234.32 ล้านบาท ต่อ 64.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	2,234.32	-	-	-
2,113.43 ล้านบาท ต่อ 61.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	2,113.43	-	-	-
รวม	<u>72,727.38</u>	<u>80,645.58</u>	<u>29,844.06</u>	<u>29,535.22</u>

40. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

40.3 ความเสี่ยงจากสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

ซึ่งสามารถวิเคราะห์ห้ำอายุของสัญญาได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	23,006.81	8,299.27	16,844.06	-
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	33,020.89	54,431.75	9,000.00	25,535.22
เกิน 5 ปี	16,699.68	17,914.56	4,000.00	4,000.00
รวม	72,727.38	80,645.58	29,844.06	29,535.22

40.4 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัท ได้มีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ โดยมีเงื่อนไขตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	10.00	3,900.00	-	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	35,795.55	36,034.12	35,795.55	36,034.12
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวในอัตราที่ลดลงในสกุลเงินบาท	-	7,000.00	-	7,000.00
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวในสกุลเงินบาท	4,000.00	-	4,000.00	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ในสกุลเงินเยน	7,900.22	-	-	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ในสกุลเงินบาท	10,020.00	5,802.54	4,000.00	5,000.00
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจากอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ในอัตราที่ลดลงในสกุลเงินบาท	-	2,500.00	-	-
รวม	57,725.77	55,236.66	43,795.55	48,034.12

40. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

40.4 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

ซึ่งสามารถวิเคราะห์ห้ออายุของสัญญาได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	4,520.00	2,700.00	1,500.00	2,400.00
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	47,012.00	34,451.28	42,295.55	45,634.12
เกิน 5 ปี	6,193.77	18,085.38	-	-
รวม	<u>57,725.77</u>	<u>55,236.66</u>	<u>43,795.55</u>	<u>48,034.12</u>

40.5 ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมัน

กลุ่มบริษัทได้ทำอนุพันธ์ประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีปริมาณน้ำมันตามสัญญาดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดภายในเดือนมกราคม - ธันวาคม 2560 จำนวน 19.26 ล้านดอลลาร์ ในงบการเงินรวม และจำนวน 3.12 ล้านดอลลาร์ ในงบการเงินเฉพาะกิจการ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จำนวน 22.87 ล้านดอลลาร์ ในงบการเงินรวมและจำนวน 5.77 ล้านดอลลาร์ ในงบการเงินเฉพาะกิจการ)

40.6 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกค้าไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อกำหนดในการให้สินเชื่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายทางการเงินแก่บริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้มีการบริหารความเสี่ยงโดยปรับนโยบายการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยพัฒนาเครื่องมือบริหารสินเชื่อต่าง ๆ ร่วมกับธนาคารเพื่อให้การสนับสนุนวงเงินสินเชื่อกับลูกค้าสำหรับซื้อผลิตภัณฑ์จาก ปตท. อาทิ โครงการสินเชื่อผ่านธนาคาร (Dealer Financing และ Supply Chain Credit) การจัดทำประกันภัยลูกค้าหนี้การค้า (Trade Credit Insurance) และการให้บริการเติมน้ำมันด้วยบัตร (Payment card และ Fleet card) เพื่อลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อของบริษัทฯ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการป้องกันและลดความเสี่ยง รวมถึงกำหนดให้มีการจัดระดับประเมินความน่าเชื่อถือสำหรับลูกค้าทั้งหมดของบริษัทฯ

41. การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนที่หมุนเวียนมีมูลค่าใกล้เคียงกับราคาตามบัญชี เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น

มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมระยะยาวและเงินกู้ยืมระยะยาว ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงจากอัตราตามท้องตลาดมีมูลค่าใกล้เคียงกับราคาตามบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	หน่วย : ล้านบาท		
	งบการเงินรวม		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม			
เงินลงทุนเพื่อขาย			
ตราสารทุน	6,709.86	-	6,709.86
กองทุนรวม	11,719.17	-	11,719.17
ตราสารหนี้	-	5,410.51	5,410.51
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	957.36	957.36
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	618.97	618.97
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	200.16	200.16
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	254.61	116.14	370.75
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	378.56	378.56
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม			
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	139.95	139.95
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	6,330.63	6,330.63
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	312.77	312.77
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	1,742.39	4,109.89	5,852.28
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	45.26	45.26

41. การวัดมูลค่าสุทธิธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท		
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิธรรม			
เงินลงทุนเพื่อขาย			
ตราสารทุน	6,549.82	-	6,549.82
กองทุนรวม	11,566.43	-	11,566.43
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	618.97	618.97
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	99.67	99.67
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิธรรม			
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	1,702.63	1,702.63
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	212.29	212.29

41. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม			
เงินลงทุนเผื่อขาย			
ตราสารทุน	5,043.26	-	5,043.26
กองทุนรวม	8,309.73	-	8,309.73
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	295.51	295.51
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	6,772.58	6,772.58
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	448.52	448.52
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	2,136.10	6,466.26	8,602.36
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	601.84	601.84
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม			
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	479.19	479.19
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	7,099.16	7,099.16
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	365.65	365.65
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	923.30	8,813.04	9,736.34
สัญญาอนุพันธ์อื่น ๆ	-	27.09	27.09

41. การวัดมูลค่าสุทธิธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท		
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิธรรม			
เงินลงทุนเพื่อขาย			
ตราสารทุน	4,939.04	-	4,939.04
กองทุนรวม	8,169.75	-	8,169.75
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	159.11	159.11
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	292.50	292.50
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิธรรม			
ตราสารอนุพันธ์			
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	1,652.43	1,652.43
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	176.81	176.81

41. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	12,859.24	10,126.40	22,985.64
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	53.90	-	53.90
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	648.61	-	648.61
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	136.21	-	136.21
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	250,494.92	-	250,494.92
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	212,803.71	-	212,803.71
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	46.53	-	46.53
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	974.78	-	974.78

41. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	11,227.50	719.49	11,946.99
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	53.90	-	53.90
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	648.61	-	648.61
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	136.21	-	136.21
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	151,921.49	-	151,921.49
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	63,394.46	-	63,394.46
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	46.53	-	46.53
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	60.28	-	60.28

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	10,659.50	10,131.98	20,791.48
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	74.16	-	74.16
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	155.15	-	155.15
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	280.11	-	280.11
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	323,788.51	-	323,788.51
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	173,901.30	-	173,901.30
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	120.13	-	120.13
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	4,157.06	-	4,157.06

41. การวัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	9,024.68	621.98	9,646.66
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	74.16	-	74.16
สัญญาสิทธิเลือกซื้อเงินตราต่างประเทศ	-	155.15	-	155.15
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	280.11	-	280.11
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้ - สกุลบาท	-	185,356.89	-	185,356.89
หุ้นกู้ - สกุลต่างประเทศ	-	62,000.52	-	62,000.52
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	10.69	-	10.69
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	148.80	-	148.80

เทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรมและข้อมูลที่ใช้สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับ 2

มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้และตราสารอนุพันธ์คำนวณ โดยใช้เทคนิคการคิดมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่าโดยใช้อัตราคิดลดที่ปรับด้วยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราแลกเปลี่ยนทันที อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าของเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย เส้นอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ และเส้นราคาล่วงหน้าของสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนประเภทที่ดินประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระ โดยใช้วิธีราคาตลาด (Market Approach)

เทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรมและข้อมูลที่ใช้สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับ 3

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนประเภทที่ดินและอาคารให้เช่า ประเมินโดยใช้วิธีรายได้ (Income Approach) ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมดังกล่าว ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน และต้นทุนทางการเงิน

ในระหว่างปี ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

42. เงินปันผลจ่าย

เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 ของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการปี 2558 ในอัตราหุ้นละ 10.00 บาท คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 28,560.92 ล้านบาท โดยเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 บริษัทฯ ได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลประกอบการงวด 6 เดือนแรกของปี 2558 ในอัตราหุ้นละ 6.00 บาท จำนวน 2,856,090,628 หุ้น คิดเป็นเงินจำนวน 17,136.54 ล้านบาท คงเหลือเงินปันผลที่จ่ายเพิ่มดังนี้

เงินปันผล	สำหรับงวดผลการดำเนินงาน	อัตรากำไรจ่าย เงินปันผล (บาท/หุ้น)	จำนวนหุ้น (หุ้น)	จำนวนเงินรวม (ล้านบาท)	วันที่จ่าย
ประจำปี 2558	1 ก.ค. 2558 - 31 ธ.ค. 2558	4.00	2,856,093,871	11,424.38	29 เม.ย. 2559

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 8/2559 ได้มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับผลประกอบการงวด 6 เดือนแรกของปี 2559 ดังนี้

เงินปันผล	สำหรับงวดผลการดำเนินงาน	อัตรากำไรจ่าย เงินปันผล (บาท/หุ้น)	จำนวนหุ้น (หุ้น)	จำนวนเงินรวม (ล้านบาท)	วันที่จ่าย
ระหว่างกาล	1 ม.ค. 2559 - 30 มิ.ย. 2559	6.00	2,855,946,746	17,135.68	16 ก.ย. 2559

43. สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 สำหรับกิจการดังนี้

- ◆ โรงแยกก๊าซอีเทน
- ◆ โรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 6
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปโรงไฟฟ้าพระนครเหนือ
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นที่ 4 ระยอง-แก่งคอย
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกชายแดนไทย-สหภาพเมียนมาร์
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาตินครสวรรค์
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาตินครราชสีมา
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกเส้นที่ 5
- ◆ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติจากสถานีควบคุมความดันก๊าซฯราชบุรี-วังน้อย ที่ 6 ไปยัง จ.ราชบุรี

ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์โดยสังเขปดังนี้

- ◆ ได้รับยกเว้นภาษีอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ
- ◆ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมบางกิจการ เป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ ได้ใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ โรงแยกก๊าซอีเทน และ โรงแยกก๊าซธรรมชาติหน่วยที่ 6

43. สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

รายได้จากการขายและการให้บริการของบริษัทฯ แยกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	120,922.78	144,689.63
กิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	1,318,470.71	1,567,561.46
รวม	<u>1,439,393.49</u>	<u>1,712,251.09</u>

บริษัทย่อยบางบริษัท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

TOP ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูป ผลิตกระแสไฟฟ้าและไอน้ำ การผลิตผลิตภัณฑ์จากปิโตรเคมี การผลิตผลิตภัณฑ์เคมี การผลิตเอทานอล การให้บริการขนส่งทางเรือ การให้บริการท่อน้ำมันดิบกลางทะเล และเขตอุตสาหกรรม โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 7 ปี ถึง 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ หรือระยะเวลา 8 ปี นับจากวันที่มีรายได้ภายหลังจากการได้รับการส่งเสริม และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

PTTGC ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นปลาย กิจการผลิตสารอนุรูปการ กิจการให้บริการท่าเทียบเรือสำหรับขนถ่ายสินค้าเหลวและคลังเก็บสินค้าเหลว กิจการบริการขนส่งสินค้าสำหรับเดินทะเล กิจการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีจากปิโตรเลียม กิจการวิจัยและพัฒนาเคมีภัณฑ์โพลีเมอร์และสูตรเคมี กิจการบริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ และกิจการโรงกลั่นน้ำมัน โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

43. สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

GPSC ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตไฟฟ้า ไอ้ น้ำ และน้ำเย็น โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

IRPC ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการการผลิต Acetylene Black และ Compounded Plastic โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานร่วมและไอ้ น้ำ (CHP) โครงการ Propylene (PRP) โครงการ Blown Film โครงการ Recovery from Purge Gas at PP Plant โครงการ EBSM Upgrading for ABS Specialties (EBSM) โครงการ Multi Product Pipeline (MPPL) โครงการ HDPE Catalyst Commercialisation (Jet Mill) และโครงการลงทุนในเขตอุตสาหกรรม โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นรวมถึงเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 5 ปี ถึง 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และได้รับอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปาเป็นสองเท่าของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้

PTTLNG ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการขนถ่ายก๊าซธรรมชาติเหลว ประเภท 7.1 โดยได้รับยกเว้นภาษีอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

PTT TANK ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือเดินทะเลประเภท 7.1 กิจการสาธารณูปโภคและบริการพื้นฐาน โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น และได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนนั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกำหนด 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

43. สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

PTTPMMA ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิต Polymethyl Methacrylate (PMMA) ประเภท 6.11 กิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปีโตรเคมี โดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตรากกติ มีกำหนดเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในฐานะที่กลุ่มบริษัทได้รับการส่งเสริมการลงทุน กลุ่มบริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุน

44. การดำเนินการกรณีศาลปกครองกลางมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวโครงการในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

วันที่ 19 มิถุนายน 2552 สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อนกับพวกรวม 43 ราย (ผู้ฟ้องคดี) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานรัฐ 8 หน่วยงานต่อศาลปกครองกลาง (ศาลฯ) เป็นคดีหมายเลขดำที่ 908/2552 พร้อมกับยื่นคำร้องขอให้ศาลฯ มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้ระงับโครงการลงทุน 76 โครงการในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง

วันที่ 29 กันยายน 2552 ศาลฯ มีคำสั่งเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการ 76 โครงการทำคำฟ้องไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลฯ จะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ยกเว้น โครงการที่ได้รับใบอนุญาตก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (รัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2550) หรือโครงการที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 โดยโครงการที่อยู่ภายใต้คำสั่งระงับดังกล่าวข้างต้น เป็นโครงการของกลุ่มบริษัทจำนวน 25 โครงการ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นโครงการของบริษัทฯ จำนวน 3 โครงการ

วันที่ 16 ตุลาคม 2552 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้มีส่วนได้เสียได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลฯ ต่อศาลปกครองสูงสุด

วันที่ 2 ธันวาคม 2552 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งคำร้องที่ 592/2552 แก่คำสั่งศาลฯ โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรมทำคำฟ้องไว้เป็นการชั่วคราว ยกเว้น 11 โครงการที่ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ไม่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงอย่างชัดเจน แต่เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่มุ่งควบคุมหรือบำบัดมลพิษหรือติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม ซึ่งในจำนวนนี้เป็นโครงการของกลุ่มบริษัท 7 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการของบริษัทฯ 1 โครงการและโครงการของบริษัทอื่นในกลุ่ม 6 โครงการ คงเหลือโครงการของบริษัทฯ ที่ยังอยู่ภายใต้คำสั่งระงับโครงการของศาลฯ 2 โครงการ

วันที่ 18 ธันวาคม 2552 พนักงานอัยการยื่นคำให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาตามคำฟ้องทั้งหมด

วันที่ 2 กันยายน 2553 ศาลฯ มีคำพิพากษาคดี สรุปได้ว่า ให้เพิกถอนใบอนุญาตของโครงการตามเอกสารทำคำฟ้องที่ถูกกำหนดให้เป็นโครงการประเภทที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งยังดำเนินการไม่ครบถ้วนตามมาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2550 โดยให้มีผลนับแต่วันที่มิคำพิพากษานี้ ซึ่งกลุ่มบริษัทมีโครงการที่เข้าข่ายลักษณะดังกล่าว 1 โครงการ

วันที่ 1 ตุลาคม 2553 ผู้ฟ้องคดีทั้ง 43 รายยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฯ ต่อศาลปกครองสูงสุด และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปดโดยพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์แล้วเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2553 ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

45. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

การเปลี่ยนแปลงภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

45.1 ภาระผูกพันต่อบริษัทย่อย การร่วมค้า บริษัทร่วม และบริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

45.1.1 บริษัทฯ ได้ให้การสนับสนุนเงินกู้แก่บริษัทย่อย และการร่วมค้าหลายแห่งในวงเงิน 96,378.14 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ได้จ่ายเงินกู้ให้แก่บริษัทย่อย และการร่วมค้าดังกล่าวไปแล้ว รวมทั้งสิ้น 88,583.83 ล้านบาท คงเหลือวงเงินจำนวน 7,794.31 ล้านบาท

45.1.2 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาให้ความสนับสนุนทางการเงิน (Sponsor Support Agreement) กับบริษัทย่อย และการร่วมค้าหลายแห่ง เป็นจำนวนเงินเท่ากับภาระเงินกู้ที่บริษัทย่อย และการร่วมค้าดังกล่าวมีกับเจ้าหนี้เงินกู้สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ภายใต้สัญญาดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีภาระผูกพันเป็นจำนวนเงิน 176.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเทียบเท่า 6,342.92 ล้านบาท

45.1.3 บริษัทฯ มีภาระผูกพันตามสัญญาระหว่างผู้ถือหุ้น (Shareholder Agreement) ที่จะต้องจ่ายชำระค่าหุ้นตามสัดส่วนการถือหุ้นจำนวนหลายฉบับโดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มีภาระผูกพันตามสัญญาดังกล่าว คงเหลือเป็นจำนวนเงิน 4,833.34 ล้านบาท

45.2 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
- ไม่เกิน 1 ปี	2,195.82	2,571.37	66.39	76.82
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	5,046.53	5,815.44	315.60	300.51
- เกินกว่า 5 ปี	5,681.37	5,217.06	1,131.64	1,048.57
รวม	12,923.72	13,603.87	1,513.63	1,425.90

45.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนในงบการเงินรวมจำนวน 18,823.93 ล้านบาท

45.4 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันซึ่งเป็นเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ธนาคารออกให้ในงบการเงินรวมจำนวน 17,422.82 ล้านบาท และในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 5,342.43 ล้านบาท

45.5 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีภาระหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเป็นหนังสือค้ำประกัน (Letter of Guarantee) ในงบการเงินรวมจำนวน 26,367.14 ล้านบาท และในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 127.30 ล้านบาท

45. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ต่อ)

- 45.6 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีสัญญาขายผลิตภัณฑ์ให้แก่บริษัทฯ เพื่อนำไปขายต่อให้แก่บริษัทจดทะเบียนแห่งหนึ่ง โดยสัญญา มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี ซึ่งครบกำหนดสัญญาในวันที่ 31 มกราคม 2555 ก่อนครบกำหนดสัญญา บริษัทย่อยดังกล่าว ได้แจ้งไม่ต่ออายุสัญญากับบริษัทฯ บริษัทฯ จึงมีความจำเป็นต้องแจ้งไม่ต่ออายุสัญญากับบริษัทจดทะเบียนดังกล่าว ซึ่ง เป็นการแจ้งล่วงหน้าตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญา โดยเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2552 บริษัทจดทะเบียนดังกล่าวได้ ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยในฐานะผู้ขายและผู้ผลิตให้ปฏิบัติตามสัญญาโดยขายผลิตภัณฑ์ให้แก่บริษัทจดทะเบียนดังกล่าว หรือให้ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2553 บริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ขอให้จำหน่ายข้อพิพาทในส่วนของ บริษัทย่อยออก ซึ่งสถาบันอนุญาโตตุลาการได้มีคำสั่งให้จำหน่ายข้อพิพาทในส่วนของบริษัทย่อยออก

บริษัทฯ ได้มอบคดีให้สำนักงานอัยการสูงสุดยื่นคำคัดค้านแก้คดี ซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบัน อนุญาโตตุลาการให้แก่บริษัทฯ แล้วเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2553 โดยคณะอนุญาโตตุลาการได้ดำเนินการสืบพยาน คู่พิพาทเสร็จสิ้น และปรากฏต่อมาว่า เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2559 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทฯ ชำระ ค่าเสียหายบางส่วนให้แก่บริษัทจดทะเบียนดังกล่าว แต่เนื่องจากบริษัทฯ เห็นว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ดังกล่าวอาจมีความคลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งบริษัทฯ มีสิทธิที่จะคัดค้านคำชี้ขาดต่อศาลที่มีเขต อำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวได้ และเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 บริษัทฯ โดยพนักงานอัยการ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ศาลแพ่ง ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2559 บริษัทจดทะเบียนได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของ คณะอนุญาโตตุลาการ บริษัทฯ อยู่ระหว่างดำเนินการส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณายื่นคำร้องคัดค้านและ ดำเนินคดีต่อไป

45. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ต่อ)

45.7 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2553 บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติบรายนหนึ่ง ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าจ้างค่าจ้างชำระและค่าเสียหายจากการดำเนินงานในโครงการดังกล่าวจากบริษัทฯ ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่า การใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนที่ตกลงกันไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ บริษัทฯ จึงได้คัดค้านการยื่นคำเสนอข้อพิพาทของบริษัทผู้รับเหมา รวมทั้งได้ตั้งข้อสงวนสิทธิในการคัดค้านประเด็นที่บริษัทผู้รับเหมาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาอนุญาโตตุลาการไว้แล้ว ต่อมาหลังจากยื่นคำเสนอข้อพิพาทนี้ บริษัทผู้รับเหมาได้ถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เป็นผลให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจในการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินของบริษัทผู้รับเหมา โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้เข้าดำเนินการข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการแทนบริษัทผู้รับเหมาแล้ว ซึ่งในคดีล้มละลายดังกล่าว บริษัทฯ ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เป็นเจ้าหนี้รายหนึ่งด้วย ส่วนในข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการนั้น บริษัทฯ ได้ยื่นคำคัดค้านปฏิเสธข้อเรียกร้องของบริษัทผู้รับเหมาทั้งสิ้น พร้อมทั้งยื่นข้อเรียกร้องแย้ง เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทผู้รับเหมาด้วย ต่อมาปรากฏว่า คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทฯ ชำระหนี้บางส่วนแก่บริษัทผู้รับเหมา แต่เนื่องจากบริษัทฯ เห็นว่า คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการมีการวินิจฉัยคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายซึ่งบริษัทฯ มีสิทธิที่จะคัดค้านคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวได้ ปัจจุบัน บริษัทฯ ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง โดยศาลปกครองกลางได้ส่งหมายเรียกให้บริษัทผู้รับเหมาทำคำคัดค้านต่อสู้คดีแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ส่วนบริษัทผู้รับเหมาได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ซึ่ง ปตท. โดยพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2553 บริษัทผู้รับเหมาโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นอีกข้อพิพาทหนึ่ง เรียกร้องค่าจ้าง และค่าเสียหายจากการดำเนินงานก่อสร้างวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติอีกโครงการหนึ่ง ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่า การใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่เป็นไปตามกระบวนการ และขั้นตอนที่ตกลงกันไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ จึงได้คัดค้านและตั้งข้อสงวนสิทธิในการคัดค้านไว้อีกเช่นกัน โดยบริษัทฯ ได้ยื่นคำคัดค้านปฏิเสธข้อเรียกร้องของบริษัทผู้รับเหมา พร้อมทั้งยื่นข้อเรียกร้องแย้ง เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทผู้รับเหมาด้วย และได้มีการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อชี้ขาดข้อพิพาทแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

45.8 เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2554 มูลนิธิยามเฝ้าแผ่นดินกับพวกรวม 6 คน ได้ยื่นฟ้องบริษัทฯ และกระทรวงการคลังต่อศาลปกครองกลาง (ศาลฯ) กล่าวหาว่า การดำเนินการแปรรูป การกระจายหุ้น รวมทั้งการประเมินราคาสินทรัพย์ของบริษัทฯ เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้ศาลฯ พิพากษาว่า การขายหุ้นตกเป็นโมฆะและให้ขายใหม่ และให้หุ้นในโรงกลั่นน้ำมันที่บริษัทฯ ถือตกเป็นของแผ่นดินหรือขอให้ระงับการผูกขาดโดยสั่งให้บริษัทฯ ขายหุ้นในโรงกลั่นน้ำมัน และขอให้สาธารณสมบัติอันได้มาจากอำนาจตามกฎหมายมหาชนตกเป็นของแผ่นดิน หรือขอให้ระงับการผูกขาด โดยสั่งให้บริษัทฯ ขายโรงแยกก๊าซ ซึ่งบริษัทฯ ได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาโดยสิ้นเชิง และส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาจัดทำคำให้การแก้ต่างคดีและพนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจได้ยื่นคำให้การต่อศาลแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งรับฟ้องและมีคำสั่งใหม่ไม่รับฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดี

45. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่มีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ต่อ)

45.9 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกสายหนึ่ง เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง บริษัทฯ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่า บริษัทฯ บอกลีกสัญญาโดยไม่มีสิทธิและปฏิบัติผิดสัญญา และเรียกร้องให้ บริษัทฯ จ่ายค่าจ้างค้างชำระและค่าเสียหาย ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่า การดำเนินการของบริษัทฯ เป็นไปโดยชอบด้วยสัญญา ทั้งสิ้น จึงได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแก้ต่างคดีให้แก่บริษัทฯ ซึ่งบริษัทฯ โดยพนักงานอัยการได้ยื่น คำให้การต่อศาลแล้ว ต่อมา ศาลแพ่ง ได้มีคำสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาพิพากษาที่ศาลปกครองกลาง เนื่องจาก ศาลแพ่ง และศาลปกครองกลางเห็นพ้องต้องกันว่า คดีนี้เป็นคดีปกครอง ซึ่งศาลแพ่งได้ดำเนินการ โอนคดีไปยังศาลปกครองกลาง แล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

45.10 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2553 PTTEP Australasia (PTTEP AA) ได้รับเอกสารจากรัฐบาลอินโดนีเซีย เรียกร้องค่าเสียหาย จากเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลจากแหล่งมอทธาราในทะเลติมอร์เมื่อปี 2552 ซึ่ง PTTEP AA ได้ปฏิเสธข้อเรียกร้องนี้ เนื่องจากการเรียกร้องดังกล่าว ไม่มีหลักฐานชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ให้เห็นถึงความเสียหาย โดย PTTEP AA ไม่ได้รับการติดต่อเพิ่มเติมจากรัฐบาลอินโดนีเซีย ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2555

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559 PTTEP AA ได้รับหนังสือจากบริษัทที่ปรึกษากฎหมายในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็น ตัวแทนของกลุ่มผู้เสียหายในติมอร์ตะวันออก แจ้งว่าจะเริ่มดำเนินการตามกฎหมายเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจาก เหตุการณ์ดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2559 PTTEP AA ได้รับคำฟ้องอย่างเป็นทางการจากตัวแทนของกลุ่มผู้ เลี้ยงสาหร่ายที่ได้ยื่นฟ้องร้องคดีแบบกลุ่ม (Class action) ต่อศาลออสเตรเลียกลาง ผ่านทางสำนักทะเบียนของเมือง ซิดนีย์ เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งคำฟ้องดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานที่จะสนับสนุนข้อเรียกร้อง แต่อย่างใด ทั้งนี้ PTTEP AA ได้มีการแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินการต่อสู้คดีความในศาลแล้ว

ขณะนี้ PTTEP เห็นว่าข้อเรียกร้องเรื่องความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลในแหล่งมอทธาราทั้งจากรัฐบาล อินโดนีเซีย และการฟ้องร้องจากตัวแทนของกลุ่มผู้เลี้ยงสาหร่าย ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะพิสูจน์ได้หรือสนับสนุน ข้อเรียกร้องดังกล่าว

45.11 ในระหว่างไตรมาสที่ 3 ปี 2557 กลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่งในจังหวัดระยอง ได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งและศาลจังหวัดระยอง จำนวนหลายคดี เพื่อขอให้ PTTGC ชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มและขอให้ PTTGC เข้าไปดำเนินการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทาง ทะเลและธรรมชาติ จากกรณีท่อรับน้ำมันดิบของ PTTGC รั่ว ซึ่งคดีฟ้องร้องบางส่วนได้ยุติแล้ว คดีฟ้องร้องบางส่วน ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 โดยให้บริษัทชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยและค่าฟื้นฟู สภาพแวดล้อมเป็นจำนวนเงินประมาณ 11.26 ล้านบาท ซึ่ง PTTGC อยู่ระหว่างการพิจารณาคำพิพากษาของศาลเพื่อ เตรียมการยื่นอุทธรณ์ ทั้งนี้ยังเหลือคดีฟ้องร้องบางส่วนอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดระยอง โดย PTTGC เชื่อว่าผลการพิจารณาของศาลจะไม่เกิดความเสียหายและไม่ส่งผลกระทบต่อทางการเงินที่เป็น สาระสำคัญแก่ PTTGC ดังนั้น PTTGC จึงไม่ได้บันทึกค่าเผื่อผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเรื่องดังกล่าวไว้ในงบการเงิน

46. เหตุการณ์อื่น

46.1 เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2559 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ฟ้องร้องกระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน บริษัทฯ กับพวกต่อศาลปกครองกลาง (ศาลฯ) เป็นคดีหมายเลขคดีที่ 510/2559 โดยมีคำขอท้ายฟ้อง ดังนี้

- 1) ให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 ธันวาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 สิงหาคม 2553
- 2) ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และบริษัทฯ ดำเนินการแบ่งแยกและโอนทรัพย์สินสุทธิตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 จำนวน 68,569.69 ล้านบาท รวมทั้งค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่นใด
- 3) เพิกถอนการแบ่งแยกทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สิทธิการใช้ที่ดินเพื่อวางระบบการขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง

อนึ่ง เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเรียกบริษัทฯ ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้อง โดยให้ชี้แจงเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับกรณีการแบ่งแยกทรัพย์สินของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 10) ในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (กระทรวงการคลัง) ว่า ได้ดำเนินการครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2550 แล้ว หรือไม่ เพียงใด ปัจจุบันพนักงานอัยการได้จัดทำคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมยื่นต่อศาลปกครองกลางแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

อย่างไรก็ดี ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2550 เป็นคดีหมายเลขแดงที่ พ. 35/2550 ว่าให้ผู้ถูกฟ้องคดีร่วมกันกระทำการแบ่งแยกทรัพย์สินฯ ตามคำพิพากษาให้แก่กระทรวงการคลัง และเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2550 คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบคำพิพากษาและมอบหมายให้กระทรวงการคลังและกระทรวงพลังงานร่วมกันกระทำการแบ่งแยกทรัพย์สินตามคำพิพากษา จนเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2551 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการแบ่งแยกทรัพย์สินตามคำพิพากษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีกับพวกได้ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องเกี่ยวกับการแบ่งแยกทรัพย์สินฯ ต่อศาลฯ อีก 4 ครั้ง ซึ่งศาลฯ ได้มีคำสั่งยกฟ้องหรือยกคำร้อง และยื่นขึ้นตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขแดงที่ พ. 35/2550 เช่นเดิม ต่อมาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2553 คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบเรื่องการดำเนินการตามคำวินิจฉัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดตามที่กระทรวงพลังงานและกระทรวงการคลังเสนอแล้ว

46.2 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 11/2559 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559 ได้มีมติเห็นชอบให้โอนกิจการของหน่วยธุรกิจน้ำมัน รวมถึงสินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยธุรกิจดังกล่าว ตลอดจนหุ้นของบริษัทที่เกี่ยวข้องให้แก่ บริษัท ปตท.ธุรกิจค้าปลีก จำกัด และเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ปตท.น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (PTTOR) ตามแผนการปรับโครงสร้างหน่วยธุรกิจน้ำมัน โดยมีแผนเสนอการขายหุ้นสามัญของบริษัท ปตท.น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด ต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) และเห็นชอบให้บริษัทฯ นำเสนอการปรับโครงสร้างธุรกิจดังกล่าว ต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพลังงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) คณะรัฐมนตรี และที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

46. เหตุการณ์อื่น (ต่อ)

46.3 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 12/2559 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2559 ได้มีมติอนุมัติการโอนหุ้นทั้งหมดที่บริษัทฯ ถืออยู่ใน บริษัท เอ็ชเอ็มซี โปลิเมอส์ จำกัด (HMC) บริษัท พีทีที อาซาฮี เคมิคอล จำกัด (PTTAC) บริษัท พีทีที เอ็มซีซี ไปโอเคม จำกัด (PTMCC) บริษัท พีทีที โพลีเมอร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (PTTPM) บริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด (PTTPL) บริษัท พีทีที เมนเทนแนนซ์ แอนด์ เอนจิเนียริง จำกัด (PTTME) ให้บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (PTTGC) และอนุมัติให้ บริษัท พีทีที พีเอ็มเอ็มเอ จำกัด (PTTPMMA) ซึ่งบริษัทฯ ถือหุ้นร้อยละ 100 โอนสิทธิในการดำเนิน โครงการ PMMA รวมทั้งทรัพย์สินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ตกลงกัน (เรียกโดยรวมว่า “กลุ่มธุรกิจ”) ให้แก่ PTTGC โดยมีมูลค่าการโอนรวมประมาณ 26,300 ล้านบาท ทั้งนี้ การโอนหุ้นและทรัพย์สินของกลุ่มธุรกิจ จะแล้วเสร็จภายหลังจากที่เงื่อนไขบังคับก่อน (Conditions Precedent : “CPs”) ทั้งหมดได้เสร็จสิ้น (หรือมีการสละสิทธิในเงื่อนไขบังคับก่อนใด ๆ)

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของ PTTGC ครั้งที่ 2/2560 เห็นชอบให้เสนอเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ PTTGC เพื่อพิจารณาอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าวกับบริษัทฯ โดยมีมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน (โดยไม่นับส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีส่วนได้เสีย)

47. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

47.1 คณะกรรมการบริษัทฯ อนุมัติให้ออกงบการเงินในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560